

Onsdag den 19. marts 2025 (D)

1

68. møde

Onsdag den 19. marts 2025 kl. 13.00

Dagsorden

1) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministre (spørgetid). (Se nedenfor).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 147:

Forslag til lov om ændring af lov om markedsføring, lov om forbrugeraftaler og forbrugerklagebogen. (Gennemførelse af direktiv om styrkelse af forbrugernes rolle i den grønne omstilling og effektivisering af det offentlige forbrugerklagesystem).
Af erhvervsministeren (Morten Bødskov).
(Fremsættelse 26.02.2025).

1) Til forsvarsministeren af:

Sascha Faxø (ALT)

Hvad er ministerens holdning til at udskyde ratificeringen af forsvarsaftalen mellem Danmark og USA, indtil USA har afsluttet sin igangværende gennemgang af internationale organisationer, traktater og konventioner, jf. dekret af 4. februar 2025, i lyset af at denne gennemgang kan føre til ændrede amerikanske forpligtelser og dermed potentielt vil kunne påvirke Danmarks vurdering af forsvarsaftalens indhold og konsekvenser?
(Spm. nr. S 825).

2) Til udenrigsministeren af:

Trine Pertou Mach (EL)

Mener ministeren, at fortsat dansk tavshed og mangel på handling over for Israels kollektive afstraffelse af Gazas befolkning, senest med afbrydelsen af al elektricitet, er et nyttigt og konstruktivt bidrag til opretholdelse af en regelbaseret verdensorden?
(Spm. nr. S 809, skr. begr.).

3) Til udenrigsministeren af:

Trine Pertou Mach (EL)

Er det også efter det amerikanske præsidentskifte den 20. januar 2025 ministerens opfattelse, at den amerikanske eksportkontrol vedrørende militært udstyr, herunder kampfly og dele til kampfly, grundlæggende varetager – og i en overskuelig fremtid fortsat vil varetage – de samme hensyn som Rådets fælles holdning og FN's våbenhandelsstraktat med hensyn til eksport til lande, der ikke respekterer folkeretten, den humanitære folkeret og menneskerettighederne?
(Spm. nr. S 810).

4) Til udenrigsministeren af:

Søren Søndergaard (EL)

Hvad er ministerens kommentar til de omfattende overgreb på alawitter, kristne og andre minoriteter, som vi på det seneste har set i Syrien, og hvilke initiativer vil regeringen tage i FN og EU for at beskytte disse minoriteter?
(Spm. nr. S 824).

5) Til finansministeren af:

Sigurd Agersnap (SF)

Mener ministeren, at en lettelse af selskabsskatten er den rigtige prioritering i en tid, hvor der skal finansieres nye store udgifter til forsvaret, og mener ministeren, at skattelettelser meningsfuldt kan bidrage til at finansiere offentlige udgifter?
(Spm. nr. S 815, skr. begr.).

6) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Peter Kofod (DF)

Finder ministeren det rimeligt, at man uforvarende kan risikere at få en bøde på 50.000 kr. for ved et uheld at have solgt spiritus til en mindreårig som omtalt i artiklen »Vinhandler gik i fælden: Eric fik en bøde på 50.000 kroner« bragt den 12. marts 2025 på Vejle Amts Folkeblads hjemmeside?
(Spm. nr. S 827).

7) Til justitsministeren af:

Betina Kastbjerg (DD)

Mener ministeren, at butikker selv har et ansvar for at sikre sig mod butikstyverier?
(Spm. nr. S 821).

8) Til erhvervsministeren af:

Pernille Vermund (LA)

Mener ministeren, at det er hans opgave at blande sig i, hvad de danske pensionskasser foretager af investeringer?
(Spm. nr. S 744, skr. begr. (omtrykt)).

9) Til ministeren for ligestilling af:

Susie Jessen (DD)

Hvad mener ministeren er den største ligestillingsmæssige udfordring i Danmark?
(Spm. nr. S 814).

10) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Peter Skaarup (DD)

Hvad mener ministeren om, at Aarhus Universitet åbner endnu et stillerum?
(Spm. nr. S 826, skr. begr.).

11) Til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri af:

Kenneth Fredslund Petersen (DD)

Hvad er ministerens holdning til, at en lokal slagter i Lemvig har fået en sur smiley og en bøde på 60.000 kr. for i forbindelse med en opdatering af sit edb-system at have glemt at angive gult sennepsmel

og selleriknold på ingredienslisten i brunchpølser med Vesterhavsost, på trods af at slagteren ikke tidligere har begået fejl og tilmed fik rettet fejlen på under 2 minutter og inden kontrollanterne fra Fødevarestyrelsen var ude af butikken igen, finder ministeren sanktionen proportional med forseelsen, og vil ministeren se på, om bøder i den størrelsesorden er rimelige for sådanne småfejl og forglemmelser? (Spm. nr. S 801, skr. begr.).

12) Til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri af:

Kristian Bøgested (DD)

Mener ministeren ikke, at det er problematisk, at en stuttriejer kan modtage adskillige politianmeldelser fra Fødevarestyrelsen, uden at der sker noget ved det? (Spm. nr. S 813, skr. begr.).

13) Til transportministeren af:

Kenneth Fredslund Petersen (DD)

Mener ministeren, at PostNords beslutning om ikke længere at omdele breve bidrager til postaftalens mål om at skabe mere konkurrence og en bedre postservice? (Spm. nr. S 823).

14) Til ældreministeren af:

Marlene Harpsøe (DD)

Er ministeren enig i, at vi bør passe bedre på pårørende, så de ikke slides ned af opgaver hos deres kære, og hvis dette er tilfældet, hvordan mener ministeren i så fald at vi kan styrke pårørendeindsatserne på ældreområdet, så vi forebygger presset på pårørende, der risikerer at gå ud over deres helbred og arbejds- og familieliv? (Spm. nr. S 806, skr. begr.).

15) Til klima-, energi- og forsyningsministeren af:

Susie Jessen (DD)

Idet regeringen har opgivet ambitionen om at firdoble vedvarende energi, mener ministeren så, at udbygningen af de statslige energiparker bør sættes på pause? (Spm. nr. S 737).

16) Til klima-, energi- og forsyningsministeren af:

Marlene Harpsøe (DD)

Hvad er ministerens holdning til, at det offentlige tilbage i 1956 ved en fejl har ombyttet to matrikelnumre i Helsingør med det resultat, at ejerne af grundene med huse i virkeligheden ejer naboens grund og hus, og at det har vist sig umuligt at få det offentlige til at rette fejlen, selv om det offentlige alt andet lige burde få den sag ordnet? (Spm. nr. S 743, skr. begr.).

17) Til klima-, energi- og forsyningsministeren af:

Peter Skaarup (DD)

Hvad skal der efter ministerens opfattelse til, for at borgerinddragelse ved opsættelse af VE-anlæg på land kan betegnes som succesfuld? (Spm. nr. S 819).

18) Til social- og boligministeren af:

Kim Edberg Andersen (DD)

Hvad mener ministeren om, at flere borgere har oplevet, at de er blevet tildelt en uegnet servicehund med helbredsudfordringer, som følge af at der er et ureguleret system og manglende regler for bevillingen af servicehunde, hvor borgere tildeles servicehunde uden krav om autorisation af servicehundene, og uden at der er krav til, hvad der egentlig skal til for at kalde en hund for en servicehund?

(Spm. nr. S 765, skr. begr. (omtrykt)).

Kl. 12:59

Meddelelser fra formanden

Formanden (Søren Gade):

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Transportministeren (Thomas Danielsen):

Lovforslag nr. L 170 (Forslag til lov om godkendelse og syn af køretøjer).

Skatteminister (Rasmus Stoklund):

Lovforslag nr. L 171 (Forslag til lov om ændring af ligningsloven, afskrivningsloven, opkrævningsloven og skatteindberetningsloven. (Lempelse af beskattningen af aktionærlån og ændring af reglerne om beskattning af løbende ydelser)).

Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 170 (Forslag til folketingsbeslutning om at indføre en dansk sproglov).

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Jeg skal meddele, at spørgsmål nr. 4 til udenrigsministeren af Søren Søndergaard (EL) (spm. nr. S 824) udgår af dagens dagsorden.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).
Kl. 13:00

Formanden (Søren Gade):

Jeg byder velkommen til forsvarsministeren og til fru Sascha Faxø fra Alternativet, som stiller spørgsmålet.

Kl. 13:00

Spm. nr. S 825

1) Til forsvarsministeren af:

Sascha Faxø (ALT):

Hvad er ministerens holdning til at udskyde ratificeringen af forsvarsaftalen mellem Danmark og USA, indtil USA har afsluttet sin igangværende gennemgang af internationale organisationer, traktater og konventioner, jf. dekret af 4. februar 2025, i lyset af at denne gennemgang kan føre til ændrede amerikanske forpligtelser og dermed potentielt vil kunne påvirke Danmarks vurdering af forsvarsaftalens indhold og konsekvenser?

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Sascha Faxø (ALT):

Tak. Hvad er ministerens holdning til at udskyde ratificeringen af forsvarsaftalen mellem Danmark og USA, indtil USA har afsluttet sin igangværende gennemgang af internationale organisationer, traktater og konventioner, jf. dekret af 4. februar 2025, i lyset af at denne gennemgang kan føre til ændrede amerikanske forpligtelser og dermed potentielt vil kunne påvirke Danmarks vurdering af forsvarsaftalens indhold og konsekvenser?

Kl. 13:00

Norge og Sverige, ikke er helt enslydende med den danske, så jeg har også sendt en masse dejlige skriftlige spørgsmål, jeg ikke tænker vi skal snakke om her. Og er folk derude nysgerrige, kan de læse i Jyllands-Posten, som bl.a. også har belyst det.

For mig er det her ikke en underkendelse af, at der har været 75 års stærkt samarbejde, men vi står i en ny situation. Og jeg tænker, at på en eller anden måde set fra mit perspektiv køber vi katten i sækken, når vi ikke ved, hvad det er. Jeg er med på, det er indledende aftaler, men USA er allerede trådt ud af Parisaftalen, WHO osv. Trump har tidligere sat spørgsmålstejn ved NATO. Det gør han ikke lige nu, men det er ikke en umulighed. Så vi står i en situation, hvor vi rent faktisk kan lukke nogen ind, hvis engagement og hvis måde at agere på som land vi faktisk ikke kender, før vi har ratificeret aftalen. Så jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad det er for nogle overvejelser, man gør sig, i forhold til at vi på en eller anden måde kan komme til at købe katten i sækken, hvis vi aftaler det her.

Kl. 13:01

Formanden (Søren Gade):
Forsvarsministeren.

Kl. 13:01

Forsvarsministeren (Troels Lund Poulsen):

Tak for spørgsmålet. Det er et af de mange spørgsmål, vi har haft lejlighed til at diskutere her i, jeg tror den sidste måneds tid. Jeg må sige her fra starten af, at det ikke er sådan, at jeg har forandret holdning siden sidste uge. Jeg er stadig væk det samme sted, og regeringen er stadig væk det samme sted, i forhold til hvorvidt man skal gennemføre den samarbejdsaftale med USA, der er blevet indgået.

Dels vil aftalen, når den er ratificeret, bidrage til at styrke Danmark og Europas sikkerhed gennem øget amerikansk tilstedeværelse, hvilket jeg også sagde i sidste uge – dermed tager Danmark og USA i fællesskab større ansvar for europæisk og transatlantisk sikkerhed, og det er godt for Danmark, og det er dermed også godt for NATO – dels har USA også indgået lignende aftaler med en række europæiske lande, bl.a. vores nordiske naboer. Indgåelsen af aftalen vil derfor også være med til at styrke vores fælles nordiske sikkerhed. Derfor fortsætter lovbehandlingen også som planlagt.

Det er desværre også konstaterbart, at Danmark og Europa står i en meget alvorlig og besværlig sikkerhedspolitisk situation, også i forhold til hvor vi har været henne igennem de seneste årtier. Den usikkerhed, det fører med sig, tror jeg er et grundvilkår, som vi også må indstille os på i de kommende år. Vi kan f.eks. ikke vide, hvad den gennemgang af internationale organisationer og konventioner, som den amerikanske præsident har beordret, og som spørgsmålet handler om, vil føre med sig af konkrete beslutninger. Jeg noterer mig, at der alene er tale om et indledende arbejde og en indledende gennemgang.

Derfor vil jeg også gentage, hvad jeg har sagt før, når jeg er blevet spurgt om forsvarssamarbejdsaftalen: Det transatlantiske samarbejde har været afgørende for Europas sikkerhed i mere end 75 år. Det er i Danmarks og i Europas interesse at gøre, hvad vi kan, for at fastholde og styrke det samarbejde. USA er stadig det land, der ultimativt garanterer Danmark og NATO's sikkerhed. Derfor har regeringen ikke et ønske om at drosle ned på samarbejdet med USA. Det ændrer dog ikke ved, som jeg også har sagt mange gange, senest i sidste uge, at vi i Europa skal tage et større ansvar for vores kollektive forsvar og sikkerhed og dermed også være i stand til og villige til at investere mere i vores sikkerhed her i Europa.

Kl. 13:03

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:03

Sascha Faxø (ALT):

Tak til ministeren, og tak for svaret. Fra Alternativets side er vi fuldstændig enige i, at vi skal rykke tættere sammen i bussen i Europa, så det er jeg jo rigtig glad for at vi kan være enige om. Jeg vil i den her sammenhæng bemærke, at de aftaler, de har i bl.a.

Formanden (Søren Gade):
Forsvarsministeren.

Kl. 13:05

Kl. 13:05

Forsvarsministeren (Troels Lund Poulsen):

Nu er jeg jo desværre ikke formand for Folketinget endnu, men jeg tror måske, det spørgsmål ligger lidt udenfor. (*Udenrigsministeren* (Lars Løkke Rasmussen): Det kommer ikke til at ske). Nej, det håber vi ikke. (*Munterhed*). Det var også en fortællelse; det var jysk humor, i det tilfælde, at der måtte være nogen, der rapporterer fra Folketingssalen.

Men hvorom alting er, så er det der med at købe katten i sækken vel ikke en del af det, der var udgangspunktet for spørgsmålet her. Det var, hvad min holdning som forsvarsminister er til det arbejde, som den amerikanske præsident, Trump, nu har igangsat i forhold til internationale aftaler, og der er min holdning den, at det ikke skal afholde Danmark fra at få ratificeret vores samarbejdsaftale. Jeg mener stadig væk, der er meget mere, der binder Danmark sammen med USA, end det modsatte. Og det er jo nok der, hvor vi ser forskelligt på samarbejdet med USA.

Kl. 13:05

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:05

Sascha Faxø (ALT):

For ikke at snakke om flere katte så lad mig hellere spørge: Kan ministeren garantere, at de forpligtelser, vi siger ja til, når vi skal til at behandle det og ratificere det, også vil gælde, når vi når frem til oktober? Eller risikerer vi at låse Danmark fast på en aftale, hvor vi pludselig ser et USA, der skruer ned for deres del af aftalen, så aftalen faktisk ikke ser ud, som den gør i dag? Hvad er garantierne set fra ministerens side?

Kl. 13:06

Formanden (Søren Gade):
Forsvarsministeren.

Kl. 13:06

Forsvarsministeren (Troels Lund Poulsen):

Først og fremmest synes jeg, man skal være glad for, at vi har et stærkt europæisk forsvarssamarbejde. Derudover vil vi også gerne udbygge samarbejder med andre lande og jo ikke mindst USA. Jeg har jo ikke nogen grund til at tro, at amerikanerne ikke ønsker, at den her samarbejdsaftale skal blive til en succes. USA og Danmark

har forhandlet den her aftale, vi har været enige om at indgå den, og nu ratificerer vi den så fra dansk side. Jeg oplever ikke, at man fra amerikansk side har et ønske om at have et mindre samarbejde med Danmark.

Kl. 13:08

Kl. 13:07

Formanden (Søren Gade):

Fru Sascha Faxø med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:07

Kl. 13:08

Sascha Faxø (ALT):

Tak. Det var et andet USA i 2023, og hvis vi også ser på, hvordan befolkningen ser på det, så har de jo også ret kraftigt ændret syn på vores forhold til USA. Bl.a. var der en undersøgelse hos Berlingske, der viste, at det i dag er 41 pct. af befolkningen, der opfatter USA som – i citat – overvejende eller decideret som en trussel. Det står der i artiklen, og for mig viser det jo, at verden kan ændre sig. Altså, det var noget andet i 2023 end der, hvor vi står i dag.

Så kan ministeren derfor med hånden på hjertet sige, at det lige nu er det rigtige tidspunkt for Danmark at ratificere en aftale om amerikanske baser i Danmark?

Kl. 13:07

Formanden (Søren Gade):

Forsvarsministeren.

Kl. 13:07

Forsvarsministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg kan med hånden på hjertet sige, at det ikke er førstebehandlingen, vi har i dag. For den har vi fredag den 11. april, men fredag den 11. april vil jeg stadig væk sige, at det er det rigtige at gøre. For vi skal jo sørge for, at de aftaler, vi indgår, bliver ratificeret. Man kan jo også vælge at stille spørgsmålet omvendt, og det er ikke, fordi jeg anbefaler spørgeren at gøre det, men det er spørgeren jo velkommen til i næste uge, altså spørge, hvad det, hvis man ikke gør det her, så får af konsekvenser. Jeg synes, det vil være meget mærkeligt, at Danmark skulle prøve at sige, at man ikke ønsker at leve op til en aftale, som vi har indgået med USA, når vi nu gerne vil fastholde et amerikansk engagement her i Europa.

Kl. 13:08

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet, og vi siger tak til forsvarsministeren og tak til fru Sascha Faxø fra Alternativet.

Jeg byder nu velkommen til udenrigsministeren og til fru Trine Pertou Mach fra Enhedslisten, som stiller spørgsmålet.

Kl. 13:08

Spm. nr. S 809

2) Til udenrigsministeren af:

Trine Pertou Mach (EL):

Mener ministeren, at fortsat dansk tavshed og mangel på handling over for Israels kollektive afstraffelse af Gazas befolkning, senest med afbrydelsen af al elektricitet, er et nyttigt og konstruktivt bidrag til opretholdelse af en regelbaseret verdensorden?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Israel cuts off electricity supply to Gaza, minister says« af 9. marts 2025 på bbc.com.

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Trine Pertou Mach (EL):

Tak for det. Spørgsmålet lyder: Mener ministeren, at fortsat dansk tavshed og mangel på handling over for Israels kollektive afstraffelse af Gazas befolkning, senest med afbrydelsen af al elektricitet, er et nyttigt og konstruktivt bidrag til opretholdelse af en regelbaseret verdensorden?

Formanden (Søren Gade):

Udenrigsministeren.

Kl. 13:08

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak. Nu er vi jo i spørgetiden i Folketinget. Det er ikke et interview med en journalist, men ellers ville jeg citere en af mine egne yndlingsfraser, når jeg bliver interviewet: Jeg er ikke enig i præmissen for spørgsmålet, nemlig at vi skulle have forholdt os tavst, tværtimod.

Vi har kontinuerligt rejst svære og kritiske spørgsmål, herunder om vigtigheden af at overholde folkeretten, nødvendigheden af at tillade humanitær adgang og om de negative konsekvenser af lovene rettet mod UNRWA over for Israel. Og helt centralt står, og det har jeg sagt meget, meget længe, at Israel som besættelsesmagt er forpligtet til at sikre adgang til basale services og beskytte civile.

Det har jeg gjort gældende, når jeg har besøgt Israel. Det gjorde jeg senest i januar. Det har vi gjort som medlem af FN's Sikkerhedsråd. Det har vi også gjort i EU-regi, senest, hvor jeg selv italesatte det og kunne notere mig, at jeg var på linje med kollegerne, da vi havde møde i det associeringsråd, der er nedsat mellem Israel og EU. Det er den tilgang, vi fortsat vil forfølge, ligesom vi fortsat vil være en stærk fortaler for den regelbaserede verdensorden, og det ser jeg ikke noget modsætningsforhold i.

Kl. 13:10

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 13:10

Trine Pertou Mach (EL):

Det kan selvfølgelig være, det er, fordi jeg har været ude at rejse, at jeg ikke har haft fulgt med i alt, hvad udenrigsministeren har måttet sige, men jeg har dog kunnet konstatere, at den britiske udenrigsminister, David Lammy, har udtalt, at Israel bryder folkeretten ved at blokere for hjælp til Gaza. Det er noget, som i en britisk kontekst er en skærpet position. Så vil udenrigsministeren sammen med den britiske udenrigsminister også udtale fordømmelse af, at man har blokeret hjælpen til Gaza? Og anerkender ministeren, at Israel rent faktisk bryder folkeretten med de gerninger?

Som spørgsmålet var formuleret, var det »senest med afbrydelsen af al elektricitet«, og det er jo, fordi det er formuleret i sidste uge. Nu kan man sige, at Israel nu har angrebet ind i Gaza igen og de facto brudt den våbenhvile, som har været hele verdenssamfundets ønske skulle komme, og som vi alle sammen har gået og håbet på kunne blive til en varig våbenhvile. Så vil ministeren udtrykke fordømmelse og konstatere, at Israel rent faktisk bryder folkeretten og også har brudt våbenhvilen?

Kl. 13:11

Formanden (Søren Gade):

Udenrigsministeren.

Kl. 13:11

Kl. 13:14

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg har sagt fra starten af og synes også i meget klart sprog, som jeg gerne vil gentage her, at Israel har som besættelsesmagt en forpligtelse til at tillade og facilitere humanitær nødhjælp. Israel har også en folkeretlig forpligtelse til at sikre, at civilbefolkningen har adgang til basale fornødenheder såsom elektricitet. Så hvis man ikke har hørt det før, kan jeg jo sige det her: Blokering af nødhjælp strider imod den humanitære folkeret. Det er et faktum, som jeg så understreger her, og som jeg også har gjort i alle andre sammenhænge.

Kl. 13:11

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 13:11

Trine Pertou Mach (EL):

Det er godt at vide, at ministeren mener det, men vil ministeren også på Danmarks vegne udtrykke en fordømmelse af den adfærd, som Israel udviser? Det er jo både blokering af nødhjælp, og det er afbrydelse af elektricitet, og nu er det så i øvrigt også et brud på våbenhvilen med fortsatte angreb i Gaza med drab på en lang række civile.

Grunden til, at jeg stiller spørgsmålet, er jo, at Danmark sidder i FN's Sikkerhedsråd, og der har vi en helt særlig forpligtelse til at opretholde verdens fred og sikkerhed, herunder at forsvare den regelbaserede verdensorden eller den globale retsorden, som er under et ekstremt pres. En af måderne at forsvare den på er ved at stå ved den og forsvare den og fordømme, når lande bryder den, som man gør med Rusland.

Kl. 13:12

Formanden (Søren Gade):

Udenrigsministeren.

Kl. 13:12

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu kan man selvfølgelig altid efterspørge nogle bestemte ord, jeg skal bruge, men jeg synes, at jeg siger det meget, meget klart. Israel har en folkeretlig forpligtelse. Når man afbryder elektriciteten, som det senest er sket, bl.a. til det her UNICEF-finansierede vandafsaltningsanlæg i det sydlige Gaza, som er en facilitet, der er afhængig af elektricitet, forbryder man sig imod de forpligtelser, man har. Og i og med at vi er et land, der står på folkerettens side, ser vi med ekstremt stor alvor på det, og det er noget, vi kritiserer, og det har vi gjort ubønhørligt hele vejen igennem. Det er også med det afsæt, at vi virker i FN's Sikkerhedsråd.

Kl. 13:13

Formanden (Søren Gade):

Fru Trine Pertou Mach med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:13

Trine Pertou Mach (EL):

Jeg kunne egentlig godt tænke mig det, hvis ministeren klart ville fordømme Israels adfærd, fordømme de her brud på folkeretten og komme med en vurdering og ikke bare en konstatering af, at nu foregår der brud, hvis man gør sådan og sådan. Men kan udenrigsministeren ikke sige, at vi fra dansk side på det kraftigste fordømmer, at Israel forbryder sig mod folkeretten ved at blokere for nødhjælp og ved at afbryde elektricitet til civilbefolkningen i Gaza? Det er i virkeligheden det ganske simple spørgsmål. Kan Danmark ikke fordømme det?

Formanden (Søren Gade):

Udenrigsministeren.

Kl. 13:14

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er, fordi spørgeren har en insisteren på, hvordan jeg skal belæge mine ord, frem for at lytte til, hvad jeg siger. Jeg synes, det er meget, meget klart, hvad jeg siger. Jeg konstaterer, hvad der er Israels folkeretlige forpligtelser, jeg konstaterer, hvad der sker, jeg konstaterer, at de to ting ikke matcher hinanden, og det er dybt, dybt problematisk. Det er det principielt, fordi vi et land, der står på folkerettens side, og det er det også meget, meget konkret, for alle de forbedringer, vi sådan set har kunnet se oven på den våbenhvile, der blev indgået, og som nu ligger i noget, der ligner ruiner, bliver udfordret af det, vi ser i øjeblikket. Og det ser vi på med ekstremt stor alvor.

Kl. 13:14

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet.

Det næste spørgsmål er ligeledes til udenrigsministeren og bliver igen stillet af fru Trine Pertou Mach fra Enhedslisten.

Kl. 13:14

Spm. nr. S 810

3) Til udenrigsministeren af:

Trine Pertou Mach (EL):

Er det også efter det amerikanske præsidentskifte den 20. januar 2025 ministerens opfattelse, at den amerikanske eksportkontrol vedrørende militært udstyr, herunder kampfly og dele til kampfly, grundlæggende varetager – og i en overskuelig fremtid fortsat vil varetage – de samme hensyn som Rådets fælles holdning og FN's våbenhandelstraktat med hensyn til eksport til lande, der ikke respekterer folkeretten, den humanitære folkeret og menneskerettighederne?

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:14

Trine Pertou Mach (EL):

Tak. Er det også efter det amerikanske præsidentskifte den 20. januar 2025 ministerens opfattelse, at den amerikanske eksportkontrol vedrørende militært udstyr, herunder kampfly og dele til kampfly, grundlæggende varetager – og i en overskuelig fremtid fortsat vil varetage – de samme hensyn som Rådets fælles holdning og FN's våbenhandelstraktat med hensyn til eksport til lande, der ikke respekterer folkeretten, den humanitære folkeret og menneskerettighederne?

Kl. 13:15

Formanden (Søren Gade):

Udenrigsministeren.

Kl. 13:15

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det spørgsmål. Der spørges jo konkret til Udenrigsministeriets vurdering af den nye amerikanske administrations kontrol med eksport af militært udstyr til tredjelande. Jeg forstår det sådan, at det omhandler de sager, hvor danske myndigheder behandler ansøgninger om eksport af militært udstyr – det, man kalder våbeneksport – til USA, der så efterfølgende skal reeksporteres til andre lande. I Danmark er det jo som bekendt Rigspolitiet, der udsteder tilladelser til våbeneksport. Vi, altså Udenrigsministeriet, er høringspart i for-

bindelse med den konkrete sagsbehandling og bidrager med en udenrigs- og sikkerhedspolitisk vurdering. Dansk våbeneksport til USA er omfattet af Udenrigsministeriets rammevurdering af EU-, EFTA- og NATO-lande. Det udgør en samlet udenrigs- og sikkerhedspolitisk vurdering af de pågældende lande på baggrund af kriterierne i Rådets fælles holdning og FN's våbenhandelstraktat. Samtidig har rammevurderingen til formål at forenkle sagsbehandlingen i forhold til en kreds af Danmarks nærmeste allierede, hvortil man kan regne USA. Der er tale om lande, der enten er underlagt samme eksportforpligtigelser, eller som vurderes at forfølge de samme principielle hensyn som Danmark i deres nationale eksportkontrol. De vurderes dermed til at have evnen til at gennemføre en effektiv eksportkontrol.

Vi sikrer løbende, at rammevurderingen er aktuel, og rammevurderingen bliver opdateret og revurderet løbende i lyset af udviklingen i de pågældende lande. Den senest opdaterede version af den her rammevurdering er fra december 2024. Vi følger altså med andre ord udviklingen på området. Konkret i forhold til USA er vi løbende i dialog med den danske ambassade i Washington med relevante amerikanske myndigheder som vores ligesindede partnere, og det er, for nu at svare på spørgsmålet – der er 24 sekunder endnu – fortsat Udenrigsministeriets vurdering, at USA forfølger de samme principielle hensyn og pejlemærker i deres eksportkontrol som Danmark og vores øvrige allierede.

Kl. 13:17

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:17

Trine Pertou Mach (EL):

Tak for det. Altså, det er bare for at være sikker. Nu kan man sige, at spørgsmålet også er ganske kringlet, og i virkeligheden kunne man øve sig i at stille dem lidt mere direkte; det er ligesom bare ikke formatet i det her hus, men det kunne man gøre.

Det er jo rigtigt, hvad udenrigsministeren siger: Det handler om den måde, som Danmark indirekte eksporterer våben, flydele og militært udstyr til Israel; det er det, der ligesom er omdrejningspunktet for spørgsmålet. En af grundene til det er jo, at vi har haft adskillige diskussioner om, at Danmark eksporterer via USA og dermed lader sig hvile på den amerikanske eksportkontrol, til trods for at USA hverken har underskrevet eller i hvert fald ratificeret FN's våbenhandelstraktat og jo af indlysende årsager ikke er bundet af den EU-ramme, som er.

Det har været regeringens holdning og vurdering, at det ikke har været et problem, fordi amerikanerne forfølger den. Det helt grundlæggende spørgsmål er jo selvfølgelig, om vurderingen stadig væk holder, efter den nye amerikanske præsident tiltrådte. Det siger ministeren så at den i hvert fald gjorde i december, men der er jo sket ganske meget siden. Altså, Donald Trump, den amerikanske præsident, vil ikke udelukke at bruge militære midler til at annektere og tilegne sig kontrol med Grønland, man truer sine nabolande osv., og man vil i strid med folkeretten underlægge sig Gaza og etablere et eller andet ejendomsparadis, eller hvad man nu vil, men i hvert fald underlægge sig kontrol med Gaza og fortrænge den palæstinensiske befolkning. Så på mange måder må man jo bare konstatere, at USA ikke ser ud, som om de, med den siddende præsident i hvert fald, har stor respekt for folkeretten eller synderlig respekt for internationale aftaler.

Så er det i virkeligheden rimeligt at sige, at man stadig væk kan forvente, at USA vil overholde de facto, hvad der svarer til Det Europæiske Råds holdning til våbeneksport og FN's våbenhandelstraktat, som USA ikke har ratificeret, i lyset af de meget klare, respektløse udtalelser omkring folkeretten?

Kl. 13:19

Formanden (Søren Gade):
Udenrigsministeren.

Kl. 13:19

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Ja, for ellers ville vi jo have lavet en anden vurdering. Det er rigtigt, at den seneste ex officio-rammevurdering er fra december, men vi følger det jo, som jeg beskrev det før, altså ved at være i dialog med amerikanske myndigheder, med vores egen ambassade m.v.

Generelt kan man vel sige, at USA ligesom Danmark foretager en konkret og individuel vurdering af, hvorvidt man vil tillade eksport af våben og militært udstyr. Og det hviler på de samme principper, altså det var det, jeg sagde før, og foretages jo så på baggrund af en række kriterier som bl.a. hensyn til amerikanske udenrigspolitiske interesser, det pågældende modtagerlands politiske stabilitet, menneskerettigheder og den humanitære folkeret samt USA's internationale forpligtelser til nedrustning og ikke-spredning.

Jeg skal ikke gå ind i sådan en nærmere sammenligning, men det vurderes som sagt, at USA forfølger de samme principielle hensyn og pejlemærker i deres våbeneksportkontrol som Danmark og vores øvrige allierede.

Kl. 13:20

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:20

Trine Pertou Mach (EL):

Det er bare for at være helt sikker: Altså, ministeren mener, at den nuværende amerikanske regering udviser en sådan grad af respekt for folkeretten, at vi fra dansk side fortsat kan lægge til grund, at den amerikanske våbeneksportkontrol, og nu citerer jeg Udenrigsministeriets tidligere vurdering: grundlæggende varetager de samme principielle hensyn som Rådets fælles holdning, FN's våbenhandelstraktat, herunder bl.a. hensynet til menneskerettigheder, humanitær lov og regional stabilitet.

Mener udenrigsministeren – med al den uforudsigelighed og med alle de meldinger, der kommer fra USA – at de stadig væk udviser en sådan grad af respekt for folkeretten, at man kan have den antagelse?

Kl. 13:21

Formanden (Søren Gade):
Udenrigsministeren.

Kl. 13:21

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det korte svar er jo ja. For ellers ville vi have en anden antagelse. Altså, vi har en rammevurdering, som vi vedstår os. Vi følger naturligvis løbende udviklingen. Men generelt er det sådan, at USA foretager en konkret og individuel vurdering af, hvorvidt man vil tillade eksport af våben og militært udstyr på baggrund af de kriterier, jeg opridsede før. Så det er den vurdering, der er aktuelt. Kan der være en anden vurdering på et senere tidspunkt? Det kan jeg jo ikke vide, fordi man jo ikke kan foregribe fremtidige vurderinger.

Når jeg har sagt det her – men det er jo en anden diskussion – så er jeg jo også bekymret over en række af de signaler, der sendes fra den nye amerikanske administration, men det fører for vidt at komme ind på det her; det gælder både i forhold til Grønland, det gælder i forhold til Gaza, og det gælder i forhold til Ukraine, men det er en anden diskussion.

Kl. 13:21 Skriftlig begrundelse

Formanden (Søren Gade):

Fru Trine Pertou Mach med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:22

Trine Pertou Mach (EL):

Det handler jo grundlæggende om, at de signaler, der kommer fra den amerikanske præsident eller den amerikanske administration, er i lodret strid med det, som vi vanligvis fra dansk og europæisk side har betragtet som vores sikkerhedspolitiske pejlemærker, altså at der skal være en form for våbenkontrol, at man skal overholde folkeretten, og at man skal have respekt for menneskerettighederne og den humanitære lov. Og ingen af de ting er faktisk tilfældet. I forvejen er det jo ganske tvivlsomt, om USA rent faktisk spiller efter samme våbeneksportkontrolleregler som de europæiske lande.

Så vil ministeren her afslutningsvis forpligte sig til, at man fra dansk side genoptager den her rammevurdering, selv om den er foretaget december, altså at man laver en ny nu her i løbet af foråret, så vi faktisk kan få en reel vurdering af, om også våbeneksportkontrollen holder?

Formanden (Søren Gade):

Udenrigsministeren.

Kl. 13:22

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Men vi forholder os jo løbende til det her. Altså, det er jo sådan, at det er Rigspolitiet, der har ansvaret her. Der kommer en vurdering fra os af udenrigspolitisk og sikkerhedsmæssig karakter i forhold til USA, og de hviler på den her rammevurdering. Og hvis vi vurderer ex officio, at der sker ting, som gør, at vi skal justere vores rammevurdering, så justerer vi vores rammevurdering. Ellers er det jo en, vi lejlighedsvis genbesøger.

Kl. 13:23

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til udenrigsministeren og tak til fru Trine Pertou Mach fra Enhedslisten. Jeg byder nu velkommen til finansministeren og hr. Sigurd Agersnap fra Socialistisk Folkeparti, som stiller spørgsmålet.

Kl. 13:23

Spm. nr. S 824

4) Til udenrigsministeren af:

Søren Søndergaard (EL):

Hvad er ministerens kommentar til de omfattende overgreb på alawitter, kristne og andre minoriteter, som vi på det seneste har set i Syrien, og hvilke initiativer vil regeringen tage i FN og EU for at beskytte disse minoriteter?

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til udenrigsministeren, og tak til fru Trine Pertou Mach fra Enhedslisten.

Jeg byder nu velkommen til finansministeren og hr. Sigurd Agersnap fra Socialistisk Folkeparti, som stiller spørgsmålet.

Kl. 13:23

Spm. nr. S 815

5) Til finansministeren af:

Sigurd Agersnap (SF):

Mener ministeren, at en lettelse af selskabsskatten er den rigtige prioritering i en tid, hvor der skal finansieres nye store udgifter til forsvaret, og mener ministeren, at skattelettelse meningsfuldt kan bidrage til at finansiere offentlige udgifter?

Der henvises til udenrigsministerens udtalelser i artiklen: »Løkke kræver en ny plan: »Det er sidste nat med kliquen« på jyllands-posten.dk den 5. februar 2025 og Dansk Industris udtalelser i artiklen: »Dansk Industri vil have sænket selskabsskatten mærkbart: »Det er ekstremt alvorligt« på berlingske.dk den 11. marts 2025.

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:23

Sigurd Agersnap (SF):

Tak for ordet, formand. Spørgsmålet lyder: Mener ministeren, at en lettelse af selskabsskatten er den rigtige prioritering i en tid, hvor der skal finansieres nye udgifter til forsvaret, og mener ministeren, at skattelettelse meningsfuldt kan bidrage til at finansiere offentlige udgifter?

Kl. 13:23

Formanden (Søren Gade):

Finansministeren.

Kl. 13:23

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Danmark står over for flere og meget komplekse udfordringer. Det skrev vi i regeringsgrundlaget og også i den 2030-plan, vi har lavet for dansk økonomi de kommende år. De seneste måneder har kun bekræftet mig i, at den analyse er rigtig. Der er store udgifter og svære prioriteringer forude, og derfor er det også vigtigt at sige, at regeringen arbejder på, hvordan vi bedst løser alle de her udfordringer. Det vil vi gøre på en måde, hvor vi laver en samlet plan, og hvor jeg er sikker på, at vi finder nogle balancerede løsninger, der kan understøtte vækst og produktivitet og samtidig gøre det på en socialt retfærdig måde og med en ansvarlig økonomi. Jeg kommer ikke i dag til at gå ind på, hvilke enkeltværktøjer der kan indgå i at levere på den opgave.

Kl. 13:24

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 13:24

Sigurd Agersnap (SF):

Jeg havde jo lidt den mistanke, da jeg stillede spørgsmålet, at vi ikke i dag ville få svar på i hvert fald første del af spørgsmålet. Det er jo derfor, jeg også stillede den anden del om skattelettelse, nemlig om de generelt meningsfuldt kan bidrage til at finansiere offentlige udgifter. Jeg læste jo interviewet med udenrigsministeren, hvor han skal svare på den store regning til forsvaret i fremtiden, og så bliver der nævnt selskabsskattelettelse. Jeg har sammenlignet det lidt med den situation, at jeg, hvis jeg blev spurgt til, hvordan jeg ville finansiere forsvaret, så nævnte minimumsnormeringer. Altså, for mig at se giver det ikke rigtig mening at ville finansiere en udgift for statskassen med en anden udgift for statskassen. Så mit spørgsmål er: Kan finansministeren komme på en eneste skattelettelse, som meningsfuldt kan bidrage til at finansiere flere penge til forsvaret?

Kl. 13:25

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:25

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg tænker, at hvis man gerne vil have uddybet de udtalelser, der er kommet fra udenrigsministeren, og høre, hvad udenrigsministeren

har tænkt med dem, så er det nok mest velegnet, at man spørger udenrigsministeren selv om det. Helt generelt kan sige, at jeg har den opfattelse, at udenrigsministeren er meget optaget af at styrke dansk produktivitet og vores konkurrenceevne, og det er et synspunkt, jeg deler, nemlig at det er vigtigt. Der er flere veje, man kan gå henad for at levere på det. Vi har bl.a. lavet et FoU-fradrag, bare for at nævne et enkelt eksempel. Så at man kan understøtte dansk erhvervslivs konkurrenceevne, også ved at give dem nogle lempeligere vilkår, tror jeg er anerkendt. Det ændrer bare ikke på min tidligere udtalelse om, at jeg ikke kommer til at gå ind i enkeltelementer, i forhold til hvad det er for en plan, regeringen vil præsentere på et senere tidspunkt.

Kl. 13:26

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:26

Sigurd Agersnap (SF):

Jeg er jo helt med på, at der også skal være plads til, at regeringen kan diskutere internt, og det kan selvfølgelig også foregå offentligt, men nogle gange er der jo også behov for, at regeringen taler med en samlet stemme og siger lidt om, hvad det er for nogle retninger, man kigger i. Derfor synes jeg, det ville være meget godt i hvert fald at få et meget klart svar fra finansministeren på, om man mener, at skattelettelser kan bidrage til at finansiere den offentlige udgift, der er til forsvaret. Det må være ret ligetil. Altså, jeg kan ikke komme på nogen skattelettelser, der hjælper med at styrke de offentlige finanser og dermed bidrager til at finansiere forsvaret.

Så kunne finansministeren ikke bare sige det i dag – altså at det ikke er den vej, man kigger?

Kl. 13:27

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:27

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jamen jeg er meget enig i, at en regering jo skal fremlægge en fælles politik, og det har den her regering også gjort på en række områder, og det kommer den også til, når vi lægger en samlet plan frem. Så er det jo derudover sådan, at regeringen består af tre partier, som ikke har det samme partiprogram, og formanden for et af de partier har så gjort sig nogle tanker i et interview, og det synes jeg er fint. Det er der bestemt plads til i den her regering. Og så har vi på rette tid og sted lige præsenteret den samlede regerings plan, som vil tage stilling til, hvordan vi både sikrer en stærk og robust økonomi, sociale balancer og konkurrenceevnen.

Kl. 13:27

Formanden (Søren Gade):
Hr. Sigurd Agersnap med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:27

Sigurd Agersnap (SF):

Vi kommer det ikke meget tæt lige nu, må jeg indrømme. Men så lad mig spørge til det andet, som er det her med danske virksomheders konkurrenceevne. Altså, når man kigger på opgørelserne af danske virksomheders konkurrenceevne, ligger vi altid i top. Vi ligger enten helt i top eller i topfem over de lande, med den bedste konkurrenceevne og de bedste vilkår for, at virksomheder kan konkurrere internationalt. Vi har et rekordstort handelsbalanceoverskud. Mener finansministeren ikke, at det taler for, at vi i Danmark har en fantastisk konkurrenceevne og fantastiske rammevilkår, og at det

trusselsbillede, der bliver nævnt her, om, at vi ikke skulle kunne gøre os gældende i den internationale konkurrence, ikke er rigtigt?

Kl. 13:28

Formanden (Søren Gade):
Finansministeren.

Kl. 13:28

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg glæder mig over, at vi har et meget stærkt dansk erhvervsliv, men det er også et erhvervsliv, der skal konkurrere i en verden, der er under stor forandring, og derfor tror jeg, det vil være en meget farlig tilgang, hvis man siger, at fordi ting går godt nu, skal vi ikke tage skridt til, at det også kan gøre det i fremtiden.

Den her regering er meget optaget af, at vi har nogle stærke rammer for vores erhvervsliv, så de kan tjene penge ind til det danske samfund, skabe arbejdspladser til gavn for danskerne. Og det er noget af det, vi vil have med i vores økonomiske plan fremadrettet. En anden del, vi vil have med, er sociale balancer og selvfølgelig også, at det samlet set skal ske på en økonomisk ansvarlig vis.

Kl. 13:29

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmål. Vi siger tak til finansministeren og til hr. Sigurd Agersnap fra Socialistisk Folkeparti.

Jeg byder nu velkommen til indenrigs- og sundhedsministeren og til hr. Peter Kofod, Dansk Folkeparti, som stiller spørgsmålet.

Kl. 13:29

Spm. nr. S 827

6) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Peter Kofod (DF):

Finder ministeren det rimeligt, at man uforvarende kan risikere at få en bøde på 50.000 kr. for ved et uheld at have solgt spiritus til en mindreårig som omtalt i artiklen »Vinhandler gik i fælden: Eric fik en bøde på 50.000 kroner« bragt den 12. marts 2025 på Vejle Amts Folkeblads hjemmeside?

Formanden (Søren Gade):
Værsgo.

Kl. 13:29

Peter Kofod (DF):

Tak for det. Jeg læser spørgsmålet højt: Finder ministeren det rimeligt, at man uforvarende kan risikere at få en bøde på 50.000 kr. for ved et uheld at have solgt spiritus til en mindreårig som omtalt i artiklen »Vinhandler gik i fælden: Eric fik en bøde på 50.000 kroner« bragt den 12. marts 2025 på Vejle Amts Folkeblads hjemmeside?

Kl. 13:29

Formanden (Søren Gade):
Sundhedsministeren.

Kl. 13:29

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Tak for det. Jeg forstår selvfølgelig udmærket godt, at det er brand-ærgeligt at blive taget i at overtræde reglerne, ikke mindst nu, hvor boderne har fået et nøk op. Det har de fået af en god grund og en årsag, for det har i mere end 20 år været forbudt at sælge tobak og alkohol til mindreårige, og alligevel har vi jo alle sammen kunnet se, at det har været og er utrolig let for børn og unge at købe produkterne. Det er ikke godt nok. Vi har jo ikke lavet aldersgrænser og vedtaget dem her i Folketinget – også med Dansk Folkepartis stemmer, så vidt jeg husker – uden en årsag. Det er jo, fordi der er tale om dybt sundhedsskadelige produkter, som vi ikke ønsker skal være let tilgængelige for vores børn og unge.

Det er derfor, vi også har besluttet med forebyggelsesaftalen at stramme op på håndhævelsen, en opgave, som Dansk Folkeparti desværre ikke var med til at tage ansvar for, på trods af at det indførte bødeniveau jo ikke sådan er fremmed eller ukendt fra andre områder. F.eks. er udgangspunktet for bøder ved ulovligt salg af lattergas også 50.000 kr. Det er et bødeniveau, som Dansk Folkeparti mig bekendt jo også har stemt for at indføre, fordi baggrunden for de 50.000 var, at det også var for let for børn og unge at købe lattergas.

Jeg konstaterer da også, at der er rigtig mange købmænd, der nu siger, at de vil sikre, at aldersgrænserne i langt højere grad bliver kontrolleret i deres butik. Det synes jeg jo er glædeligt, for det betyder så forhåbentlig også, at reglerne begynder at blive overholdt og dermed at virke. Det har ikke været tilfældet i mere end 20 år.

Så skal vi selvfølgelig også sikre – og det er den anden side af mønten – at vi gør det let for en købmand, et supermarked og så fremdeles at håndhæve og kontrollere aldersgrænserne, og at vi sørger for, at lovgivningen følger med tiden. Det er også baggrunden for, at vi gerne vil gøre det lettere for supermarkedet, købmanden, vinhandleren at kunne kontrollere på en let og ubureaukratisk måde. Derfor har vi faktisk helt for nylig netop indgået en aftale blandt partierne i forebyggelseskredsen om, at vi vil gøre det muligt for butikker at bruge elektroniske løsninger til alderskontrol, og det håber jeg også vil være med til at bidrage til en mere effektiv håndhævelse.

Kl. 13:32

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:32

Peter Kofod (DF):

Tak for svaret. Vi er jo ikke uenige om, at lov er lov og love skal overholdes, og regler skal også overholdes, men det her simpelt hen for hård en sanktion. Altså, der er tale om, at der er folk, der har lavet en fejl i den her historie fra Vejle. I den her jo rigtige sag fra Vejle har det jo tilmed også handlet om, at Sikkerhedsstyrelsen har haft en fremgangsmåde, hvor man, i hvert fald ifølge Eric Bøgh Svint, som har fået den her bøde, jo forsøgte at distrahere ham i butikken, ved at han troede, der var en butikstøv, som han havde haft fokus på, og så blev der ved en fejl solgt noget, og efterfølgende får han så en bøde på 50.000 kr. Det er simpelt hen et bødeniveau, der er stukket helt af.

Jeg synes, man skal overholde reglerne. Det er absolut også mit indtryk – nu har jeg jo fået flere sager tilsendt fra folk – at det er noget, man går meget op i derude, altså at reglerne selvfølgelig skal overholdes. Men 50.000 kr. kan jo have nogle fuldstændig voldsomme konsekvenser. Prøv at forestille dig, minister, hvor mange flasker vin der skal sælges, for at man som lille erhvervsdrivende kan få råd til at betale en så voldsom bøde. Det er jo noget, der risikerer at lukke vores butikker rundtomkring, hvis man i en engangshændelse et øjeblik kommer til at sælge noget til nogen, som ikke burde have haft det. Vi må da kunne gøre et eller andet for at bløde det her op, for at folk ikke, første gang der måtte ske en fejl, bliver ramt af de her meget, meget hårde sanktioner. Ja, regler skal overholdes, men det skal forhåbentlig overholdes på en måde, hvor man kan undgå de her helt enormt store konsekvenser, som jeg synes 50.000 kr. er. Jeg synes heller ikke helt, man kan sammenligne det at komme til at sælge alkohol til en mindreårig med salg af lattergas f.eks.; det er da ret forskelligt.

Så, minister, mit spørgsmål er: Kan I ikke indkalde til nogle forhandlinger og se, om vi kan lave det her om, for vi må kunne gøre det her på en bedre måde?

Kl. 13:33

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:33

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Men der har jo været indkaldt til forhandlinger, og Dansk Folkeparti meldte sig selv ud af de forhandlinger og ville ikke være med til at tage ansvar for, at vi jo i Danmark har et kæmpe problem med, at det er alt for let for børn og unge at købe eksempelvis spiritus og tobak. Vi har blandt unge mennesker en kedelig europarekord i druk, og igennem 20 år har vi vedtaget aldersgrænser, som bare har fungeret, kan du sige, på papiret, men jo ikke ude i praksis. Der vil vi det anderledes blandt partierne omkring forebyggelsesaftalen. Og ordføreren appellerer til, om vi ikke kan bløde det lidt op. Jo, det gør vi jo bl.a. ved at sikre nu, at man som købmand, supermarked og vinhandler får mulighed for at kunne lave elektronisk aldersverificering for på den måde også at gøre det effektivt og mere let for dem.

Kl. 13:34

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:34

Peter Kofod (DF):

Så lad mig sige det helt klart: Jeg synes ikke, at det er at tage ansvar, hvis man klasker bøder ud på 50.000 kr. til folk, som begår en fejl, en hændelig fejl for første gang. Det synes jeg ikke er at tage ansvar, det er jeg imod. Det er også en af grundene til, at Dansk Folkeparti ikke er en del af den her aftale, nemlig at vi var imod indholdet. Vi er sådan set ikke imod det, der var intentionen, nemlig at børn og unge skal drikke og ryge noget mindre. Det tror jeg der er 179 mandater der synes er en god idé. Men jeg er søreme imod, at man bare smækker bøder i hovedet på folk på 50.000 kr. – folk, der har begået en fejl en enkelt gang. Minister, vi må da kunne gøre et eller andet. Det må da være inden for den almindelige sunde fornufts grænser, at vi kan gøre noget for, at vi ikke risikerer en eller anden form for butiksdød, eller at folk, der begår en lille fejl, får sådan en enorm sanktion.

Kl. 13:35

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:35

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Vi er i hvert fald nødt til at gøre noget for at sikre, at de aldersgrænser bliver overholdt, for ellers er der ingen grund til at vedtage den lovgivning her i Folketinget. Og vi har et problem med, at det er alt for let for børn, for unge mennesker at købe spiritus, tobak, ulovlige nikotinprodukter og alt mulig andet. Vi kommer med en udstrakt hånd til detailhandelen i forhold til at give mulighed for elektronisk aldersverificering, frem for at man som i dag skal stå og bede om fysisk legitimation og andet.

Det er lidt sjovt at høre Dansk Folkeparti med det her med, at bødeniveauet nu er for højt. Dansk Folkeparti plejer kun at være i lokalet for at forhandle bødeniveauet én vej, og det er op. Vi har jo her senest set, også på de razziaer, der har været ude i kiosker og andre steder, hvordan der har været svindlet i stor stil med en hel masse produkter, men også at der er blevet solgt ulovlige produkter, og vi er nødt til at tage skeen i den anden hånd. Jeg forstår godt, at det for den enkelte købmand er brandbrandærgerligt. Jeg kan også forstå det, når vinhandleren siger: Jeg kommer til at spørge om identifikation for alle under 30 år, for jeg vil sikre mig, at reglerne bliver overholdt. Det er vi nødt til at sikre bredt, for det er alt for let at få fat på og adgang til tobak og alkohol for mindreårige.

Kl. 13:36

Kl. 13:38

Formanden (Søren Gade):

Hr. Peter Kofod med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:36

Peter Kofod (DF):

Det er simpelt hen ikke en rimelig sammenligning med kioskmiljøet, hvor der i årevis i alle mulige organiserede indvandrerbikser har været massiv svindel, massiv svindel. Det er jo ikke kun, at man har solgt tobak og alkohol til mindreårige, det er et kæmpe hælmarked, og det vil De Samvirkende Købmænd og andre kunne fortælle alt om, altså hvordan det er foregået. Man sammenligner fuldstændig grov og dyb kriminalitet på et illegalt kioskmarked med en mand, der har en spiritusforretning, og som lever af det. Det er ikke på nogen måde organiseret, men det er en butik, hvor der er begået en fejl, og han skal så klaskes med nogle sanktioner for 50.000 kr., og det synes jeg simpelt hen ikke er rimeligt eller ordentligt på nogen som helst måde. Det er i hvert fald ikke at tage ansvar, må jeg sige.

Kl. 13:37

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:37

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Men det er så heller ikke en sammenligning, der er rimelig at gøre, for det er ikke det, jeg gør. Jeg konstaterer, at vi har et massivt problem, og det har vi ikke mindst med kiosker, og ikke kun for så vidt angår salg af tobak og alkohol ulovligt til mindreårige, men også med svindel og bedrageri på andre punkter. Det afslører den sidste razzia her. Så får man det til at lyde, som om det er, fordi der en enkelt gang bliver begået en fejl. Vi kan se fra Sikkerhedsstyrelsens seneste opgørelse i forhold til unge kontroll købere, at der ved mere end hver tredje kontrol er konstateret overtrædelser, og det er jo altså ikke, at man alene har besøgt kiosker, eller at man alene har besøgt en købmand eller andet, men det vidner om, at der i stor stil bliver solgt.

Men jeg kan så også, og det er det positive, fortælle, at der i dag er kommet en helt ny undersøgelse frem, der viser, at for første gang nu vurderer de unge, er det er blevet sværere at købe alkohol og få fat i det. Og det viser jo, at den indsats, hvor vi nu siger, at det ikke længere bare er noget, vi leger, altså det der med, at man skal være 18 år for at købe en flaske sprut, men at det faktisk er noget, vi tager seriøst, begynder at virke, men vi er langt fra at være i mål.

Kl. 13:38

Formanden (Søren Gade):

Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til indenrigs- og sundhedsministeren, og tak til hr. Peter Kofod fra Dansk Folkeparti.

Jeg byder nu velkommen til justitsministeren og fru Betina Kastbjerg fra Danmarksdemokraterne, som stiller spørgsmålet.

Kl. 13:38

Spm. nr. S 821

7) Til justitsministeren af:

Betina Kastbjerg (DD):

Mener ministeren, at butikker selv har et ansvar for at sikre sig mod butikstyverier?

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Betina Kastbjerg (DD):

Tak for det. Mener ministeren, at butikkerne selv har et ansvar for at sikre sig mod butikstyverier?

Kl. 13:38

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:38

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Tak for ordet. og også tak til spørgeren for spørgsmålet. Der må ikke herske tvivl om, at jeg som justitsminister er meget optaget af at få knækket den kedelige stigning i antallet af butikstyverier. Derfor har regeringen også med udspillet »Sammen om en tryggere hverdag« og det lovforslag, som Folketinget vedtog den 23. januar 2025, iværksat flere initiativer til at sætte hårdere ind over for butikstyverne.

Med lovforslaget – som jeg tror det er spørgeren bekendt – skærper vi straffen for bl.a. butikstyverier, så der som udgangspunkt altid udmåles en bøde på mindst 1.000 kr. i førstegangstilfælde, og samtidig sikres det, at bøden for butikstyveri altid overstiger værdien af det stjålne. Derudover hæves bødetaksterne i gentagelsestilfælde. Regeringen har desuden med finansloven for 2025 forlænget politiets styrkede indsats i de grænsenære områder mod udenlandske tyvbander, så indsatsen også gælder i 2025, og jeg bilder mig ikke ind, at det løser alle problemer med et snuptag, men det er gode skridt på vejen, og jeg fortsætter naturligvis min løbende dialog med branchen om indsatsen mod butikstyveri.

Jeg har tidligere udtalt, at politiets indsats skal gå hånd i hånd med en indsats på flere fronter, hvor også butiksindehaverne, brancheorganisationerne og civilsamfundet bidrager til at vende udviklingen. Men det ændrer altså på ingen måde ved, at det kun – og jeg mener, at det kun er – de kriminelle, der bærer skylden for deres ulovligheder, og den del af det kan der ikke være to meninger om. Men vi skal som samfund blive bedre til at tænke i kriminalitetsforebyggelse som et fælles ansvar og ikke kun et ansvar for politiet. Det kender vi fra andre kriminalitetsområder som f.eks. private indbrud, hvor det er helt almindeligt med kampagner om, hvordan man som borger kan reducere risikoen for indbrud. Tak for ordet.

Kl. 13:40

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 13:40

Betina Kastbjerg (DD):

Tak for svaret. Ja, og mit spørgsmål henleder jo til den udtalelse, som justitsministeren kom med tilbage i starten af januar, hvor ministeren udtalte, at butikkerne også selv havde et ansvar, når det gælder butikstyverier, og det er vel korrekt, at man har skærpet straffen osv., og det har vi også selv været med til at vedtage. Men står ministeren ved den udtalelse? Og hvad er det, han mener at butikkerne kan gøre yderligere for at undgå det?

Når jeg kommer ind i et supermarked, ser jeg jo i hvert fald, at spiritusflasker og oksemørbrad har en varealarm på. Så hvad er det, ministeren mener at butikkerne skal gøre for at gøre det mindre tiltalende at begå butikstyveri, og de ikke bliver udsat for det?

Kl. 13:41

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:41

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg mener, at butikkerne gør rigtig, rigtig meget, og det er jeg jo også selv i dialog med branchen om og har også set ved selvsyn, og det er uanset, om det har handlet om at ansætte flere vagter ved butikkerne eller at have aflåst nogle af dyre varegrupper.

Det er jo det hele taget trist, at det overhovedet er nødvendigt, men det er jo både, fordi der er for mange helt almindelige danskere, som ikke kan holde snitterne for sig selv, og fordi vi ser en stigning af bl.a. udenlandske tyvebander, som bruger det, og de ting, butikkerne gør i dag, er jo i virkeligheden forebyggende af egen drift for at minimere antallet af butikstyverier. Men til syvende og sidst er de eneste, der bærer ansvaret for tyverierne, tyverne.

Kl. 13:42

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:42

Betina Kastbjerg (DD):

Jeg kan jo ikke være uenig i, at det er tyvene, der står for ansvaret. Men jeg hører jo en del frustration fra de her købmænd, og det er jo rigtig meget, som ministeren også siger det, udenlandske kriminelle, som kommer ind og begår ret store tyverier.

Nu nævner ministeren i sit første svar, at vi har skærpet bødestraffene til minimum 1.000 kr., og at det skal overstige værdien af det stjålne. Men problemet er jo lidt, at man ikke får indkrævet de her bøder, og at det nok primært er de udenlandske tyvebande, der ikke får dem betalt. I gennemsnit har man over de sidste 5 år opkrævet 32 pct. af bøderne.

Så hvad er det, ministeren vil gøre, for at man får indkrævet de her bøder, eller at man får iværksat noget andet, som ligesom skal bløde op for det her? Altså, det hjælper jo ikke, at vi hæver bøderne, hvis de ikke bliver betalt.

Kl. 13:43

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:43

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Det er jo klart, altså uanset hvilke bøder og til hvem. Der er jo desværre mange, og det er, uanset om det er fartbilister eller det er andre udlændinge, som simpelt hen ikke betaler de bøder, de får. Der arbejder vi jo på tværs af hele regeringen med at sikre en stærkere og mere effektiv håndhævelse, og det gælder også de bøder, man måtte få for butikstyverier, og jeg har en meget, meget tæt dialog med branchen. Så sent som den 28. februar havde jeg sidst et møde med Dansk Erhverv, og herunder også repræsentanter fra selve detailbranchen, om, hvad vi yderligere kan gøre for at sætte ind over for butikstyverier, og de kom med en række idéer, som vi lige nu er ved at kvalificere i Justitsministeriets embedsværk.

Kl. 13:43

Formanden (Søren Gade):
Fru Betina Kastbjerg med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:43

Betina Kastbjerg (DD):

Nu nævner ministeren også den her tryghedsreform, der kom frem i sidste uge, og noget af det, jeg savnede ved den, var jo faktisk et fokus på den tryghed, det skaber, hvis man ved, at politiet rent faktisk kommer ud til en butik, der har haft nogle butikstyre på spil. Der har jeg da et frisk eksempel fra SuperBrugsen i Videbæk, i mit eget område, hvor to rumænske tyve kommer ind og stjæler

for 7.700 kr., de tilbageholder dem, men politiet har ikke tid til at komme. Så hvordan skal tryghedsreformen hjælpe de butikker, hvis politiet ikke har tid til at komme?

Kl. 13:44

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:44

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Politiet gør i forvejen meget og også en stor indsats. Men det er også klart, og det synes jeg lige så godt man kan være ærlig omkring, at politiet ikke altid kommer til at have mulighed for at rykke ud til hvert evige eneste tilfælde, hvis der f.eks. sker noget, der er af personfarlig karakter, i baggrunden. Der har spørgeren og et bredt flertal i Folketinget jo også selv været med til at sige, at vi skal prioritere de sager, hvor det er sådan, at der sker personfarlige forbrydelser. Det ændrer dog ikke ved, at politiet jo altså også kører efterforskninger, hvor man prøver at travle det op i forhold til nogle af de her organiserede butikstyverier og organiserede tyvebande, og hvor man jo rent faktisk også lykkes med det, og det skal politiet fortsætte med.

Kl. 13:45

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til justitsministeren og tak til fru Betina Kastbjerg fra Danmarksdemokraterne.

Jeg byder nu velkommen til erhvervsministeren og til fru Pernille Vermund, Liberal Alliance, som stiller spørgsmålet.

Kl. 13:45

Spm. nr. S 744 (omtrykt)

8) Til erhvervsministeren af:

Pernille Vermund (LA):

Mener ministeren, at det er hans opgave at blande sig i, hvad de danske pensionskasser foretager af investeringer?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Minister med opsang til pensionskasser: »De bliver enormt sure på mig nu«« bragt den 20. februar 2025 på borsen.dk.

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:45

Pernille Vermund (LA):

Tak for det. Mener ministeren, at det er ministerens opgave at blande sig i, hvad de danske pensionskasser foretager af investeringer?

Kl. 13:45

Formanden (Søren Gade):

Erhvervsministeren.

Kl. 13:45

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Ja, det mener ministeren, det mener jeg, og det gør jeg, fordi det som erhvervsminister er min opgave at sætte politisk retning på erhvervsområdet. Jeg tror, det er åbenlyst for alle, at verden er forandret og præges af store og nye spændinger. Vi ser toldmure og handelshindringer, og vi ser kampe om nye teknologier og nye investeringer.

Hvad gør vi i den situation? Der skal vi sørge for, at vi får flest mulige investeringer i Europa og ikke mindst i Danmark. Det hand-

ler grundlæggende om at sikre danske arbejdspladser. Det handler om at sikre, at danske og europæiske virksomheder har de bedste muligheder for at vækste, vokse og skabe flere arbejdspladser. Det spiller pensionskasserne en meget, meget vigtig rolle i, og derfor har jeg opfordret til, at man bryder lidt med vanetænkningen måske kigger lidt mere på, hvordan man kan investere mere direkte i danske arbejdspladser, i europæiske arbejdspladser og særlig i vores iværksættermiljøer, som jo er dem, vi gerne vil have til at gro. Det håber jeg faktisk også at Liberal Alliance er enig i.

Kl. 13:46

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:46

Pernille Vermund (LA):

Men det er jo helt absurd, altså at bryde med vanetænkningen – vanetænkning i forhold til private pensionskasser er, at deres formål er at sikre, at danske lønmodtagere får det bedst mulige afkast af deres pensionsopsparringer. Jeg troede faktisk, at Socialdemokratiet var et arbejderparti og et arbejderparti, som også kæmpede for, at arbejderne og dermed lønmodtagerne fik det bedst mulige afkast af deres pensioner. Nu kan jeg så forstå, at det ikke længere er det vigtigste for pensionsselskaberne, altså at sikre det bedst mulige afkast til lønmodtagerne i deres pensionsalder. Nej, nu er det vigtigste, at erhvervsministeren kan få lov til at diktere, hvordan pengene skal bruges.

Jeg synes jo, at man skal overveje som socialdemokrater, om det vitterlig er sådan de røde faner, man skal svinge med 1. maj, eller om der er andre farver på fanerne, man skal vælge i stedet. For hvis ikke det er lønmodtagerne og dermed arbejderne og deres pensionsopsparringer, man kæmper for, så synes jeg, at det klinger lidt hult.

Kl. 13:47

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:47

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Selvfølgelig skal pensionsselskaberne varetage pensionsopsparernes interesse, det er selvfølgelig deres hovedformål, men det at stille det op, som om man ikke kan tjene penge på at investere i iværksættere, er jo simpelt hen ikke rigtigt. Der er masser af kapitalfonde i Danmark, der er masser af private investorer, som tjener gode penge på at understøtte iværksættermiljøet, fange de rigtige iværksættere og få dem til at vokse og få dem solgt efterfølgende.

Jeg synes faktisk, det virker lidt underligt, at spørgsmålet bliver stillet, som det gør, for Liberal Alliance er jo selv med i en aftale, vores iværksætterpakke, hvor der er indtil flere initiativer, som handler om, hvordan vi kan få pensionskasserne til at investere mere i iværksættermiljøet. Så det kan godt være, det er mig, men jeg forstår simpelt hen ikke, hvorfor Liberal Alliance synes, det er et problem, at man opfordrer pensionskasserne til at investere mere i iværksættermiljøet, når man selv er med i en aftale, som opfordrer til at investere mere i netop iværksættermiljøet.

Kl. 13:48

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:48

Pernille Vermund (LA):

Den helt store forskel på den socialdemokratiske erhvervsminister og mig som erhvervsordfører for Liberal Alliance er, at jeg mener, at

pensionsselskaberne skal investere dér, hvor de får bedst afkast for lønmodtagernes penge; ikke dér, hvor en socialdemokratisk minister mener, at pengene er bedst givet ud. Jeg synes, at når man ser på statens eget pensionsselskab, ATP, så vidner det jo om, hvor galt det kan gå, når man politisk prøver at diktere, hvordan et pensions-selskab skal indrettes, og hvordan der skal investeres. Jeg synes, at man politisk bør holde sig langt væk fra det, særlig hvis man har lønmodtagernes pensioner for øje.

Kl. 13:49

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:49

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Jamen målet er vi sådan set enige om – det er kritikken, jeg ikke forstår. Ordføreren har jo selv siddet med om det bord, hvor vi lavede aftalen om iværksætterpakken. I den er der tre initiativer, som handler om, hvordan vi kan få pensionskasserne til at investere mere i iværksættere. Derfor forstår jeg simpelt hen ikke, hvorfor man kritiserer mig som minister, som går ud og siger, at nu skal pensionskasserne til at investere mere – i hvad? I iværksættere. Så der må være et eller andet i hukommelsen, der svigter.

Jeg vil bare sige tak til Liberal Alliance, fordi man er med i en aftale, som er med til at understrege pensionskassernes vigtige betydning for eksempelvis investeringer i iværksættere. Vi trænger til flere investeringer i iværksættere, og jeg er glad for, at pensionskasserne gør det. Jeg mener godt, at de kan gøre mere, og det opfordrer vi dem jo til med den aftale, vi har lavet i fællesskab. Så jeg forstår simpelt hen ikke kritikken.

Kl. 13:50

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:50

Pernille Vermund (LA):

Lad os for guds skyld skabe de bedst mulige rammer for, at vi har iværksætteri i Danmark; også iværksætteri, som bliver relevant for eksempelvis pensionsselskaberne at investere i. Men gud forbyde, at vi skal skabe flere katastrofer a la ATP, fordi en socialdemokratisk erhvervsminister mener, at det nu er hans opgave at blande sig i, hvad pensionsselskaberne skal investere i, og dermed ser bort fra, hvad der er det bedste afkast for de lønmodtagere, som på et tidspunkt skal gå på pension, og som potentielt får udhulet deres pension, fordi man synes, at man skal snolde deres pensionsmidler op. Det synes jeg ville være en forkert vej at gå.

Kl. 13:51

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Inden ministeren får ordet, vil jeg lige minde om, at vi ikke bruger gud og andre højere magter her i salen. Så får erhvervsministeren ordet, værsgo.

Kl. 13:51

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Den øverste er jo Folketingets formand, så det skal vi huske at respektere. Som sagt er jeg utrolig glad for, at Liberal Alliance står bag en aftale, hvor vi rent faktisk i fællesskab har givet hinanden håndslag på, at vi vil opfordre pensionskasserne til at investere mere i iværksættere. Det er godt for iværksættermiljøet. Det er tiltrængt, at pensionskasserne gør det. De bruger en forsvindende lille del af deres penge på at investere i iværksættere. Der er masser, der tjener penge på at investere i iværksættere. Det kan pensionskasserne også

gøre, og derfor synes vi, at de skal gøre det. Det er det, vi skriver i den aftale, vi har lavet.

Samtidig tror jeg, det er vigtigt at erkende, at der er krig i Europa, og derfor har vi en fælles opgave i at sikre, at vi kan gøre Europa og Danmark mere attraktiv, nemlig ved at skabe grundlaget for bedre investeringer i Danmark og i Europa – i arbejdspladser, i job. Der skal pensionskasserne selvfølgelig spille en langt større rolle. Det er det, jeg har opfordret til, og jeg er glad for, at jeg kan se, at der allerede er nogle af dem, der er begyndt at lytte.

Kl. 13:52

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til erhvervsministeren og tak til fru Pernille Vermund fra Liberal Alliance.

Jeg byder nu velkommen til ministeren for ligestilling og til fru Susie Jessen fra Danmarksdemokraterne, som stiller spørgsmålet.

Kl. 13:52

Spm. nr. S 814

9) Til ministeren for ligestilling af:

Susie Jessen (DD):

Hvad mener ministeren er den største ligestillingsmæssige udfordring i Danmark?

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:52

Susie Jessen (DD):

Tak for det. Hvad mener ministeren er den største ligestillingsudfordring i Danmark?

Kl. 13:52

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:52

Ministeren for ligestilling (Magnus Heunicke):

Vold, kontrol og overgreb mod kvinder er den største og den mest alvorlige ligestillingsudfordring. Alt for mange kvinder er stadig fanget i en hverdag præget af vold, kontrol og overgreb. Tallene taler deres tydelige sprog. Hvert år dræbes syv-otte kvinder af deres partner eller ekspartner. De nyeste tal, vi har, for kvinder, der søger tilflugt i et krisecenter, er fra 2023; der søgte 3.030 kvinder tilflugt i et krisecenter.

Hvis man ser på, hvad det er for nogle kvinder, kan man se, at næsten halvdelen af dem, 43,91 pct., havde indvandrer- eller efterkommerbaggrund. Derfor ser jeg det som en af mine vigtigste opgaver at bekæmpe vold mod kvinder. Negativ social kontrol og vold mod minoritetsetniske kvinder og jo også helt unge piger er fuldkommen uacceptabelt. Det er alt for udbredt; det viser det tal, jeg lige har nævnt her. Derfor er vold og kontrol og overgreb den største og mest alvorlige ligestillingsudfordring, og der er en klar, klar overrepræsentation, når det handler om kvinder med familier, der har indvandrer- eller efterkommerbaggrund.

Hvis der så sidder nogen, der siger, at de ikke er i risiko for det og ikke har oplevet det, så må jeg sige, at tallene viser, at der er rigtig mange af os, som har pårørende eller venner eller familie, som har oplevet det. Men selvfølgelig er der også andre ligestillingsudfordringer i Danmark. Det er der. Nu blev der spurgt til den største og den vigtigste, og det mener jeg at det her er, for det er så tragisk, og det er så indgribende. Men selvfølgelig har vi problemer med uligeløn og andre store problemer i Danmark, som vi også skal håndtere, men det største, vigtigste og det, der har

størst indflydelse på indskrænkning af udfoldelse af eget liv, frihed, tryghed og sikkerhed, er det her.

Kl. 13:54

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 13:54

Susie Jessen (DD):

Jeg vil sige tak for det meget klare svar. Det var et spørgsmål, jeg også stillede den tidligere ligestillingsminister, fru Marie Bjerre, da hun var ligestillingsminister, og hun kunne ikke svare så klart på det. Så det er jeg sådan set glad for.

Jeg er også glad for, at ministeren trods alt har rykket sig lidt, siden ministeren trådte til som minister. For der var jo det her tiltrædelsesinterview med Ritzau, kan jeg huske, hvor det var tre punkter: Det var beskyttelse af lgbt+-personers rettigheder, det var et opgør med sexisme, og det var ligeløn på arbejdsmarkedet, der sad helt på rygmarven af Magnus Heunicke, som der stod i avisen. Der vil jeg sige, at der var en bekymring fra min side for, om det her område igen ville være et område, der blev overset. Jeg kan så høre nu, at der er en åbning fra Socialdemokratiet i forhold til at få et større fokus på det her. Nu er udlændingeministeren lige kommet ind. Jeg synes, det er vigtigt, at det både er udlændingeministeren og en ligestillingsminister, som har et meget, meget målrettet fokus på det her største ligestillingsproblem, der er i Danmark. Så jeg er glad for, at ministeren trods alt melder klart ud.

Det næste, vi så skal til at i gang med, er, hvad vi så gør ved det. Jeg kommer i tanker om et eksempel, som jo var her i weekenden ude på Nørrebro i Korsgadehallen. Der var en islamisk forening, der holdt et kæmpe arrangement, hvor der var en skillevæg imellem mændene på den ene side og kvinderne på den anden side, og vi ser det jo rigtig mange steder i øjeblikket. Vi ser det i de her bederum på universiteterne. Vi ser det så åbenbart også i haller rundt omkring på Nørrebro; vi har set det i svømmehaller. Der er mange steder, hvor den her kønsopdeling lige så langsomt begynder at snige sig ind.

Jeg kunne godt tænke mig at høre ministeren, for det første hvad han synes om sådan et arrangement som det, jeg lige har beskrevet, og for det andet hvad vi kan gøre for at få det stoppet. For jeg mener, at kønsopdeling på den her måde, som det forekommer i islamismen, er fuldstændig vederstyggeligt, og vi skal ikke acceptere det i Danmark.

Kl. 13:56

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:56

Ministeren for ligestilling (Magnus Heunicke):

Jeg må sige, at jeg ikke kender det arrangement der, men jeg har en urokkelig grundholdning, der hedder, at kønnene i Danmark er ligestillede. Hvis man synes, at vi skal have en kultur i Danmark, hvor vi skal forbyde det ene køn at udfolde sig og være med, så er man ikke i det rigtige land. For i Danmark er det sådan, at det er en grundlæggende værdi for os, at vi er et land med en høj grad af ligestilling, og vi skal have endnu mere ligestilling og ikke det modsatte.

Kl. 13:57

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 13:57

Susie Jessen (DD):

Det er jeg enig i, men hvad skal vi så gøre ved det?

	Kl. 13:57	Skriftlig begrundelse	
Formanden (Søren Gade): Ministeren.		Der henvises til artiklen »Regeringsparti vil lukke stillerum, og SDU har lukket sit midlertidigt – AU har fire og åbner snart endnu et« bragt den 11. marts 2025 på Omnibus' hjemmeside.	
Ministeren for ligestilling (Magnus Heunicke): Nu nævnte Susie Jessen netop selv et af de problemer, der har været i årevis, nemlig problemerne omkring kønsopdelt svømning, hvor vi jo så, at en far blev forvist, bare fordi han var kommet ind i svømmehallen og sad på tilskuerrækkerne, fordi der var kønsopdelt svømning. Det, der senest er sket i den sag, er jo, at vi har grebet ind, og at der er kommet nye regler fra statens side, der betyder, at det ikke som hidtil bliver muligt at have den form for kønsopdelt svømning og dvs. diskrimination af det ene køn.	Kl. 13:57	Formanden (Søren Gade): Værsgo.	Kl. 13:59
		Peter Skaarup (DD): Tak for det. Spørgsmålet lyder sådan her: Hvad mener ministeren om, at Aarhus Universitet åbner endnu et stillerum?	Kl. 13:59
Formanden (Søren Gade): Fru Susie Jessen med et afsluttende spørgsmål	Kl. 13:57	Formanden (Søren Gade): Ministeren.	Kl. 13:59
Susie Jessen (DD): Men det initiativ, som ministeren henviser til her, var jo et pseudoinitiativ. Det lød også fra kommunerne selv, at det her overhovedet ikke ville have nogen virkning. Det kommer til at køre videre uden for åbningstiden. Det er der flere der har sagt. Der er flere, der har bekræftet, at det bare kommer til at køre videre. At man ændrer en lillebitte del på den måde, kommer altså ikke til at ændre noget som helst. Det havde vi en debat om her i Folketingssalen. Jeg kunne godt tænke mig her afslutningsvis at høre fra ministeren, hvad der ligger på ministerens bord i forhold til muslimske piger her i den nære fremtid af helt konkrete initiativer for at forhindre negativ social kontrol.	Kl. 13:58	Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek): Overordnet set synes jeg, at det er en dårlig idé. Der har jo været mange historier fremme, som sætter spørgsmålstegn ved, om de her stillerum bliver brugt efter hensigten, eller om de bliver kapret af religiøse kræfter. Det er jo fint nok at have den ambition, at folk skal kunne puste ud, få en pause eller fordybe sig osv. Det tror jeg ikke at der er nogen der er imod. Men alligevel har man, bl.a. på Syddansk Universitet, efter min mening gjort det helt rigtige, da man valgte at lukke deres fordybelsesrum midlertidigt. Det gjorde man, fordi man ikke var tilstrækkelig sikker på, at der var tale om et neutralt rum, som var til rådighed for alle. Jeg går også ud fra, at Aarhus Universitet er klar over den her problemstilling. Vi har haft Kommissionen for den glemte kvindekamp, der har interesseret sig for spørgsmålet om uddannelsesinstitutioner og givet en række anbefalinger, bl.a. i forhold til bederum, og det er noget af det, som jeg også sidder og kigger på. Så generelt set synes jeg da, at det lyder som en dårlig idé.	Kl. 14:00
Formanden (Søren Gade): Ministeren.	Kl. 13:58	Formanden (Søren Gade): Spørgeren.	Kl. 14:00
Ministeren for ligestilling (Magnus Heunicke): Helt konkret har vi jo sammen i regeringen netop afsat 137 mio. kr. til 22 konkrete initiativer mod negativ social kontrol, og jeg har været rundt forskellige steder i Danmark og mødtes med støtteorganisationer og de unge kvinder, som er kommet ud fog har haft meget, meget voldsomme oplevelser i deres egen familie og i deres egen omgangskreds, hvor de nogle gange har måttet leve et dobbeltliv og flygte bare for at få en kæreste eller en uddannelse. Det er dem, der skal hjælpes. Helt konkret er nogle af de 22 initiativer en hjælp til at få opsporet minoritetsetniske kvinder i forhold til at være voldsudsat, når man er gravid. Det er det mest sårbare område, og der sætter vi ind.	Kl. 13:59	Peter Skaarup (DD): Det var fint at få slået det fast fra ministeren og regeringens side. Vi må regne med, at det også taler for, at det er en dårlig idé. Det er jo rigtigt, som ministeren siger, at der har været den her Kommission for den glemte kvindekamp, som har anbefalet, at regeringen undersøger mulighederne for at lave et reelt forbud mod de her bederum eller stillerum, eller hvad man nu kalder dem på uddannelsesinstitutionerne. Det har de jo gjort, fordi de mener, at det her kan være et led i noget æresrelateret social kontrol, hvor man prøver på at kontrollere specielt kvinder.	
Formanden (Søren Gade): Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til ministeren for ligestilling og tak til fru Susie Jessen fra Danmarksdemokraterne. Jeg byder nu velkommen til udlændinge- og integrationsministeren og til hr. Peter Skaarup fra Danmarksdemokraterne, som stiller spørgsmålet.	Kl. 13:59	Så har jeg set i dagspressen, at ministeren siger – ministeren siger det jo egentlig også lidt i dag – at man synes, at det er en dårlig idé, og at man ikke vil støtte bederum, men at man vil undersøge mulighederne yderligere for måske at forbyde det. Det tror jeg er nogenlunde sådan, ministeren har sagt. Men hvorfor mener ministeren egentlig, at der er brug for mere betænkningstid? Altså, er der noget at betænke sig på, når nu den her kommission siger, at de bliver brugt til social kontrol? Det er jo noget, regeringen ikke synes særlig godt om.	Kl. 14:01
Spm. nr. S 826 10) Til udlændinge- og integrationsministeren af: Peter Skaarup (DD): Hvad mener ministeren om, at Aarhus Universitet åbner endnu et stillerum?		Formanden (Søren Gade): Ministeren.	

Kl. 14:02

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jeg synes, at der er noget at betænke sig på. Altså, hvis man nu forestiller sig en uddannelsesinstitution, hvor det rent faktisk bliver brugt som et stillerum, eller hvor man ligesom i Folketingets læsesal kan sidde og læse papirer i fred og ro, uden at folk taler i mobiltelefon, er det jo fint nok. Det skal vi ikke sige noget til.

Men jeg synes omvendt også, at det er forfriskende at se, at man på Syddansk Universitet tager så konkret fat og lukker et stillerum, som er blevet kapret af religiøse kræfter. Der synes jeg da, at det er fremragende, at man siger: Det her er en uddannelsesinstitution; her er det ikke religiøse dommere, som bestemmer.

Kl. 14:02

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 14:02

Peter Skaarup (DD):

Tror ministeren ikke, at der er steder, hvor man kan få nogenlunde ro, om ikke andet i privaten eller på et bibliotek eller lignende? Behøver man de her stillerum, som så bliver misbrugt af nogle til at lave den her form for social kontrol? Der har vi det i hvert fald sådan i Danmarksdemokraterne, at vi er overbeviste om, at det kan man sagtens finde ud af. Man holder ligesom den her religion i privaten, og så sørger man for, at der er frit til, at man kan passe sine studier, og hvad man ellers skal på en uddannelsesinstitution.

Der kunne jeg godt tænke mig at høre ministerens klare holdning på vegne af regeringen i dag til det forslag, som Danmarksdemokraterne har fremsat, om et reelt små moskéer, som bliver etableret på vores uddannelsesinstitutioner.

Kl. 14:03

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:03

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jeg vil ikke på den måde ødelægge et af Danmarksdemokraternes beslutningsforslag ved at stå her i Folketingssalen og tage forskud på glæderne. Det synes jeg at man med al respekt skal tage den dag, hvor det er sat på dagsordenen i Folketinget. Men jeg kan i hvert fald sige så meget, og det har jeg også selv været ude med flere gange, at hvis man har de her kønsopdelte bederum – nu kalder vi dem bederum, og så lyder det jo, som om folk sidder og beder aftenbøn, men det er reelt små moskéer, som bliver etableret på danske uddannelsesinstitutioner – så skal man stoppe det, og det mener jeg at først og fremmest rektorerne har ansvaret for.

Kl. 14:03

Formanden (Søren Gade):

Hr. Peter Skaarup med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:04

Peter Skaarup (DD):

Ja, og så er det store spørgsmål jo, hvordan ministeren vil sikre det. Jeg kan i hvert fald sige til ministeren, at ministeren ikke kommer til at ødelægge noget for os, hvis ministeren i dag siger: Nu har regeringen for en gangs skyld besluttet sig for at gøre noget; nu har regeringen besluttet sig for at stoppe med de her bederum og stillerum på vores uddannelsesinstitutioner. Ministeren ødelægger ikke noget, hvis det er det, der kommer frem i dag. Så kom bare ud af busken, minister.

Så vil jeg også godt lige spørge ministeren: Når nu den her kommission siger meget klart, at det er social kontrol, man bruger de

her bederum til, hvad er der så at betænke sig på? Hvad venter vi på? Venter vi på næste valg, hvor man kan blive afløst af nogle andre, der så måske heller ikke gør noget? Eller hvad venter ministeren på?

Kl. 14:04

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:04

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):

Der er jo også den mulighed, at regeringen bliver genvalgt. Det ved jeg godt ikke ligefrem er hr. Peter Skaarups kop te, men ikke desto mindre kan det jo faktisk ske. Jeg synes da, at vi har leveret masser af milde gaver til hr. Peter Skaarup og Danmarksdemokraterne. Der var det med flere udvisninger af kriminelle udlændinge. Det var jo noget af det, som hr. Peter Skaarup har efterspurgt i mange år. Der var det med forbuddet mod religiøst opdelt svømning, som der blev nævnt i sidste spørgsmål. Der var det med forbuddet mod fætter-kusine-ægteskaber. Jeg synes, at vi overvælder Danmarksdemokraterne med gaver. Det kan jo være, at vi også kommer til at gøre det her. Det ved jeg ikke endnu. Men jeg synes da ikke, at vi er fedtede med gaver til hr. Peter Skaarup og Danmarksdemokraterne.

Kl. 14:05

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til udlændinge- og integrationsministeren og tak til hr. Peter Skaarup fra Danmarksdemokraterne.

Jeg byder nu velkommen til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri og til hr. Kenneth Fredslund Petersen fra Danmarksdemokraterne, som stiller spørgsmålet.

Kl. 14:05

Spm. nr. S 801

11) Til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri af:

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Hvad er ministerens holdning til, at en lokal slagter i Lemvig har fået en sur smiley og en bøde på 60.000 kr. for i forbindelse med en opdatering af sit edb-system at have glemt at angive gult sennepsmel og selleriknold på ingredienslisten i brunchpølser med Vesterhavssost, på trods af at slagteren ikke tidligere har begået fejl og tilmed fik rettet fejlen på under 2 minutter og inden kontrollanterne fra Fødevarerstyrelsen var ude af butikken igen, finder ministeren sanktionen proportional med forseelsen, og vil ministeren se på, om bøder i den størrelsesorden er rimelige for sådanne småfejl og forglemmelser?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Lemvig-slagter rystet over bøde: Jeg betaler den ikke« bragt på folkebladetlemvig.dk den 28. februar 2025.

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 14:05

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Hvad er ministerens holdning til, at en lokal slagter i Lemvig har fået en sur smiley og en bøde på ikke mindre end 60.000 kr. for i forbindelse med en opdatering af sit edb-system at have glemt at angive gult sennepsmel og selleriknold på ingredienslisten i brunchpølser med Vesterhavssost, på trods af at slagteren ikke tidligere har begået fejl og tilmed fik rettet fejlen på under 2 minutter, og inden kontrollanterne fra Fødevarerstyrelsen var ude af butikken igen? Finder ministeren sanktionen proportional med forseelsen, og vil ministeren

se på, om bøder i den størrelsesorden er rimelige for sådanne småfejl og forglemmelser?

Kl. 14:09

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:06

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):
Først og fremmest tak for spørgsmålet. Jeg vil selvfølgelig starte med at sige, at jeg jo ikke kan gå ind i en igangværende sag. Men når det er sagt, er det også vigtigt for mig at slå fast, at mærkningen af fødevarer jo skal sikre, at forbrugere også får de nødvendige oplysninger om et givent produkt, og de konkrete regler om allergenmærkning skal være med til at sikre den bedst mulige fødevaresikkerhed for de forbrugere, som netop har allergi af forskellig slags. Det kan potentielt have ret alvorlige og store konsekvenser for allergikere at indtage bestemte ingredienser, så det skal man selvfølgelig være meget opmærksom på.

Når det er sagt, bør vi jo altid overveje, om vi har de rette sanktionsniveauer, og om det er hensigtsmæssigt og proportionalt i forhold til forseelsen og dermed også formålet med den lovgivning, der er rammen om det. Så det er jeg sådan set enig med spørgeren i. Det er jo også derfor, at vi i fællesskab har aftalt i vores fødevare- og veterinæraftale fra juni sidste år, at vi netop skal gennemføre sådan et serviceeftersyn af sanktionsniveauerne i fødevarekontrollen og heriblandt også have fokus på proportionaliteten i bødestørrelser og reglerne for allergenmærkning. Her har jeg så også yderligere valgt at fremrykke den del af analysen, som vedrører allergener, så det også forventeligt kan blive af rapporteret her i første halvår af 2025. For jeg hører også godt de her forskellige eksempler, som for nogle kan virke mærkværdige.

Derfor er jeg selvfølgelig særdeles tilfreds med, at eftersynet gennemføres sådan, at vi netop altid kan have proportionalitet i sanktionerne, og det ser jeg selvfølgelig også frem til at drøfte med aftalekredsen om fødevare- og veterinæraftalen her senere på året.

Kl. 14:08

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:08

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Tak. Jeg synes faktisk, det var meget imødekommende fra ministerens side. Jeg vil bare sige lidt i forhold til, at fejlen ifølge slagtermesteren opstod, fordi de havde fået nyt it-system til at udskrive de her labels på, og det er blevet opdateret inden for det seneste halve år, og på en eller anden måde er de her to ingredienser røget ud af systemet. Slagtermesteren lægger sig fladt ned og anerkender også, at der kan blive tale om en bøde. Men de 60.000 kr., som jeg kan forstå på ministeren at han godt kan se kan være lidt af en udfordring – det er der i hvert fald rigtig mange mennesker der kan se at der kan være en udfordring i – for en menneskelig fejl, der på ingen måde er gjort med forsæt, er altså i min optik helt urimeligt.

Mener ministeren så, at man f.eks. kunne lave det med en form for bøde, der er udstedt på et grundlag som begået forsætligt eller begået uforsætligt? Det kræver selvfølgelig en vurdering fra sag til sag. Slagtermesteren deroppe har hidtil aldrig fået en anmærkning og er blevet rost af fødevarekontrollen. Så spørgsmålet er, om bøden afspejler størrelsen på forseelsen, og om den er sket ved et uheld.

Kl. 14:09

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Som sagt kan jeg ikke kommentere en konkret verserende sag. Men det er klart, at sanktionsniveauet, også i fødevarekontrol, hvis man overtræder reglerne, altid efter min vurdering selvfølgelig skal ses proportionalt med forseelsens størrelse. Og det gælder, synes jeg, i øvrigt generelt.

Jeg vil så også gerne sige, at når vi taler om allergenmærkning, kan det altså – som jeg også sagde i min indledning – have ret alvorlige konsekvenser, hvis folk får spist noget, som de ikke kan tåle. Altså, der er folk, der kan dø af det. Så derfor er det her ikke noget, man skal tage let på. Og det er efter min vurdering heller ikke en undskyldende omstændighed, at man når at få rettet det op, 2 minutter efter man i så fald har fået det at vide. For hvis ikke kontrollen var kommet, kunne man jo forestille sig, at den så ikke var blevet rettet op, og så kunne der være sket ting og sager. Det er igen uden at forholde mig til den konkrete sag.

Men når det er sagt, glæder jeg mig over, at vi nu har aftalt, at vi netop kigger sanktionsniveauerne igennem på fødevareområdet og får en tilbagemelding specifikt i forhold til allergenområdet, fordi det har en stor betydning i begge retninger, sådan at vi også i fællesskab kan finde ud af, om proportionaliteten er i orden i det nuværende sanktionsniveau.

Kl. 14:10

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:10

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Tak. Jeg oplever faktisk, at så stor accept blandt forbrugere og detailhandel osv., i forhold til der skal være styr på sagerne. For ca. 2½ år siden var der ingen, der fik en bøde på 40.000 kr. for at skrevet æg med småt. Det er helt sikkert. Jeg har meget, meget svært ved at tro, det er begået med vilje; det forestiller jeg mig af en fejl. En vinhandler fik for ca. 14 dage siden en bøde på 50.000 kr. for at sælge alkohol til en mindreårig, hvilket selvfølgelig ikke skal forekomme. Vinhandleren følte sig sat i en situation, hvor det mere eller mindre mindede om en fælde. Det, der er mit fokus her, er, at vi skal have nogle bøder, der står i proportion med den forseelse, der er begået.

Kl. 14:11

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:11

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Men det er vi slet ikke uenige om; det er så et spørgsmål om, hvordan vi kommer derhen. Det, man kalder normalbødestørrelsen, er fastsat helt tilbage i fødevareloven, jeg tror, det var tilbage i 2006 eller deromkring. Og så har man så nogle muligheder for at hæve det med 50 pct., hvis man har et antal medarbejdere over 10 og op til 24, og man kan så også sænke det med 50 pct., hvis man er under 4 medarbejdere. Så der er noget fleksibilitet i forhold til den størrelses virksomhed, der er tale om, men det er selvfølgelig også vigtigt, at man også ser det her, i forhold til hvad det så er for nogle konsekvenser, det måtte kunne have, hvis ikke man lever op til de krav, der nu måtte være i forhold til indholdet af det, der er i fødevaren. Så det er ligesom den balance, vi skal finde, og det håber jeg vi også kan finde i fællesskab i vores aftalekreds.

Kl. 14:12

Kl. 14:13

Formanden (Søren Gade):

Hr. Kenneth Fredslund Petersen med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:12

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Tak. Jeg synes, jeg hører, at der er imødekommenhed. Jeg er sådan set fint med på, at der er en mulighed for at hæve det 50 pct. og sænke det med 50 pct., afhængigt af hvor mange ansatte der er osv. Det er, hvis der bliver en forsættelig handling – uanset hvor mange ansatte der er, er det stadig væk ikke med vilje, det er foregået. Personligt synes jeg, at 40.000 kr., 50.000 kr. og 60.000 kr. for fejl, der er begået, altså uforsætteligt, og som ikke har til hensigt at skade nogen, vel vidende og anerkendende, at vi taler om folks sundhed og helbred, er store beløb, især når vi tænker førstegangsbøder.

Kl. 14:12

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:12

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Jeg synes, det er vigtigt, at man har et regelsæt, som gør, at der sådan set ikke er behov for den her sanktionering, forstået på den måde, at dem, der går ind i en butik og køber fødevarer, bliver gjort opmærksom på, at der kan være udfordringer, i forhold til hvad der er i de her forskellige fødevarer, og hvis man er i tvivl om, om man kan tåle at spise noget, man vil købe, skal man spørge i butikken, altså så alle er klar over, hvad det er for nogle udfordringer, man har, og man kan spørge, hvis man er i tvivl. Så er der i hvert fald mere rene linjer at arbejde efter. Så det er sådan set at sikre, at dem, der har allergi, ikke spiser noget, de ikke kan tåle, og samtidig at sikre, at de erhvervsdrivende, der gerne vil gøre et godt stykke arbejde, også har mulighed for at gøre det, uden at de bliver overvæltet af kæmpe bøder.

Kl. 14:13

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til hr. Kenneth Fredslund Petersen fra Danmarksdemokraterne.

Det næste spørgsmål er ligeledes til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri. Jeg byder velkommen til hr. Kristian Bøgsted, Danmarksdemokraterne, som stiller spørgsmålet.

Kl. 14:13

Spm. nr. S 813

12) Til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri af:

Kristian Bøgsted (DD):

Mener ministeren ikke, at det er problematisk, at en stuteriejer kan modtage adskillige politianmeldelser fra Fødevarestyrelsen, uden at der sker noget ved det?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Politianmeldt igen: Det afslørede ny kontrol på omstridt stuterie« bragt på nordjyske.dk den 28. juni 2024.

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kristian Bøgsted (DD):

Tak for det. Mener ministeren ikke, at det er problematisk, at en stuteriejer kan modtage adskillige politianmeldelser fra Fødevarestyrelsen, uden at der sker noget ved det?

Kl. 14:13

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:13

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Tak for spørgsmålet. Også her er det vigtigt for mig at understrege, at jeg selvfølgelig ikke går ind i en konkret sag, men jeg kan dog generelt sige, at alle sager, hvor dyr ikke bliver behandlet ordentligt, gør indtryk på mig, og det er jeg sikker på det også gør på spørgeren. Og der har vi desværre set for mange også dybt kritisable sager om dyremishandling, som jeg mener at vi også er nødt til at sætte langt hårdere ind over for.

Derfor er jeg da også rigtig glad for, at vi har fået en arbejdsgruppe – som en del af den dyrevelfærdsaftale, som et stort flertal i Folketinget indgik sidste år – som her sidste måned afleverede med nogle muligheder og nogle anbefalinger forhold til strafskærpelser, som faktisk falder fint i tråd med mine egne ambitioner, som er, at vi skal fordoble straffen for de groveste overtrædelser af dyrevelfærdsloven og samtidig også gøre det lettere helt at frakende folk retten til at holde dyr. Og derfor vil jeg da også komme med forslag på baggrund af den arbejdsgruppes anbefaling og i øvrigt aftalekredsens input, som jeg også ser frem til at diskutere yderligere med de partier.

Det er selvfølgelig klart, at systematiske, gentagne og grove tilfælde er skærpende omstændigheder, når der skal fastsættes en straf. Sådan er det i dag, og sådan skal det også være, når vi fremsætter et forslag om at skærpe reglerne på området. Det er Fødevarestyrelsen som myndighed, der har til opgave at sanktionere det, når det bliver konstateret, at reglerne er blevet overtrådt, og som så også om nødvendigt skal vurdere, om det skal politianmeldes. Som det også fremgår af den artikel på nordjyske.dk, der bliver henvist til, så har Fødevarestyrelsen reageret rigtigt og rettidigt. Og herefter er det så op til politiet og anklagemyndigheden i sidste tilfælde at vurdere, om der i så fald skal rejses en sag, og i sidste ende er det op til domstolene at vurdere, hvorvidt der skal træffes en afgørelse og i givet fald hvilken.

Kl. 14:15

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 14:15

Kristian Bøgsted (DD):

Tak. Det er jo meget godt alt sammen. Men lige nøjagtig den her sag udspringer jo af den situation omkring Viegård Stutteri, som vi så dernede, med adskillige heste, der var gravet ned og var i dårlig stand; de blev ikke behandlet ordentligt. Sagen her er, at der er tale om 18 anmeldelser på et år, Fødevarestyrelsen har indgivet, uden at der er sket noget. Jeg vil jo fra mit stille perspektiv vurdere, at det så sandelig er skærpende omstændigheder, hvis man har en historik med, at man ikke behandler sine dyr ordentligt og nu har fået 18 politianmeldelser fra Fødevarestyrelsen på et år. Og at der ikke er grebet ind, synes jeg jo er rystende, forkert og meget mystisk.

Hvad er det, der gør, at man mener, at man ikke skal gribe ind i sådan en situation her? Er det, fordi reglerne ikke er skrevet klart nok? Er det, fordi de bliver tolket forkert? Jeg synes bare, det er dybt

problematisk med den historik, der ligger forud for det her, altså at man kan få 18 anmeldelser på et år, uden at der sker noget.

Så mener ministeren ikke, at f.eks. lige nøjagtig i den her specifikke sag – med den historik, der er – er vi nødt til at gå ind og kigge nærmere på, om vi rent faktisk har skrevet reglerne på en måde, der gør, at politiet har mulighed for at gribe ind over for sådan noget her, altså sådan at vi ikke skal se så mange heste gå og lide på den måde, som de jo tydeligvis har gjort før i tiden og åbenbart stadig væk gør. For det her er et problem.

Kl. 14:17

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:17

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Som jeg startede med at sige, gør de sager, som kommer frem, hvor der har været mishandling af dyr, et stort indtryk på mig, sådan som jeg er helt sikker på det gør på spørgeren, og derfor bliver spørgsmålet også bragt frem i dag. Og der bliver spurgt, hvad der skal til, før politiet kan gribe ind. Men politiet kan jo gribe ind. Jeg kommer ikke til at stå her i en konkret sag og sige til politiet, i øvrigt ikke på noget tidspunkt, hvordan de skal prioritere deres ressourcer, og hvad der skal til, for at de går videre med en konkret sag. Det er politiets vurdering, det er anklagemyndigheden, der skal vurdere det; det er derfor, kan man sige, at vi har magtens tredeling.

Men jeg kommer til at sige, at hvis det viser sig, at man ikke kan finde ud af at overholde de regler, der er, og der er ført bevis for det, så kommer sanktionerne til at være betydelig stærkere, end de er i dag, og det er det forslag, vi kommer til at arbejde med i den nærmeste fremtid.

Kl. 14:18

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:18

Kristian Bøgsted (DD):

Jeg er helt med på, at vi ikke decideret skal gå ind og diktere, hvad politiet skal gøre, og hvordan og hvorledes; det er delt op, som det skal være. Men kunne ministeren måske ikke overveje at sige, at vi er nødt til at gå ind og kigge på at snakke med politiet og spørge, hvorfor det er, at de ikke reagerer, så vi rent faktisk også har en mulighed for at forholde os til det her? Også når man sidder i en aftalekreds og kigger på, hvad der skal ske fremover, er man så ikke nødt til at vide, hvorfor det er, at man fra politiets side ikke reagerer med den historik, der er, med 18 anmeldelser på et år?

Kl. 14:18

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:18

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Jeg er sikker på, at der er et samarbejde – det ved jeg der er – mellem fødevaremyndighederne, i det her tilfælde Fødevarestyrelsen, og selvfølgelig politiet, som har til opgave at gå videre med en sag, hvis de vurderer, at der er grundlag for at kunne rejse en sag over for den pågældende, i det her tilfælde en stuteriejer, eller hvem som helst der har med dyr at gøre. Det samarbejde mellem myndighederne er der selvfølgelig.

Jeg kommer ikke til at stå og sige til en anden instans, at de skal gøre tingene på en bestemt måde, men jeg vil selvfølgelig meget gerne tage op i forhold til min styrelse at finde ud af, hvordan de ser samarbejdet, og om vi kan gøre noget yderligere i forhold til

det myndighedssamarbejde, som selvfølgelig skal være der, og som måske endda også kan blive styrket.

Kl. 14:19

Formanden (Søren Gade):

Hr. Kristian Bøgsted med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:19

Kristian Bøgsted (DD):

Først vil jeg sige tak til ministeren for at komme ned og svare på det her spørgsmål i dag i forbindelse med en alvorlig sag. Men jeg vil da så opfordre ministeren til, som ministeren også selv lægger op til, at tage den dialog med egne folk og spørge: Har vi styr på det hele? Er der de muligheder, beføjelser og tolkningsting, der skal til, for at politiet rent faktisk reagerer på det her, så vi kan få stoppet det? For det er simpelt hen ikke i orden, at man med den historik, man har, stadig væk kan have så mange dyr, der bliver behandlet på en måde, så man får 18 politianmeldelser på et år.

Kl. 14:19

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:19

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Som en del af det arbejde kommer vi jo også til at kigge på, at man ikke – i gåseøjne – kan skjule sig, ved at man den ene vej er som person og den anden vej er som virksomhed, men at man rent faktisk skal stå til ansvar for de gerninger, man gør. Det er en del af det arbejde og dermed også en del af det, som jeg forestiller mig, når vi skal kigge på strafskærper, at vi kommer til at have øje for. For en ting er sikkert: Dyr i menneskers varetægt skal behandles ordentligt, og kan man ikke finde ud af det, så skal det selvfølgelig have nogle konsekvenser, også mærkbare konsekvenser.

Så anerkender jeg, at der et myndighedssamarbejde og i sidste ende en politi- og anklagemyndighed, der har opgaven med at vurdere bevisbyrden, og hvorvidt der kan føres bevis, og i sidste ende en dommer, der skal fælde dommen over den pågældende.

Kl. 14:20

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet, så vi siger tak til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri og tak til hr. Kristian Bøgsted fra Danmarksdemokraterne.

Jeg byder nu velkommen til transportministeren og til hr. Kenneth Fredslund Petersen fra Danmarksdemokraterne, som stiller spørgsmålet.

Kl. 14:20

Spm. nr. S 823

13) Til transportministeren af:

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Mener ministeren, at PostNords beslutning om ikke længere at omdele breve bidrager til postaftalens mål om at skabe mere konkurrence og en bedre postservice?

Formanden (Søren Gade):
Værsgo.

Kl. 14:20

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Tak, og tak til transportministeren for troligt at stille op. Mener ministeren, at PostNords beslutning om ikke længere at omdele breve bidrager til postaftalens mål om at skabe mere konkurrence og en bedre postservice?

Formanden (Søren Gade):
Transportministeren.

Kl. 14:20 deres breve. Så vi taler faktisk om, at det er gået den modsatte vej, hvad angår prisen, i forhold til oplægget i det daværende forlig.
Kl. 14:24

Kl. 14:21 **Formanden (Søren Gade):**
Ministeren.

Kl. 14:24

Transportministeren (Thomas Danielsen):

Tak for spørgsmålet fra spørgeren. Hvis jeg skal svare helt konkret på spørgsmålet i forhold til dets ordlyd, vil jeg sige, at det siger sig selv, at hvis der er færre, som leverer breve, bliver der også mindre konkurrence. Det skal så siges for rimelighedens skyld, at den situation med PostNords nedlukning af brevservicen i traditionel forstand havde man jo forudset og også kommunikeret om up front, endda også fra aftalens indgåelse af den nye postlov. Men det kommer sig jo af, at man fra årtusindskiftet har haft en tilbagegang i antallet af breve i Danmark på 94 pct. En tilbagegang på 94 pct. lyder helt absurd, altså det er jo en tilbagegang på næsten 100 pct. Det var jo de realiteter, vi stod med, og så måtte vi så finde ud af, hvordan vi kunne lave en endnu bedre brevservice, til trods for at vi ved, at den tilbagegang bare fortsætter. Derfor ser vi de samme udfordringer med, hvordan man kan få brevene ud, i både Sverige, Tyskland og Danmark.

Hvor var det godt, vi fik lavet den her liberalisering af postloven, som gjorde, at der kom konkurrence, fordi det har jo resulteret i, at der nu er en endnu bedre brevservice for de ikkedigitale borgere, end der var inden. Jeg har fuld forståelse for, at man kan have følelser for PostNord, i forhold til at det er en bestemt virksomhed, der skal forestå servicen, men sandheden er jo, at servicemålene i dag er bedre, end de var inden postaftalen, i forhold til de tilvalg, man kan benytte sig af på det private marked.

Man kan så beklage, at de røde postkasser kommer ned, hvis det er følelser, vi skal snakke om, men man kan også kigge på realiteterne og så se, at der faktisk er kommet private leverandører ind nu, som henter brevet ude ved borgeren, den ikkedigitale borger. Tidligere havde vi bl.a. med medlemmer af spørgerens eget parti diskussioner om, om det virkelig kunne passe, at man skulle bruge en flex taxa på at finde en rød postkasse og komme ud og poste et brev. Nu er der kommet en privat løsning, hvor de kommer ud og henter det for 10 eller 12 kr.

Så alt i alt glæder jeg mig over, at man har en bedre brevservice i dag, end inden vi lavede postaftalen.

Kl. 14:23

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:23

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Tak. Ministeren lyder frisk og veloplagt – det er dejligt. Det her handler ikke om følelser. Vi har ikke nogen specielle følelser for, om det er PostNord, eller hvem det er. Som jeg erindrer, var det jo med henblik på liberalisering og øget konkurrence, at man gjorde det. Nu står vi jo lige om lidt i en situation, hvor vi har et nyt monopol, og jeg mindes ikke, man kan få hentet et brev for 10-12 kr. Jeg mener faktisk, at beløbet er 33 kr. Det er rigtig fint, at det kan lade sig gøre i udgangspunktet. Men prisen på forsendelsen af breve er steget noget nær 100 pct. Det var en af de ting, vi påpegede dengang, nemlig at det ikke måtte blive dyrere. Og det var jo også meningen, at det skulle blive billigere og mere konkurrencepræget. Hvis det er de 33 kr., ministeren står og leder efter, så er det det sidste tal, jeg har fra den leverandør.

Vi frygter bare, at hvis vi får et monopol igen, uagtet at leverandøren gør et godt stykke arbejde, kan det gå ud over prisen. Det er folk, der bor i landdistrikterne, der er hårdest ramt af det her, især hvis det er ældre mennesker, der nødvendigvis skal have afhentet

Transportministeren (Thomas Danielsen):

Inden vi lavede liberaliseringen, var der for PostNord et servicemål, der hed 5 hverdage. Siden vi lavede aftalen, er der kommet en privat aktør ind, som hedder dao, og som har et servicemål på 98 pct. på 5 dage, ikke hverdage, men dage. Det vil sige, at det er bare faktisk, at det er bedre. Siden de er kommet ind, er der kommet et produkt, hvor man nu henter et brev hjemme på adressen. Det var der ikke før. Der skulle man ud og lede efter en rød postkasse et eller andet sted. Så det er faktisk, at brevservicen er blevet bedre.

Kl. 14:25

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:25

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Det anerkender vi fuldt ud, også at brevservicen p.t. er blevet bedre og dyrere. Monopolet, der skulle brydes, ender i et monopol igen. Har ministeren ikke nogen holdning til det eller planer om at sikre, at den liberalisering bliver gennemført, så det ikke ender i et monopol?

Kl. 14:25

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:25

Transportministeren (Thomas Danielsen):

Det, der blev sagt, var, at det skulle være billigere for alle at levere breve – ikke at købe et frimærke. For det er jo klart, at når du fjerner statsstøtten på flere hundrede millioner kroner, vil det jo blive den faktiske pris for at få leveret et produkt, vi taler om. Men allerede dengang sagde vi jo også, at vi har en forventning om, at breve og pakker i højere og højere grad vil flyde sammen inden for en kort årrække, fordi vi stort set har en udfasning af breve, selv om der er nogle få breve tilbage. Så bliver det det, vi kalder for flade pakker eller brevpakker, og det vil sige, at de så også får den samme hurtige service som pakkerne. Det er det, der bliver produktet i fremtiden, for så er der ikke breve i traditionel forstand. Men de kan leveres, og det skal de selvfølgelig også fortsat kunne til de ikkedigitale borgere.

Kl. 14:26

Formanden (Søren Gade):

Hr. Kenneth Fredslund Petersen med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:26

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Tak. Vi anfægter faktisk heller ikke, at de ikke bliver leveret. Vi har ca. 270.000-280.000 borgere, der ikke er digitale endnu, og som bare bliver ramt af de her prisstigninger, sammenlignet med hvad de var tidligere. Det er rigtigt, at det nok ender med, at vi ikke sender breve mere. De bliver bare puttet i en papkasse, og så bliver de sendt som en pakke. Det anerkender vi fuldt ud. Det, der blev lagt op til, var en liberalisering; det, vi er endt med, er præcis det, vi havde – et monopol.

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:27

at spille en rigtig meningsfuld rolle. Samtidig er pårørende utrolig vigtige for borgeren, fordi de er medspillere og livsvidner, som kan være vigtige i forhold til at få tilrettelagt plejeindsatsen godt. Derfor er der for mig at se ingen tvivl om, at vi som samfund virkelig har brug for at have fokus på de pårørende, og vi har også brug for at have fokus på de omkostninger, der kan være ved at være pårørende, som undersøgelser også viser der er.

Kl. 14:27

Transportministeren (Thomas Danielsen):

Altså, vi er jo endt med en bedre service, og det synes jeg man skal glæde os over. Det kan godt være, at Danmarksdemokraterne insisterer på, at man skal give mange hundrede millioner kroner årligt til PostNord for at opretholde deres brevservice, men vi må jo bare sige, at de jo ikke var og er ikke de bedste til at levere breve. Lad dem om at levere breve, der er gode til at levere breve, og så få styrket forretningen for PostNord på deres pakker. Jeg ønsker kun alt det bedste for virksomheden. Men det, jeg er optaget af, er borgerne, og at de skal have en bedre service. Det er det, vi har sikret med den her aftale, og det er det, man kan se sort på hvidt, nemlig at vi rent faktisk har fået bedre og bedre brevprodukt, end vi havde før.

Kl. 14:27

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til transportministeren og til hr. Kenneth Fredslund Petersen fra Danmarksdemokraterne.

Jeg byder nu velkommen til ældreministeren og til fru Marlene Harpsøe fra Danmarksdemokraterne, som stiller spørgsmålet.

Kl. 14:28

Spm. nr. S 806

14) Til ældreministeren af:

Marlene Harpsøe (DD):

Er ministeren enig i, at vi bør passe bedre på pårørende, så de ikke slides ned af opgaver hos deres kære, og hvis dette er tilfældet, hvordan mener ministeren i så fald at vi kan styrke pårørendeindsatserne på ældreområdet, så vi forebygger presset på pårørende, der risikerer at gå ud over deres helbred og arbejds- og familieliv?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til rapporten »Pårørende i Danmark – En national kortlægning baseret på survey- og registerdata«, Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE), 5. marts 2025.

Formanden (Søren Gade):
Værsgo.

Kl. 14:28

Marlene Harpsøe (DD):

Mange tak. Er ministeren enig i, at vi bør passe bedre på pårørende, så de ikke slides ned af opgaver hos deres kære, og hvis dette er tilfældet, hvordan mener ministeren i så fald at vi kan styrke pårørendeindsatserne på ældreområdet, så vi forebygger presset på pårørende, der risikerer at gå ud over deres helbred og arbejds- og familieliv?

Kl. 14:28

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:28

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Tak for spørgsmålet, som jeg faktisk er utrolig glad for, fordi jeg jo grundlæggende er rigtig enig med spørgeren i, at vi skal passe godt på vores pårørende. For pårørende til bl.a. ældre gør jo en kæmpe indsats i vores samfund, og mange af dem oplever heldigvis også

Det er lige præcis derfor, at et tæt samspil med pårørende er en af de bærende værdier i den nye ældrelov, som vi jo har været sammen om at aftale, og som træder i kraft her til sommer, den 1. juli. Ældrelovens værdisætning betyder selvfølgelig ikke, at pårørende skal erstatte medarbejder i ældreplejen. Det skal de selvfølgelig ikke, hverken i hjemmeplejen eller på plejehjemmene. Men det handler om at give den ældre mere indflydelse på tilrettelæggelsen af plejen, selvfølgelig i tæt dialog med både pårørende og medarbejdere.

Med ældreloven er det sådan, at kommunen *skal* samarbejde med pårørende og *skal* løfte værdien omkring samarbejde og samspil med pårørende både i det forebyggende arbejde og i helhedsplejen. Mange dele af implementeringen af ældrereformen er jo faktisk også målrettet pårørende. Der bliver lavet vejledninger til medarbejdere og ledere om, hvordan det egentlig er, at det gode samarbejde med pårørende er. Og til både de ældre og de pårørende udarbejdes der lettilgængelig information, der kan fungere som støtte til at navigere i ældreplejen. Derudover vil kommunerne, ligesom det er tilfældet i dag, fordi det har vist sig at være en rigtig god ordning, fortsat kunne få aflastning og afløsning til ægtefælle eller andre nære pårørende, som passer en ældre.

De pårørende har altid været vigtige, og faktisk er det jo sådan, at det for første gang nogen sinde er skrevet ind i en lovgivning, at samspillet med pårørende er vigtigt – faktisk helt op i formålsparagraffens § 1, hvilket egentlig betyder, at det ikke kan stå mere centralt. For mig at se er det et paradigmeskifte i vores velfærdspolitik, at vi nu også lovgiver eksplicit om at værne om den rolle, som pårørende skal have. Tak.

Kl. 14:31

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:31

Marlene Harpsøe (DD):

Mange tak til ældreministeren for svaret. Jeg er helt med på, at vi har ladet det være en bærende værdi i ældreloven, at der skal ske et tæt samspil med de pårørende i ældreplejen, og det er jo en rigtig, rigtig god idé, især for de pårørende, men selvfølgelig også for de ældre.

Men det, jeg konkret spørger ind til i mit spørgsmål, handler jo om, hvordan vi bliver bedre til at passe på de pårørende. For én ting er alt det, der handler om inddragelse og samarbejde – det er rigtig vigtigt, ja – men vi skal også passe på de pårørende. Og nu er VIVE jo kommet med den her rapport, som bl.a. viser, at knap halvdelen af den voksne befolkning er pårørende, at hver tiende pårørende bruger 10 timer om ugen eller mere på pårørendeopgaver, og at hver fjerde pårørende oplever negative konsekvenser for deres helbred. Det er også halvdelen af de pårørende, der faktisk efterlyser tilbud, der kan ruste dem bedre til den her opgave med at være pårørende.

Når det så er sagt, vil jeg sige, at det er godt, at ministeren også er inde på det her med, at det jo ikke er meningen, at de pårørende skal overtage nogle opgaver for det offentlige. Det er rigtig, rigtig vigtigt at få sagt. De skal jo ikke være arbejdsheste for et system, der svigter, og det var jeg glad for at ministeren nævnte her. Men jeg kunne godt tænke mig, at ministeren svarede mere uddybende på spørgsmålet omkring, hvad vi konkret gør for de pårørende. For der er mange derude, der bliver slidt ned til sokkeholderne. Det går ud over deres helbred, både mentalt, men også fysisk, at de har så stor en opgave med at være pårørende. Og det er jo ikke bare en opgave,

man lige flekser ud af, for selvfølgelig vil man gerne være der for sine nærmeste – det er jo klart – men der er også en balancegang i det her, hvor vi skal sikre, at de pårørende ikke bliver slidt ned til sokkeholderne.

Kl. 14:33

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:33

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Jeg er faktisk fuldstændig enig med spørgeren i, at pårørende er utrolig vigtige, og at det er vigtigt, at de også får lov til at udfylde den rolle, som de gerne vil, hvilket også har fyldt i den aftale, vi har på ældreområdet.

Når man læser ned i materialet og det, vi også kender både fra VIVE-undersøgelsen og tidligere undersøgelser, kan vi jo se, at bl.a. sådan noget som at blive klædt på i forhold til viden og rådgivning er væsentligt. Og lige præcis af den årsag er en del af den implementeringsundersøgelse, der er af loven, at man bliver guidet om, hvordan man navigerer som pårørende.

Kl. 14:33

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Tak. Så er det spørgeren.

Kl. 14:33

Marlene Harpsøe (DD):

Jeg vil bare gerne helt konkret vide, hvordan ministeren vil følge op på den her rapport: Er vi i mål? Er det det, regeringen mener, altså at vi allerede er i mål? Nu har vi lavet en ældrelov, og så er alt bare godt. Det mener vi jo ikke i Danmarksdemokraterne. Vi mener i høj grad, at vi har en masse ting, vi kan gøre mere, bl.a. også, når det går ud over deres helbred, og med det, som seks ud af ti siger, nemlig at de rent faktisk må kæmpe for at få den hjælp, som de nærtstående har brug for. Så der er mere at gøre.

Kl. 14:34

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:34

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Jeg mener jo, vi når et kæmpe stykke vej med ældreloven og hele ældreformen. Nu er den jo ikke trådt i kraft endnu, så det skal den lige have lov til først. Lige nu står vi jo i en situation, hvor man ser på konsekvenserne af, hvad det er for en politik, der har været ført de sidste 10-15-20 år, og det er noget af det, vi genopretter med ældreloven. Den træder i kraft her den 1. juli. Og det at lave helhedsplejen, som sætter fokus på pårørende – hvad der også er en af de ting, som undersøgelsen viser er en kæmpe udfordring – er lige præcis det, vi har i centrum i ældreloven. Jeg vil altid gerne snakke om, at vi kan gøre det bedre, men jeg synes ærlig talt lige, vi skal have ældreloven til at virke og træde i kraft, før vi kan vi evaluere, hvordan det går.

Kl. 14:34

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren med det sidste spørgsmål.

Kl. 14:34

Marlene Harpsøe (DD):

Skal jeg forstå det sådan på ministeren, at ministeren ikke mener, der er mere at gøre? Vi kan lige nu og her se, at der er rigtig mange af de pårørende, som er deciderede arbejdsheste i forhold til omsorg for

og pleje af deres nærtstående. Det mener jeg ikke er rimeligt. Mener ministeren, det er rimeligt?

Kl. 14:35

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren med et afsluttende svar.

Kl. 14:35

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Jeg vil gerne understrege, at pårørende også er en af de allervigtigste faktorer i en ældrepleje, og selvfølgelig skal de kunne få nogle afstemte forventninger, i forhold til hvad deres opgave er. Og for at understrege det, vil jeg sige, at det ikke er meningen – og sådan skal det ikke være i vores land – at pårørende skal løse plejeopgaver. Vi gør af en række ting med den ældrelov, der træder i kraft her den 1. juli, både i forhold til at understøtte implementeringen af, hvordan man er pårørende, og hvordan man kan navigere, og vi klæder fagpersonalet på til at være dygtige i det samspil. Vi sætter helhedsplejen i centrum af vores ældrepleje, hvor det at arbejde med samspillet med pårørende er en kerneværdi. Og så skal vi altid kunne snakke om at gøre det bedre, hvis det ikke er nok.

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Det afslutter spørgsmålet. Tak til kan ældreministeren, og tak til fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne.

Det næste spørgsmål er til klima-, energi- og forsyningsministeren af fru Susie Jessen, Danmarksdemokraterne.

Kl. 14:36

Spm. nr. S 737

15) Til klima-, energi- og forsyningsministeren af:

Susie Jessen (DD):

Idet regeringen har opgivet ambitionen om at firdoble vedvarende energi, mener ministeren så, at udbygningen af de statslige energiparker bør sættes på pause?

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Værsgo.

Kl. 14:36

Susie Jessen (DD):

Tak skal du have, formand. Idet regeringen har opgivet ambitionen om at firdoble mængden af vedvarende energi på land, mener ministeren så, at udbygningen af de statslige energiparker bør sættes på pause?

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:36

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard):

Tak for spørgsmålet. Det giver mig mulighed for at slå fast, at der ikke er noget som helst, der skal sættes på pause. I modsætning til spørgeren og spørgerens parti ønsker jeg, at vi opfører vedvarende energi i Danmark, både på land og på havet. Det er godt for Danmarks konkurrenceevne og adgang til grøn energi, og det er godt for sikkerheden og for klimaet.

Danmark får i dag 80 pct. af sin strøm fra grønne kilder. Det er godt, men vi har fortsat brug for mere grøn strøm, så danskerne kan få 100 pct. grøn strøm i stikkontakterne. Vedvarende energi på land er både hurtigst og billigst, og det skal vi udnytte. Vi skal derfor fortsætte udbygningen. Det gælder også for de statsligt udpegede energiparker, eller som jeg plejer at kalde dem: statsligt anerkendte energiparker. For parkerne skal jo kun gennemføres, hvis der er

kommunal opbakning til dem. De kommuner, der ønsker at lægge areal til vedvarende energi, skal gøre det. De påtager sig et stort grønt ansvar, og det skal vi takke dem for.

Retningen for udbygningen af vedvarende energi på land er derfor uændret. Men forudsætningerne for en firdobling er ikke rigtig længere til stede. Efterspørgslen på grøn strøm stiger ikke lige så hurtigt, som vi havde regnet med, da ambitionen blev sat. Det betyder ikke, at regeringen ændrer kurs, eller at vi ikke skal komme så tæt på firdoblingen, som vi kan. Og så skal vi huske, at det jo ikke i sig selv er antallet af møller eller solceller, der er målet; det er jo grøn omstilling, og derfor skal udbud og efterspørgsel selvfølgelig også hænge sammen. Der har aldrig været tale om en planøkonomisk firdobling, der skulle ske uanset prisen. Forudsætningen er nemlig fortsat, at udbygning af vedvarende energi på land skal ske på markedsvilkår, dvs. uden støtte og med lokal opbakning.

Afslutningsvis vil jeg slå fast, at indsatsen for vedvarende energi på land ikke skal stå alene. Konkurrencedygtig energi er fundamentet for vores samfund, og havvind og brint er også vigtige elementer i den rejse.

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:38

Susie Jessen (DD):

Tak for det svar. Jeg kunne forstå på ministeren, at begrundelsen for at droppe den her målsætning om en firdobling var, at efterspørgslen på grøn strøm ikke stiger så meget, som vi havde regnet med, og derfor dropper man målet om en firdobling. Det er glædeligt, at det så endelig er gået op for regeringen, hvad forskere også har sagt længe, altså det her med, at målsætningen var urealistisk høj i forhold til den strøm, man har brug for.

Vi mener i Danmarksdemokraterne, at man skal få lavet en afdekning af, hvor meget man egentlig kan komme op på byernes tage. Det kunne være en rigtig god måde at nå i land på uden at skulle smadre lokalsamfund rundt omkring. Jeg kan ikke forstå, hvorfor regeringen så desperat holder fast i, at de her statslige energiparker skal blive til noget lige nu og her. Det er kæmpe, enorme statslige energiparker, der ødelægger lokalsamfund over det hele. Samtidig vil man ikke være med til at undersøge, om der er andre muligheder for at få det her op i nogle områder, hvor der ikke er så mange solceller, som der er andre steder i vores land. Jeg mener sådan set, at landdistrikterne har bidraget enormt meget til den grønne energi. Det er jo landdistrikterne, der er heltene her. Nu beder man dem om endnu mere, selv om man godt kan se, at der kommer alt for meget op i forhold til behovet. Det hænger jo simpelt hen ikke sammen, minister.

Derfor vil jeg bare gerne spørge, om ikke det giver god mening at træde lidt på bremsen nu og så prøve at få kortlagt, hvor meget vi kan få op på byernes tage, sådan at man ikke generer folk ude i landdistrikterne, der i forvejen bokser med dårlig infrastruktur, statslige arbejdspladser, som er dårligt fordelt, skoler, der lukker, og købmænd, der lukker. Det her er bare en ekstra byrde på lokalområder, som jeg ikke synes at man kan være bekendt, især ikke, når man nu selv har erkendt, at en firdobling var alt for højt sat.

Kl. 14:40

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:40

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard):

Det var da noget af en talestrøm, der kom der. Tak for den. Der var mange elementer i, så jeg bliver nødt til at fokusere lidt. I politisk

forstand er målsætningen ikke ændret. Målsætningen har hele tiden hvilet på, at der skulle være lokal opbakning, og at der skulle være økonomi i at sætte vedvarende energi op. Ambitionen var så, at det skulle kunne muliggøre, at vi kom op på en firdobling. Det er der ikke noget i tallene, der tyder på nu. Det betyder ikke, at det ikke er godt, hvis vi når en firdobling; det skal vi endelig gøre. Det betyder sådan set heller ikke, at opgaven lokalt har ændret sig. De kommuner, der gerne vil, skal have mulighed for at stille arealer til rådighed efter gode processer. Det er bare der, hvor kerneforskellen på os to er. Du vil gå ind i de fine saloner i København og bestemme herfra, hvad kommunerne vil og må; det vil jeg ikke.

Kl. 14:40

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Jeg vil bede ministeren om at undgå direkte tiltale. Spørgeren.

Kl. 14:40

Susie Jessen (DD):

Jeg ved ikke, om jeg vil kalde Køng Mark, hvor jeg bor, en fin salon. Men jeg ved i hvert fald, at der er 350 ha på vej nærmest i min egen baghave. Jeg ved også, at der er seks vindmøller af 150 m's højde på vej nærmest i min baghave. Jeg ved også, at der er et solcellefirma, der er gået konkurs i det område, sådan at der kun står jern på den mark nu og ikke solcellepaneler. Det betyder jo sådan set noget for de naboer, der bor omkring de marker, at de ikke kommer til at kunne få en kompensation, selv om deres hus er faldet enormt meget i værdi.

Nu nævner ministeren selv borgerinddragelse. Hvad betyder det ord egentlig? Betyder det, at man holder nogle borgermøder?

Kl. 14:41

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 14:41

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard):

Der er ikke én af de solceller eller vindmøller, der nævnes her, som har fået lov til at stå det sted, uden at det er sket med kommunal opbakning. Der har været lokal opbakning; byrådet har sagt o.k. til det, og det er for mig en af de fineste måder at udvikle vores land på, nemlig at sikre, at det administrative niveau, der er tættest på borgerne, er der, hvor man beslutter, hvor den vedvarende energi skal stå. Det er supergodt.

Det er jo bare forskellen på os to. Du vil jo have, at man her i Folketinget skal lægge bånd på det, som kommunerne gerne vil. Det er forskellen.

Kl. 14:42

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Jeg vil gerne bede ministeren om at undgå direkte tiltale i henhold til forretningsordenen. Så er det spørgeren til en afsluttende bemærkning.

Kl. 14:42

Susie Jessen (DD):

De her energiparker, de statslige energiparker er jo noget, man har en målsætning om fra Christiansborgs side af. Man havde indtil for nylig også en målsætning om en firdobling af vedvarende energi på land. Man giver også puljer til kommunerne for at sætte vedvarende energi op på land.

Så jeg synes egentlig, det er at fraskrive sig et ansvar, at man tørrer det hele af på kommunerne. Man har jo selv sat de her ambitioner i gang fra Christiansborg side af. Det synes jeg simpelt hen at ministeren må erkende. Og nu må man også erkende, at man må begynde at gå en anden vej, f.eks. at sætte det op på tagene, så der

bliver en fair fordeling af de her solceller rundtomkring i vores land.
Det er da det mindste, man kan gøre.

Kl. 14:44

Kl. 14:42

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren til en afsluttende kommentar.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:44

Kl. 14:42

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard):
Men det principielle er jo stadig væk det samme, og nu er det et par gange, at spørgeren og jeg har stået og debatteret det her. Jeg ønsker en udvikling af sol- og vindenergi på land i Danmark, som er vokset op nedefra, og hvor kommunerne er dem, der afgør, om man vil have det eller ej. Der, hvor man gerne vil have det, skal man have lov til det. Jeg ser den her udbygning som et partnerskab mellem kommunerne og staten, og det er forskellen. Du vil ... undskyld, De vil, spørgeren vil, nu skal jeg øve mig – jeg over mig, hr. formand; jeg har kun været minister i 2 år, så jeg skal lige have lidt træningsbane.

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Læringskurven kunne godt være lidt stejlere.

Kl. 14:43

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard):
Ja tak. (*Munterhed*). Forskellen på spørgeren og jeg er, om vi skal have et land, hvor det styres decentralt eller i Folketinget. Jeg siger decentralt.

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Det afslutter spørgsmålet. Tak til klima-, energi- og forsyningsministeren, og tak til fru Susie Jessen, Danmarksdemokraterne.
Næste spørgsmål er også til klima-, energi- og forsyningsministeren og stilles af fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne.

Kl. 14:43

Spm. nr. S 743

16) Til klima-, energi- og forsyningsministeren af:

Marlene Harpsøe (DD):

Hvad er ministerens holdning til, at det offentlige tilbage i 1956 ved en fejl har ombyttet til matrikelnumre i Helsingør med det resultat, at ejerne af grundene med huse i virkeligheden ejer naboens grund og hus, og at det har vist sig umuligt at få det offentlige til at rette fejlen, selv om det offentlige alt andet lige burde få den sag ordnet?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen bragt i Helsingør Dagblad den 23. februar 2025: »Fejl betyder, at naboen nu ejer Marinas hus: - Det er helt sindssygt, og vi kan intet gøre«.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Fru Marlene Harpsøe får nu ordet til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:44

Marlene Harpsøe (DD):

Tak. Hvad er ministerens holdning til, at det offentlige tilbage i 1956 ved en fejl har ombyttet til matrikelnumre i Helsingør med det resultat, at ejerne af grundene med huse i virkeligheden ejer naboens grund og hus, og at det har vist sig umuligt at få det offentlige til at rette fejlen, selv om det offentlige alt andet lige burde få den sag ordnet?

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard):
Først og fremmest er det en ærgerlig situation for ejerne af ejendomme i Helsingør, Casper, Marina, Peter og Pia. Der spørges i denne sammenhæng om min holdning til sagen. I forhold til at kunne danne sig en holdning mener jeg det er vigtigt at kende sagen lidt bedre, så jeg har derfor forelagt spørgsmålet for Geodatastyrelsen og bedt dem redegøre for, hvad der er op og ned i sagen, hvor fejlen er sket, og hvordan fejlen bedst rettes.

Ifølge Geodatastyrelsen blev de to ejendomme i 1953 udstykket og fik hver sin matrikelbetegnelse, som matrikelmyndigheden dengang indsatte korrekt på matrikelkortet over ejendommen. Matrikelkortet har ikke været ændret siden. Der er således ikke sket fejl på myndighedssiden.

Da ejendommen i 1956 for første gang blev solgt enkeltvis, blev de dog solgt med skøder, som angav adressen, hvor matrikelbetegnelserne var blevet ombyttet. Mere simpelt sagt har boligenhederne haft skøde på hinandens huse, som så siden 1956 er blevet købt og solgt eller overdraget i en ubrudt kæde. Tilbage står vi så med to par boligejere i dag, der ikke ejer de huse, de hver især bor i.

Geodatastyrelsen har på baggrund af deres gennemgang konkluderet, at der ikke er sket en fejl i oprettelsen af ejendommen på matriklen i 1953. Samme konklusion kom Vestre Landsret frem til i deres kendelse i 2024, hvor de konkluderede, at der ikke er begået en fejl ved registreringen i tingbogen. Med al sandsynlighed er fejlen sket hos den advokat, der udarbejdede skøderne tilbage i 1956. Denne fejl har stået på i mange årtier, og som jeg forstår det, er det så først blevet opdaget af de nuværende boligejere for et par år siden.

Det er derfor ikke det offentlige, som har lavet fejlen, men det kan naturligvis så være rimeligt at spørge, om vi ikke bare kunne rette den fejl, uafhængigt af hvem der så har gjort det. Det har jeg også spurgt Geodatastyrelsen om, og de oplyser, at sagen desværre ikke simpelt kan rettes, ved at matrikelnumrene ombyttes i Geodatastyrelsens system. Desuden er der risiko for eventuelle nye fejl, som Geodatastyrelsen så ville komme til at hænge på. Derfor kan man vel også stille spørgsmål til, om vi skal have et system, hvor svaret altid er at pålægge det offentlige at rette fejl, som må være lavet af advokaterne i 1956, da de udarbejdede skøderne.

Under behandlingen af sagen i Vestre Landsret, som jeg har fået det oplyst, henviste Tinglysningssretten de nuværende ejere til at foretage et mageskifte. Det vil sige, at de to ejere af ejendommene bytter ejendom, så de kommer til at eje den ejendom, de bor i.

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:46

Marlene Harpsøe (DD):

Tak til ministeren for svaret. Man kan jo alt andet lige godt forstå de her boligejere, at de selvfølgelig er noget chokerede over lige pludselig ved et tilfælde at finde ud af, at de ejer hinandens huse. Nr. 7 ejer nr. 9, og nr. 9 ejer nr. 7. Sådan har det jo aldrig været tiltænkt. At der så er sket en fejl tilbage i 1956, er jo rigtig svært for dem at gøre noget ved, for det er jo ikke dem, der har lavet fejlen. Og alle parter i sagen har sådan set være enige om, at der er sket en fejl, og at det ikke er de husejere, der er i dag, der har lavet fejl. Nu havde jeg svært ved at høre ord for ord, hvad ministeren sagde, for der er nogle gange en lidt dårlig lyd hernede, så ministeren må undskyld,

hvis jeg kommer til at spørge ind til noget, som ministeren sådan set allerede har svaret på.

Kl. 14:50

Men som sagt er fejlen ikke begået af de nuværende ejere, den er begået af nogle andre, om det så er en advokat, eller om det er Tinglysningsretten, eller hvem det nu er. Men alt andet lige står de her husejere nu i en situation, hvor de har mange udgifter til at få lavet det her om, og det kan jo ikke rigtig være meningen, at de, fordi der er begået en fejl for rigtig mange år siden, uanset om det er en tidligere advokat for nogle tidligere ejere for 60 år siden, der har lavet den her fejl, så skal stå med regningen for det. Der synes vi jo i Danmarksdemokraterne, at man må vise en eller anden form for konduite i det og så sikre sig, at fejlen bliver rettet. Prøv også at tænke på alt det bureaukrati, der nu bliver ud af, at der er lavet den her fejl, fordi den her fejl pludselig viser sig. Vi står og snakker nede i salen om det i dag, der er advokatregninger, der er henvendelser til Geodatastyrelsen, til Tinglysningsretten, og hvad jeg. I stedet for kunne man i systemet sådan set bare have sat 2 dage af, hvor man gik grundigt ned i det og så fik styr på tingene, og så var det bare ud af verden. Hvad tænker ministeren om det?

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:48

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard):

For det første vil jeg sige, at jeg som minister har modtaget en del spørgsmål, og ved et af dem tænkte jeg, at det var godt nok sørens, og om der mon ikke var en nem løsning på det her problem. Og det var ved et af dem her, at jeg havde den her reaktion. Så for det første vil jeg takke for at rejse det. Jeg har sådan set også forelagt Geodatastyrelsen det og spurgt efter, hvad en nem løsning er. Svaret tilbage er, at sådan en er der ikke.

Jeg anholder den måde, spørgeren har stillet spørgsmålet på, for det bliver fremlagt, som om der er sket en myndighedsfejl, og der er det så, som jeg har fået det oplyst i sagen, at det ikke er en fejl på en myndigheds side. Det var mere en faktuel ting.

I forhold til om man kan høre eller ikke høre, vil jeg opfordre spørgeren til at stille det her spørgsmål skriftligt, det skal spørgeren være velkommen til, og så vil jeg sørge for, at Geodatastyrelsen også kan uddybe kompleksiteten i at gå den vej, som spørgeren opfordrer til. Det synes jeg de fire berørte borgere på en måde fortjener. Så det vil jeg opfordre til.

Kl. 14:49

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:49

Marlene Harpsøe (DD):

Men hvis Geodatastyrelsen sådan set siger, at det bare handler om en ombytning af matrikelnumre, altså matrikelnummer 1ez og 1eæ, hvorfor skal det så være så svært at bytte det rundt? Hvorfor skal man stå med advokatregninger og alt muligt andet, fordi der er sket en fejl i 1956? Det er virkelig, virkelig mange år siden, og det bør da ikke være sådan, at det er den enkelte husejer, der skal stå med det her problem og skal løse det og så også med så mange penge, som de også skal lægge ud for den her fejl.

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard):

Det er her, at jeg mener, det ville være passende at få et uddybende og også mere detaljeret svar, end jeg synes rammerne er til her, på: Hvad er det for en kompleksitet, Geodatastyrelsen ser i at lave den ombytning? Det er selvfølgelig ikke bare det at bytte to tal om, der er kompleksiteten; det er de potentielle følgevirkninger, der er af det. Og det synes jeg de pågældende boligejere fortjener et mere uddybende svar på, end rammerne her giver.

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren til det sidste spørgsmål.

Kl. 14:50

Marlene Harpsøe (DD):

Men nu er rammen jo også sådan set, at jeg også ønsker nogle politiske svar fra ministeren. En ting er, hvad der er jura og kompleksitet i det her. Men jeg vil også gerne som danmarksdemokrat have svar på, hvad ministeren mener om, at man står med hele regningen selv her. Alle parter er jo enige om, at der er sket en fejl. Hvorfor skal den lille mand i Danmark, altså den menige husejer, lige pludselig stå med sådan nogle store udgifter og sådan nogle store regninger? Det er noget, der kunne have været løst ved et snuptag i Geodatastyrelsen eller Tinglysningsretten. Hvorfor skal de stå med det?

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren til en afsluttende kommentar.

Kl. 14:51

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard):

Men det har domstolen jo kigget på og har peget på, at mageskifte er den vej, der er vejen frem. Og det, jeg så siger, er, at for at også de fire boligejere føler, at de er blevet behandlet ordentligt her, så ville jeg synes, det var på sin plads, at Geodatastyrelsen kan give en mere uddybende forklaring på den kompleksitet, de ser i den løsning, som spørgeren efterspørger. Fejlen er ikke sket i myndighederne, som jeg har fået det oplyst; det er sket i det privatretlige system.

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter spørgsmålet. Tak til klima-, energi- og forsyningsministeren, og tak til fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne.

Næste spørgsmål er også til klima-, energi- og forsyningsministeren og er stillet af hr. Peter Skaarup, Danmarksdemokraterne, der nu får ordet til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:52

Spm. nr. S 819

17) Til klima-, energi- og forsyningsministeren af:

Peter Skaarup (DD):

Hvad skal der efter ministerens opfattelse til, for at borgerinddragelse ved opsættelse af VE-anlæg på land kan betegnes som succesfuld?

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Værsgo.

Kl. 14:52

Peter Skaarup (DD):

Tak for det. Spørgsmålet lyder sådan her: Hvad skal der efter ministerens opfattelse til, for at borgerinddragelse ved opsættelse af VE-anlæg på land kan betegnes som succesfuld?

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:52

se, at der er eksempler på, at der er små samfund i vores land, ikke inde i København eller på Frederiksberg eller i Aarhus, men ude på landet, ude i vores landdistrikter, som i alt for stor grad må bære den her byrde, som det er at have enorme vindmøller og jernmarker omkring sig? Kan ministeren ikke godt se, at der er nogle borgere, der føler sig klemte, når man blev lovet, at der bliver lyttet til dem?

Kl. 14:56

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard):

Tak til spørgeren. Borgerinddragelse er absolut supervigtigt, især når vi snakker om vedvarende energi og i øvrigt også andre ting, der påvirker os lokalt. Jeg mener, det er ret unikt, at vi i Danmark har fire kompensationsordninger til naboer og lokalsamfund. Mig bekendt er det ikke noget, vi har på andre områder, når f.eks. landbrug får lov til at sprede gylle eller der bygges motorveje, biogasanlæg eller andre store konstruktioner, som også kan ses lokalt.

Den grønne omstilling af Danmark vil medføre, at flere end i dag kommer til at kunne se vindmøller, solceller, biogasanlæg, brintproduktion osv., også folk, som ikke ønsker det, og det skal vi selvfølgelig tage alvorligt, og de skal føle sig inddraget. Der hviler et meget stort ansvar på dem, der udvikler de her projekter – et ansvar, som jeg ved at mange tager rigtig alvorligt.

Udbygning af vedvarende energi på land er en holdsport, og det er en holdsport, hvor man skal være inkluderende, hvor naboer og lokalsamfund selvfølgelig skal inddrages. I en succesfuld borgerinddragelse i min verden bliver der lyttet, og så skal man i fællesskab finde balancer mellem fremdrift og folkelig opbakning.

Jeg mener også, at borgerinddragelse skal ske tidligt og være et løbende element i udviklingen af nye projekter. Det handler om at finde ud af, hvad der er vigtigt for lokale interesser, og indarbejde disse ønsker i den tidlige udformning af projekterne. Derfor er det også godt, at det i Danmark er kommunerne, der bestemmer, om og hvor nye vedvarende energianlæg på land skal sættes op. De kender lokalsamfundet bedst.

Så vil jeg bare afslutningsvis nævne, at sidste år øgede vi betalingen til grøn pulje og VE-bonus med henholdsvis 150 pct. og 50 pct., så naboer og lokalsamfund får en større andel af gevinsterne ved udbygning på land. Og når pengene skal deles ud til f.eks. en ny lokal legeplads, har kommunen et stort ansvar for, at de også her tidligt inddrager borgerne i, hvordan pengene kan komme dem og lokalsamfundet til gode.

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:54

Peter Skaarup (DD):

Tak til ministeren for besvarelsen her, og det lyder jo meget godt. Det lyder meget fint med de her gode ord om borgerinddragelse. Noget andet er jo så måske virkeligheden ude i det ganske land, for vi oplever desværre, at der er mange borgere, der føler sig taget ved næsen ved den her borgerinddragelse og ikke synes, at man har fået de rigtige informationer.

Nu kan jeg som et eksempel nævne et energianlæg omkring Maglebjerg i den vestlige del af Holbæk Kommune, som har været ret meget i vælten i de her dage. Der er allerede sat solceller op ved Maglebjerg – det her ret lille område – til stor skade for borgerne, synes man, fordi man ikke er glad for den her grimme jernmark, man har fået som udsigt. Som om det ikke var nok, vil Holbæk Kommune nu på den anden side af Maglebjerg opstille tre meget, meget store 150 m høje vindmøller, som også bliver til skade for beboerne, synes de, til skade for huspriserne i en nærliggende landsby, der hedder Sandby.

Det betyder jo så i realiteten, at sådan et lille område som Maglebjerg bliver pakket ind i solceller, jernmarker, på den ene side, og på den anden side de her skyhøje vindmøller. Kan ministeren ikke godt

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:56

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard):

Nu er det lang tid siden, jeg har været på Frederiksberg, så jeg ved faktisk ikke sådan helt præcis, hvad der sker på Frederiksberg. Så det kan jeg ikke rigtig sige noget om.

I mit principielle udgangspunkt er der to ting. Jeg har en klar forventning om, at det, de selskaber, som vil bygge noget, oplyser, er sandt, og at de professionelt arbejder med borgerinddragelse. Det er mit klare indtryk, at dem, der bygger noget, er blevet dygtigere, mere modne og mere professionelle i at håndtere det. Det har jeg en klar forventning om at selskaberne skal gøre, og det er, uanset om det er vedvarende energi eller noget andet stort, man vil bygge.

Den anden del går på, at det her er en lokal beslutning. Så kommunerne har et kæmpe ansvar for at sikre den borgerinddragelse, men jeg har lige så stor respekt for, at kommunerne på et tidspunkt når frem til en konklusion, hvor det lokale demokrati så taler efter alle høringsprocesser osv. og der træffer beslutningen om, hvor man lokalt vil have VE-anlæggene stående.

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:57

Peter Skaarup (DD):

Ude i virkeligheden er det sådan, at den lokale borgmester i Holbæk har sagt, at man vil lytte, men realiteterne er bare, at man ikke lytter. Så siger ministeren, at der skal gives korrekte informationer, og at kommunerne har et stort ansvar. Der må jeg lige sige til ministeren, at Karen Thestrup Clausen, der er formand for Udvalget for Klima, Miljø og Natur i Holbæk, altså det her udvalg, der har med det at gøre, siger, at det er på grund af en målsætning for regeringen om en firdobling af VE, altså vindmølleenergi, på land, at man gennemfører de her initiativer. Er det overhovedet korrekt, at regeringen har en målsætning om en firdobling af vindmølleenergi på land?

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:58

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard):

Målsætningen om firdobling af VE på land stammer fra et forlig, hvor spørgeren var medlem af et parti – vistnok på samme tidspunkt, som målsætningen blev indgået – som var en del af den aftale. Så det er et bredt forlig i Danmark, der har den ambition, og som jeg svarede på et tidligere spørgsmål, bygger den på to ting: lokal opbakning, og at der er økonomi i projekterne. Den ambition er uændret. Det vil sige, at hvad angår spørgsmålet om, hvor og om man vil i et lokalsamfund, er regeringens tilgang, at det bygger på, at det er kommunerne, der afgør det. Det synes jeg er rigtig, rigtig fint, og så er det kommunernes ansvar at lave den afvejning af lokale forhold.

Kl. 14:58

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren med det sidste spørgsmål.

Kl. 14:58

Peter Skaarup (DD):

Så må jeg så bede ministeren om lige at slå op i arkiverne, for ministeren har faktisk allerede svaret skriftligt over for Folketinget, at det ikke er korrekt, hvad det er den her lokale udvalgsformand for Enhedslisten siger. Det er ikke en målsætning for regeringen med en firdobling af VE på land, nej, det er en målsætning om, at rammevilkårene kan muliggøre en firdobling af den samlede elproduktion for solenergi og vind. Den er sådan. Så det vil sige, at der altså er en udvalgsformand, der siger noget, der ikke passer, til lokalområdet. Kan ministeren så ikke godt her i Folketinget sige, at det tager man afstand fra, for det indgyder jo folk lokalt den tro, at det er regeringen, der vil det her, når det i virkeligheden åbenbart er en udvalgsformand fra Enhedslisten, der siger noget, der ikke passer?

Kl. 14:59

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren med en afsluttende besvarelse.

Kl. 14:59

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard):

Nu ved jeg ikke stå og give karakterer eller bedømme mennesker, der har sagt noget, som refereres af en anden person, når jeg ikke kender konteksten, så det vil jeg ikke. Men helt overordnet set er det fantastisk, at vi har lokalt demokrati i Danmark. Vi skal have kommunevalg lidt senere i år, og den debat må så være lokalt om, hvad folk mener, og hvad de står på mål for. Det skal jeg ikke blande mig i. Jeg er glad for, at hr. Peter Skaarup gengav, hvordan målsætningen politisk er fastsat, og tak for det.

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Det afslutter spørgsmålet. Tak til klima-, energi- og forsyningsministeren, og tak til hr. Peter Skaarup, Danmarksdemokraterne.

Næste spørgsmål er til social- og boligministeren og er stillet af hr. Kim Edberg Andersen, Danmarksdemokraterne, der nu får ordet til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 15:00

Spm. nr. S 765 (omtrykt)

18) Til social- og boligministeren af:

Kim Edberg Andersen (DD):

Hvad mener ministeren om, at flere borgere har oplevet, at de er blevet tildelt en uegnet servicehund med helbredsudfordringer, som følge af at der er et ureguleret system og manglende regler for bevillingen af servicehunde, hvor borgere tildeles servicehunde uden krav om autorisation af servicehundene, og uden at der er krav til, hvad der egentlig skal til for at kalde en hund for en servicehund?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Efter servicehundeafsløringer: Minister vil se på behov for ny certificering« bragt på dr.dk den 20. februar 2025 og DR-programmet »Kontant: Når servicehunden svigter« fra den 20. februar 2025.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Værsgo.

Kim Edberg Andersen (DD):

Tak for det, formand. Hvad mener ministeren om, at flere borgere har oplevet, at de er blevet tildelt en uegnet servicehund med et helbredsproblem, som følge af at der er et ureguleret system og manglende regler for bevillingen af servicehunde, hvor borgerne tildeles servicehunde uden krav om autorisation af servicehundene, og uden at der er krav til, hvad der egentlig skal til for at kalde en hund for en servicehund?

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:00

Social- og boligministeren (Sophie Hæstorp Andersen):

Tak for spørgsmålet. Jeg ser med rigtig stor bekymring på de historier, som bl.a. er bragt til torvs af DR i den seneste tid. Det er jo fuldstændig uacceptabelt, hvis leverandører af servicehunde bevidst forsøger at udnytte systemet og få offentlige midler for hunde, som ikke har den tilstrækkelige træning til at kunne levere det, de skal kunne. Servicehundene kan jo være livsændrende for det enkelte menneske, der f.eks. lever med angst eller er psykisk sårbar, og derfor er det også vigtigt, at hundene er ordentligt trænet, og at de er matchet med borgerne. Kommunerne kan bevilge servicehunde efter serviceloven, og ligesom med andre hjælpemidler bevilget efter serviceloven har kommunerne et ansvar for at sikre, at det hjælpe-middel, der bevilges, opfylder borgerens behov, og dermed forventer jeg også, at man stiller krav til leverandørerne. På den baggrund sendte ministeriet en skrivelse til kommunerne tilbage i december 2024, hvor ministeriet beskriver flere forskellige eksempler på praksis om, hvilke krav nogle kommuner har valgt at stille til kvaliteten af servicehunde, da det tydeligvis ikke er alle kommuner, der har problemer med det her.

Som nævnt i en af DR's artikler vil der blive nedsat en arbejdsgruppe af ministeriet som politisk aftalt i SSA-aftalen fra 2025. Arbejdsgruppen skal undersøge, om der er behov for en samlet lov om servicehunde eller en certificeringsordning, og i det arbejde vil der blive skelet til, hvordan det foregår på førerhundeområdet, som er et område, hvor leverandører gennem 75 år har uddannet hunde til personer med et synshandicap. Det er vigtigt at huske, at servicehunde til mennesker med en varig psykisk funktionsnedsættelse er en relativt ny måde at bruge hunde som hjælpemiddel efter sociallovgivningen på, og derfor er det også vigtigt, at vi indhenter de erfaringer, der har været indtil videre, og at vi bliver klogere på området, og vi inddrager de parter, som også er relevante i forhold til at fastslå, om nødvendigvis flere regler og mere statslig kontrol er løsningen.

Kl. 15:03

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:03

Kim Edberg Andersen (DD):

Tak for det, og tak til ministeren. Jeg har selvfølgelig sådan lidt krammet på ministeren, for jeg har jo også trænet schæferhunde i rigtig mange år, og jeg har været avlsrådsformand i Schæferhundeklubben, og jeg ved om nogen, hvor meget specialiserede hunde kræver. Men én ting, man ikke har brug for en arbejdsgruppe til, er jo at sætte 9-månedershalve ud, for de er blevet HD-fotograferet. Der er jo ikke et menneske i verden, der putter tusindvis af timer ind i en hund, før man ved, om den er HD-fotograferet. Det er der ingen der gør. Så der er ikke brug for en arbejdsgruppe, men der er brug

for et regelsæt, sådan at den her lillebitte gruppe, som har behov for en servicehund, får en ministers beskyttelse for, at man sørger for den hund, der kommer ud.

Kl. 15:06

For det, man skal huske, og som man også så det, er selvfølgelig, at der er mennesker, som samtidig bliver stærkt afhængige af de her hunde, altså nogle af de allersvageste i vores samfund, og det er ministerens ansvar, og det er ikke noget, vi har brug for en gruppe til at se på. Men vi har brug for et regelsæt til alle kommuner, og hvis ministeren allerede ved, hvad for nogle kommuner der har styr på det, så er det jo nemt, og så kan man, hvis man vil det, udbrede det til dem alle.

Det andet virker lidt som en syltekrukke, og jeg bliver nødt til at sige – bare med det, jeg så på fjernsynet og med min viden om hunde, og jeg er slet ikke i stand til at træne hunde på det niveau – at vi her har så store huller og så store fejl, at ministeren nok selv burde tage et ansvar for det nu, og at der ikke skal være den her syltekrukke med, at vi skal have folk til at se på det. Man kan ringe til Dansk Kennel Klub, og der var faktisk en udmærket repræsentant med i det segment, som jeg selv har kendt til igennem årtier, og som er meget, meget dygtig og kompetent, og hvis ikke den person selv kan fortælle, hvad der skal til, så er jeg også helt sikker på, at hun kan stikke ministeriet en hel liste med telefonnumre, sådan at vi hurtigt kan få sat det her i værk.

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Social- og boligministeren (Sophie Hæstorp Andersen):

Så er jeg jo faktisk glad for at kunne berette om, at jeg allerede tilbage i december 2024 tog ansvar og skrev direkte ud til alle kommunerne og fortalte dem om, at der er en konkret praksis i kommuner, hvor man har stillet krav, og hvor man netop er i et samarbejde med leverandørerne om lige præcis det, som spørgeren også er inde på, altså at den rette hund jo skal passe til det rette menneske. Der må jeg også bare konstatere, at jeg ud over det arbejde med at skrive til kommunen om, at de nu skal lære af hinanden, og at de nu skal gå ind og kigge på, hvor man gør det godt, og hvor man ikke har de her problemstillinger, har valgt at nedsætte en arbejdsgruppe på baggrund af SSA-aftalen, så vi også kan kigge på, om det er nok, eller om der er brug for yderligere regulering.

Kl. 15:05

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:05

Kim Edberg Andersen (DD):

Ministeren bliver forvirret, og når man ikke ved noget om, hvordan en hund fungerer, kan man jo godt blive forvirret. For ja, der er brug for mere regulering, og det er da meget flot, at man har brug for en arbejdsgruppe, men jeg bliver bare igen nødt til at sige, at hvis man har et system, hvor man sender 9-månedershvalpe ud, så ved man måske ikke nok om, hvordan man skal gøre noget ved det, eller også skal man jo bare bede om at få gjort noget med det samme. For hvis det egentlig er ud fra dumhed, det sker, at de i kommunen tillader, at så unge hunde bliver sendt ud, så er det jo ministerens ansvar at sørge for, at dumheden skal vi sortere ud i, og det er dumhed, og det rammer mennesker, og det rammer også hundene, og det er ikke bare noget med, at hundene skal passe til det enkelte menneske, men at de som udgangspunkt skal have evnerne til at blive uddannet til det, som de bliver solgt som.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:06

Social- og boligministeren (Sophie Hæstorp Andersen):

I virkeligheden kan jeg jo høre, at vi er meget, meget enige, og det var også derfor, jeg medvirkede i dokumentaren, som DR har lavet, og som dokumenterer, at der er problemer på området, og det er også derfor, jeg har taget på mig at skrive til kommunerne for at sige: Prøv nu at finde en fælles praksis for det her.

Sagen er jo den, at Dansk Blindesamfund igennem de sidste 75 år har uddannet hunde, uden at det har været omfattet af en meget omfattende statslig kontrol eller tilsyn med området. Derfor synes jeg jo også, at det er relevant at trække på nogle af de erfaringer og sige, at det måske ikke er i forhold til alle problemer, hvor vi skal gribe den samme hammer for at ramme skruen, og at vi nogle gange godt kunne se på, om folk ikke kunne løse det i mindelighed sammen, hvis der allerede ligger gode erfaringer på området, uden at vi fra statens side skal komme og regulere det helt i bund.

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ja, hamre skal nu ikke ramme skruer.

Spørgeren for det sidste spørgsmål.

Kl. 15:06

Kim Edberg Andersen (DD):

Nej, jeg vil også trække på min håndværksmæssige uddannelse og sige, at den her minister jo ikke engang har haft fat i værktøjskassen endnu, og at det er det, der er det helt store problem. Problemet er jo, at man har en minister, som gerne vil deltage i et program, og som bliver taget lidt i noget, og man ikke kan sige mere, end man siger, men at man, når man så i Folketingssalen bliver spurgt, om man har tænkt sig at tage stilling til det, siger: Nej, jeg har tænkt mig at ringe til landets kommuner, som sammen må sætte sig ned og få lidt kaffe, og så finder de nok en god løsning.

Det er jo ikke en løsning, og det er jo ikke noget, der der hjælper noget. Det, der hjalp noget, var, hvis man havde en minister, der sagde: Jeg kan se, at de ikke forstår det på tværs af 96 kommuner, og hvor samles trådene? Ja, det gør de ved ministeren, og så kunne det jo være påfaldende dejligt for sådan en som mig, som egentlig bare er bekymret for, at folk får forkert uddannede hunde, eller at hundene bliver nødt til at blive aflivet på grund af sygdomme, man ikke har gidet at konstatere, at vi havde haft en minister på området, som havde taget det her lidt mere seriøst. Jeg er glad for, at der kommer en god løsning i morgen, men jeg havde håbet på, at der kom en i dag.

Kl. 15:07

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren til en afsluttende besvarelse.

Kl. 15:07

Social- og boligministeren (Sophie Hæstorp Andersen):

Uagtet hvordan man griber det an, kan man jo ikke lave om på, at det, når man nedsætter en arbejdsgruppe, hvor man både inddrager kommunerne, men også Dansk Blindesamfund og andre, der har erfaringer på området, bl.a. ergoterapeuter, trænere og andre, så altså lige tager noget tid at nå til bunds i det og at komme med nogle anbefalinger. Indtil da har jeg skrevet ud til kommunerne og sagt: Brug nu den praksis, der ligger med at stille krav til leverandørerne, det kan I sådan set godt allerede gøre nu inden for den nuværende lovgivning.

Derudover har jeg også taget på mig, at vi skal finde en løsning på det, og så meget kan jeg i hvert fald høre at jeg er enig med spørgeren i, altså at det selvfølgelig er uacceptabelt, hvis det ikke er sådan, at hundene er trænet godt nok, og hvis de hunde, der så ikke er trænet godt nok, ender hos nogle ejere, som ikke kan få det til at gå op med lige præcis det, de skal kunne, altså at understøtte dem i forhold til deres handicap.

Kl. 15:08

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Det afslutter spørgsmålet. Tak til social- og boligministeren, og tak til hr. Kim Edberg Andersen, Danmarksdemokraterne.

Hermed er spørgetiden afsluttet.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 147:

Forslag til lov om ændring af lov om markedsføring, lov om forbrugeraftaler og forbrugerklagebogen. (Gennemførelse af direktiv om styrkelse af forbrugernes rolle i den grønne omstilling og effektivisering af det offentlige forbrugerklagesystem).

Af erhvervsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 26.02.2025).

Kl. 15:08

Forhandling

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er hr. Per Husted, Socialdemokratiet. Velkommen.

Kl. 15:09

(Ordfører)

Per Husted (S):

Mange tak, formand. Det lovforslag, vi behandler her, skal bidrage til at mindske virksomheders mulighed for at vildlede i forbindelse med grøn markedsføring, og det skal gøre det muligt for forbrugerne at tage en mere aktiv rolle i at vælge de grønne løsninger, man gerne vil have. Endvidere indebærer lovforslaget også, at vi får bedre oplysninger om produkternes garanti og reparationsmuligheder, og endelig er der nogle tilpasninger af selve forbrugerklagebogen på grundlag af de erfaringer, man har haft med loven siden 2015.

Lovforslaget er en implementering af et EU-direktiv, og i forhold til implementeringsmåden er det nævnt, at der er fokus på at sikre en helt korrekt gennemførelse af direktivet i dansk ret, ved at der er valgt en meget direktivnær implementering. Det skulle være for at sikre, at man ikke overimplementerer. Det får også enkelte i høringsnotatet til at bemærke, at ændringerne er en konsekvens af direktivet, hvorfor det er begrænset, hvor meget spillerum de egentlig har til selve udformningen af den konkrete lov.

Høringssvarene tegner i øvrigt et overordnet billede af, at alle høringsberettigede faktisk er enige i, at det er vigtigt at sikre forbrugerbeskyttelsen. Og det bliver i høringsnotatet også taget til efterretning, at nogle høringsparter har udtrykt bekymring for dele af lovforslaget, især i forhold til forbrugerklagebogen. Dansk Erhverv bemærker, at danske forbrugere i større omfang end tidligere er genstand for grænseoverskridende markedsføring, og de opfordrer i det hele taget til at tilrettelægge et tilsyn med efterlevelse af markedsføringsloven ved i højere grad at fokusere på udenlandske erhvervsdrivendes markedsføring rettet mod danske forbrugere. Det

er en god pointe og et vigtigt emne, som vi skal diskutere i de kommende år.

Socialdemokratiet støtter op om lovforslaget, og vi ser frem til det videre arbejde. Tak for ordet.

Kl. 15:11

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Per Husted, Socialdemokratiet. Den næste ordfører er fru Louise Elholm, Venstre.

Kl. 15:11

(Ordfører)

Louise Elholm (V):

Tak for det. Og tak for ordet. Som hr. Per Husted allerede har sagt, er det her et lovforslag, som skal gennemføre Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om styrkelse af forbrugernes rolle i den grønne omstilling gennem bedre beskyttelse mod urimelig praksis gennem bedre oplysning.

Jeg tror alligevel, at jeg vil gå lovforslaget igennem lidt mere slaviske, for det er alligevel lidt kompliceret. Men bare for sige det til at starte med, så skal det her gerne give noget mere gennemsigtighed for forbrugerne og være lettere at navigere i for forbrugerne. Blandt hovedpunkterne er der en ændring af markedsføringsloven, så man indfører nye definitioner for at regulere miljøanprisninger. En miljøanprisning er enhver markedsføringspåstand om et produkts miljøpåvirkning. Det kan være påstande om grønne, miljøvenlige eller bæredygtighedsmæssige aspekter, som ikke kan dokumenteres.

I forbindelse med bæredygtighedsmærker indføres der også strammere krav til mærkningsordninger, så forbrugerne ikke vildledes af uofficielle mærker, og så forbyder man også vildledende markedsføring, herunder miljøpåstande uden videnskabeligt grundlag og påstande om fremtidige miljøforbedringer uden konkrete og verificerbare planer. Så det er altså en måde at sikre, at forbrugerne i højere grad kan forstå, hvad det egentlig er, der er grønt og ikke grønt, og at de rent faktisk baserer sig på virkeligheden.

Så er der også ændringer af forbrugeraftaleloven med hensyn til krav om forbrugeroplysninger om produkters holdbarhed, reparationsmuligheder og softwareopdateringer, og producenter, der tilbyder garanti for holdbarhed, bliver direkte ansvarlige over for forbrugerne. Så det er altså en bedre sikring af forbrugerne.

Der er også ændringer af forbrugerklagebogen. Der er en forenkling, så ressourcerne bruges bedst muligt. Man laver sambehandling af ensartede klager, så lignende sager kan køres samlet og ikke af flere omgange, og der bliver mulighed for at afvise klager tidligt, hvis det er åbenbart, at forbrugerne ikke får medhold. Og så er der er bedre beføjelser til private tvistløsningsorganer, så flere sager kan afgøres hurtigt uden at belaste Forbrugerklagenævnet.

Så alt i alt sikrer det her lovforslag en bedre forbrugerbeskyttelse, det bekæmper greenwashing og moderniserer forbrugerklagesystemet, så det bliver enklere og lettere at komme igennem med. Det skaber mere gennemsigtighed, så reelle grønne initiativer belønnes, men at man ikke vildledes som forbruger og derfor som forbruger bedre er i stand til at træffe et oplyst valg.

Derfor synes vi også i Venstre, at det her lyder som et rigtig fornuftigt lovforslag, som vi bakker op om.

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Næste ordfører er fru Betina Kastbjerg. Velkommen.

Kl. 15:14

(Ordfører)

Betina Kastbjerg (DD):

Tak for det. L 147 har, som de tidligere ordførere også har nævnt, til hensigt at styrke forbrugernes rolle i den grønne omstilling ved at

skærpe kravene til virksomhedernes brug af miljøudsagn og forbedre forbrugeroplysning om produkters holdbarhed og reparationsmuligheder. Det er i sig selv et prisværdigt formål, men desværre mener vi i Danmarksdemokraterne, at lovforslaget i sin nuværende form går for langt og risikerer at skabe mere bureaukrati end reel værdi for forbrugerne. Mange virksomheder arbejder allerede ansvarligt med miljøoplysninger og produktinformation, og ved at tilføje endnu flere regulatoriske byrder risikerer vi at ramme små og mellemstore virksomheder uforholdsmæssigt hårdt.

De strenge dokumentationskrav for miljøudsagn som bæredygtig og CO₂-neutral kan medføre, at virksomheder helt undlader at kommunikere deres miljøindsats af frygt for sanktioner, og det vil ikke fremme gennemsigtigheden, tværtimod. Dertil kommer, at vi ikke kan støtte lovforslagets intention om, at de private tvistløsningsorganer skal overtage pligten til at yde omkostningsdækning i forbindelse med retssager. Fra vores synsvinkel virker det urimeligt, at virksomheder, der i forvejen betaler for driften af de private ankenævne, også pålægges omkostningerne, ved at forbrugerne ønsker at få prøvet en sag ved domstolene, hvis en virksomhed ikke ønsker at efterleve en afgørelse. Så i Danmarksdemokraterne støtter vi ikke forslaget.

Kl. 15:15

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Der er ikke ønske om nogen korte bemærkninger. Tak til fru Betina Kastbjerg, Danmarksdemokraterne. Den næste ordfører, jeg ser i salen, er fru Pernille Vermund, Liberal Alliance. Velkommen.

Kl. 15:16

(Ordfører)

Pernille Vermund (LA):

Tak. Mens store dele af verden bevæger sig mod en bedre fremtid, er Europa ved at degenerere til en falmet udgave af sit tidligere selv. Vores produktivitet er haltende, vores konkurrenceevne bliver ringere, og vores indflydelse på den globale scene er på retræte. EU er blevet verdensmestre i bureaukrati og er ved at sande til i regler og lovgivning. Vi står ved en korsvej; de beslutninger, vi træffer nu, kommer til at sætte kursen for, om Europa i det 21. århundrede vedbliver med at have indflydelse, eller om vi i stedet degenererer til et frilandsmuseum for tidligere tiders storhed. Selv de mest statstro og reguleringslystne bureaukrater i såvel Danmark som Bruxelles lader efterhånden til at have set skriften på væggen.

Det er tid til at rydde ud i regeljungen. Men kløften mellem de gode intentioner i de politiske skåltaler og den politik, der rent faktisk føres ud i livet, er enorm. Ingen politikere betragter sig selv som nogle, der går ind for bureaukrati. Men når de velmente ambitioner om at nedbringe bureaukratiet kolliderer med systemets lidt lemmingagtige inert, er det ofte sidstnævnte, der vinder. Således indføres alt fra barselsregler til arbejdstidsregulering og bæredygtighedsrapportering uden skelen til, om reglerne tager nye skridt på vejen til, at Europa langsomt degenererer til en falmet udgave af sit tidligere selv.

I Liberal Alliance tager vi opgøret med bureaukratiet alvorligt. Vi vil ikke nøjes med at tale om problemerne, det er tid til handling. Det er derfor, vi ønsker en bindende bureaukratilov, der bl.a. skal sikre, at der afskaffes to gamle regler, hver gang der indføres en ny. Det er derfor, vi har foreslået en oprydningsgeneral efter norsk forbillede, og det er derfor, vi sætter foden ned og siger fra, også over for implementering af EU-direktiver, når regeringen fremsætter lovforslag, der vurderes at medføre væsentlige administrative konsekvenser for dansk erhvervsliv.

Lovforslaget, som vi behandler i dag, har til hensigt at give forbrugerne pålidelige oplysninger om produkters miljøpåvirkning, holdbarhed og reparationsmuligheder, således at forbrugerne kan træffe beslutninger på et bedre oplyst grundlag. Generelt er det jo

positive hensigter, som vi i Liberal Alliance på et overordnet plan bakker op om. Der er da også dele af lovforslaget, som vi vil kunne støtte. Det gælder ændring af lov om markedsføring og ændring af forbrugerklageloven. For selvfølgelig skal lov om markedsføring opdateres, så vi som forbrugere kan stole på og have tillid til de miljøoplysninger, som vi får, når vi køber et produkt. Kan vi med den foreslåede ændring af forbrugerklageloven gøre sagsbehandlingen og driften af forbrugerklagesystemet mere effektivt og smidigt uden at gå på kompromis med kvaliteten, så bakker vi i Liberal Alliance op.

Men når det kommer til ændring af lov om forbrugeraftaler og de nye dokumentationskrav, der som følge heraf fremover pålægges virksomhederne, står vi i Liberal Alliance af. Med ændringen af lov om forbrugeraftaler vil virksomhederne fremover skulle oplyse forbrugere om miljøvenlige leveringsmuligheder, holdbarhed og reparationsmuligheder af produkter det kan umiddelbart lyde uskyldigt og ja ligefrem grønt og godt, og der er utvivlsomt de seneste år indført mere skadelig og lovgivning end det, som vi behandler i dag. Den omfattende bæredygtighedsrapportering, som nu åbenbart skal udskydes, eventuelt rulles tilbage, for blot at nævne et eksempel.

Men i en tid, hvor afbureaukratisering af hensyn til europæisk konkurrenceevne er på alles læber, virker den her del af lovforslaget decideret hovedløst, ikke mindst set i lyset af at Erhvervsstyrelsens område for bedre regulering har vurderet, at lovforslaget, og jeg citerer, »med stor sandsynlighed vil medføre væsentlige administrative konsekvenser for dansk erhvervsliv«. Konkret risikerer danske virksomheder at skulle bruge enorme ressourcer på at sikre opdaterede oplysninger. Såvel leverings- som reparationsmulighederne for en given vare kan være ekstremt omskiftelige, da den teknologiske udvikling konstant skaber nye muligheder. Det er langtfra altid, at en virksomhed selv står for eksempelvis leveringen.

At sikre opdaterede oplysninger om levering- og reparationsmulighederne på alle produkter bliver sandsynligvis hverken let eller billigt, og det vil endnu en gang gå hårdest ud over de mange små og mellemstore virksomheder, som i forvejen er ved at drukne i rapporteringskrav. I Liberal Alliance foreslår vi, at regeringen opdeler lovforslaget og udskyder den videre behandling af implementeringen af EU-direktivet og sætte ressourcer af i EU til at sikre, at direktivet ikke vil medføre væsentlige administrative konsekvenser for dansk erhvervsliv. For os er oprustningen af vores økonomi fuldstændig afgørende, og som forslaget ligger nu, kan vi ikke støtte det.

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Der er ikke ønske om korte bemærkninger. Tak til fru Pernille Vermund, Liberal Alliance. Næste ordfører er fru Charlotte Bagge Hansen, Moderaterne. Velkommen.

Kl. 15:21

(Ordfører)

Charlotte Bagge Hansen (M):

Tak for ordet, formand. En ting kan jeg i hvert fald sige: Min tale bliver ikke lige så lang som fru Pernille Vermunds. Men først vil jeg starte med at anerkende, at vi har en kæmpe, kæmpe udfordring i forhold til vores bureaukrati og regler generelt. Det er også noget, jeg faktisk har stået her på talerstolen og diskuteret med ordførerens kollega hr. Ole Birk Olesen. Det var en sen aften, hvor vi var her ved halv ti-ti-tiden, og hvor vi talte om, at det også var for dårligt, at vi havde så meget bureaukrati, og hvor jeg sagde: Hvor kunne det dog være dejligt, hvis hr. Ole Birk Olesen kom med nogle konkrete bud på, hvad det er for nogle regler, vi skal fjerne her og nu, og hvad er det for nogle love, vi ikke skal have længere.

For vi har jo alle sammen et fælles mål. Det gælder regeringen og, som jeg hører det, også Liberal Alliance og for den sags skyld resten af Folketingets partier. Vi mener, at det her simpelt hen er

hæmmende for vores vækst. Det er hæmmende for vores virksomheder, og det er hæmmende for vores konkurrenceevne nu, hvor vi er i kamp med ikke mindst Kina og USA. Så vi fuldstændig enige med Liberal Alliance i, at det her er alvorligt, og at vi skal sætte ind her. Min opfordring herfra er, at vi nu sætter os sammen og finder ud af, hvor vi kan luge ud, og hvad det er for nogle regler, vi ikke skal have.

Her taler vi jo om et EU-direktiv i forhold til markedsføringsloven, og det handler igen selvfølgelig om flere regler og om mere bureaukrati. Men jeg prøver også at vende det om og se lidt på det med virksomhedsbrillerne på. Nu arbejder jeg selv inden for tekstilindustrien, og dér er der rigtig, rigtig mange leverandører, der har brugt mange år på at blive certificeret og brugt rigtig mange kroner på at producere tæt på Danmark, bruge mindre vand og undgå blegemidler, og det gør alt andet lige, at deres varer bliver dyrere end dem, man sælger på Temu og Shein. De virksomheder bliver faktisk også beskyttet af det her, ligesom det giver forbrugerne den tryghed, at de har et frit valg, når de vælger, og at de kan vælge mere grønt.

Så lige her vil jeg ikke sige, at jeg synes, at det er noget, vi ikke skal implementere. For det øger forbrugerbeskyttelsen, og samtidig øger det faktisk også en beskyttelse af de virksomheder. Og her i Danmark vil jeg sige at vi er utrolig stærke i f.eks. tekstilindustrien, både designmæssigt og produktionsmæssigt, og vi tager faktisk de her hensyn. Men virksomhederne er i en kæmpe kamp med alle de virksomheder, som er fløjttende ligeglade med de regler og krav, der er nu. Ved at vi implementerer det her, sikrer vi faktisk også, at de virksomheder kan blive ved med at bestå i fremtiden.

Alt andet lige håber jeg også, at vi får sat ind på nogle af de parametre, hvor der jo også skabes mere bureaukrati, og at vi f.eks. får stoppet Temu og Shein og får sat nogle regler op. Det kommer også til at betyde flere administrative stillinger. Det er jo derfor, det er så stærkt nødvendigt, at vi sætter os ned og får pillet nogle af de der lagkager af, hvor vi bare har puttet mere og mere kontrol og mere og mere bureaukrati på. For det er simpelt hen for alvorligt til, at vi ikke står sammen og arbejder sammen om det her. Vi skal lade være med at baske hinanden i hovedet med udsagn om, hvem der vil afbureaukratisering mest, og i stedet sige: Vi er faktisk et Folketing, der står sammen, og i 2025 stod hele Folketinget sammen og sørgede for, at vi fik pillet noget af alt det bureaukrati ud.

Så Moderaterne støtter lovforslaget.

Kl. 15:25

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Der er en kort bemærkning til fru Pernille Vermund, Liberal Alliance.

Kl. 15:25

Pernille Vermund (LA):

I Liberal Alliance er vi, som jeg sagde i min ordførertale, positive over for dele af forslaget, men der er også dele af forslaget, som vi ikke er positive over for. Det er de dele af forslaget, som har et op-hæng i direktivet, og hvor de krav, der kommer til at blive stillet til danske virksomheder, ikke er udspecificeret endnu. Derfor foreslår vi, at man skubber lovbehandlingen af de dele af lovforslaget, som angår direktivimplementering – og det er jo de første to dele – til vi kender EU-kravene, til vi ved, hvad det er for byrder, vi ender med at risikere at lægge på danske virksomheder. Så det er jo helt konkret der, hvor vi siger: Lad os lige sætte foden ned og slå bremsen i, så vi ikke begynder at lovgive om noget, som pludselig skaber enormt store byrder for vores danske virksomheder.

Jeg synes, at hvis man ønsker at afbureaukratisere, kan man som minimum slå koldt vand i blodet, når nye regler potentielt kommer væltende ind fra EU a la det, vi risikerer at se her. Hvorfor ikke slå koldt vand i blodet og vente, til vi har kravene fra EU? Så kan man jo gennemføre lovgivningen derefter.

Kl. 15:26

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:26

Charlotte Bagge Hansen (M):

Nu vil jeg sige, at en af de ting, der ligger mig meget på sinde – og det har jeg også sagt tidligere, så det kan jeg godt sige, selv om jeg står her på talerstolen – er jo, at vi måske skal ind i en større diskussion om det her med at være duksen i klassen, hvilket vi er i Danmark. For der er vi oppe imod det, fru Pernille Vermund siger mange gange i forhold til nogle af de direktiver, vi implementerer: Vi er hurtige til at implementere dem, og så står vi tilbage og ser på, at nogle af de andre medlemslande ikke har implementeret.

Så det her siger jeg for egen regning: Ja, det er måske noget, vi skal kigge ind i på sigt. Jeg vil ikke afvise, at det måske kan være en god idé, at vi gør det og måske tænker lidt pragmatisk i forbindelse med de her ting. Men lige i forhold til det her lovforslag er jeg faktisk ikke bekymret for, at vi kommer til at forårsage en skade, der gør, at der vil komme ekstra byrder på vores erhvervsliv.

Kl. 15:27

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ønsker fru Pernille Vermund endnu en kort bemærkning? Ja.

Kl. 15:27

Pernille Vermund (LA):

Det er jo interessant, at man som ordfører for Moderaterne og dermed også som ordfører i et regeringsparti kan sige, at man ikke er bekymret for, at det her vil lægge ekstra byrder på dansk erhvervsliv, når forslaget af Erhvervsstyrelsen vurderes at kunne have væsentlige administrative konsekvenser for dansk erhvervsliv. Altså, det siger et høringssvar fra Erhvervsstyrelsen selv, og høringssvarene fra Dansk Industri og Dansk Erhverv siger, at ja, det her er direktivnær implementering, men det er også implementering på et tidspunkt, hvor vi ikke behøver implementere. Vi kan godt vente, til vi ved, hvad det er for krav, der kommer fra EU. Der ville jeg jo bare ønske, at ordføreren ville bruge sin stemme i regeringen og i sit eget parti til at sige: Lad os lige slå bremsen i og slå koldt vand i blodet.

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 15:28

Charlotte Bagge Hansen (M):

Det, jeg mener er vigtigt i en lovbehandling, er det, som man kalder konsekvensanalyse. Det er ikke nogen hemmelighed, at jeg nogle gange, når jeg ser en lov, der er færdigbehandlet, siger: Okay, der var noget, der ikke var taget højde for. Så noget af det, vi også skal ind at kigge på, er, om vi skal konsekvensanalysere, når et lovforslag er færdigbehandlet. Ja, det mener jeg at vi skal.

Vi står med det her lovforslag nu, som vi skal have igennem. Men tanken, ordføreren giver udtryk for, er jeg fuldstændig enig i. Vi skal blive meget, meget bedre til måske ikke altid at være duksen i klassen.

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til fru Charlotte Bagge Hansen, Moderaterne. Næste ordfører er fru Helle Bonnesen, Det Konservative Folkeparti. Velkommen.

(Ordfører)

Helle Bonnesen (KF):

Tak. For ikke så lang tid siden gennemgik Erhvervsudvalget på et udvalgsmøde eksempler på falsk markedsføring af grønne fordele i markedsføring, og der var nogle rigtig grimme eksempler imellem, som man kunne fordybe sig i. Umiddelbart virker L 147 derfor også som et godt forslag, bl.a. netop fordi det gør op med den her problemstilling. Høringen viser jo også, at der er bred opbakning til intentionerne. Det er implementeringen og konsekvenserne, som får kritik.

En del af forslaget omhandler styrkelsen af forbrugernes rolle i den grønne omstilling og det, der sker ved at tilføje nye former for handelspraksis til markedsføringsloven. Reelt er der rigtig meget af det her, som allerede har været en vejledning og en vejledende adfærd, som er blevet udøvet, så for mange virksomheder vil det nok ikke betyde den helt store ændring, i hvert fald ikke for dem, som har taget området seriøst.

En anden del er så forbrugerklageloven, og her kommer vi lidt på kant med retssikkerheden. Vi har i dag et godt system, og vi vil meget gerne beholde det funktionelle i det system. For vi vil godt undgå, at utilfredse kunder, som anker, søger over i domstolssystemet frem for i dag at beholde klageinstansen i Nævneses Hus. Konsekvensen af L 147 bliver, at en utilfreds kunde, som jeg kan se det, kan afvises pr. mail, og ankemuligheden for at hæve ens sag til Forbrugerklagenævnet mistes. Og i dag udgør det efter sigende rent faktisk 20 pct. af de samlede klager. Det er jo altså immer væk en pæn portion af klagerne. Så hermed sætter vi retssikkerheden lidt i spil, og det er jo ikke godt.

Kompleksiteten i forslaget gør, at der både er rigtig gode taktik i forhold til selve intentionen i forslaget, og så er der nogle alarmklokker. Så for nuværende læner Det Konservative Folkeparti sig op ad at stemme for, men det kræver, at vi i lovbehandlingen får bedre klarhed over de direkte konsekvenser for både forbrugerne og erhvervslivet, og samtidig må vi sikre, at vi ikke skaber indgangsbarrierer for nye virksomheder, som gerne vil levere miljørigtige produkter. Tak.

Kl. 15:31

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er en kort bemærkning til fru Pernille Vermund, Liberal Alliance.

Kl. 15:31

Pernille Vermund (LA):

Tak for det. Jeg er enig i dele af Det Konservative Folkepartis kommentarer til lovforslaget, men det undrer mig lidt, at Det Konservative Folkeparti og ordføreren ikke adresserer den del af direktivimplementeringen, som jo vurderes af Erhvervsstyrelsen, og må jeg citere: »med stor sandsynlighed vil medføre væsentlige administrative konsekvenser for dansk erhvervsliv.«

Altså, hvis vi gerne vil afbureaukratisere og komme regeljunglen til livs, hvor står Konservative så i forhold til den del af lovforslaget?

Kl. 15:32

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 15:32

Helle Bonnesen (KF):

Det er jo lige præcis det, jeg nævner: at det er nogle af de ting, vi bliver nødt til at kigge dybere ned i. Vi er rigtig meget med på intentionen i det, men vi er nødt til at vide meget mere konkret

om de konsekvenser, der er. Erhvervsstyrelsen har været en af de høringspartnere, som har været meget kritiske. Der er også andre erhvervspartnere, som siger, det er en mindre del, og der er blevet lyttet til deres høringer. Så det er sådan lidt en blandet bunke, og det er derfor, jeg synes, at udvalgsbehandlingen i den her sag bliver ret væsentlig.

Kl. 15:32

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der ønskes ikke en anden kort bemærkning. Så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til fru Helle Bonnesen, Det Konservative Folkeparti. Den næste ordfører, jeg ser i salen, er hr. Peter Kofod, Dansk Folkeparti.

Kl. 15:33

(Ordfører)

Peter Kofod (DF):

Tak for det. I virkeligheden er det her lovforslag jo et rent bureaukrati-lovforslag. Altså, regeringen siger det jo selv; det er en ren indrømmelsessag. Hvis man læser lovforslaget igennem, kommer man til et skema, og der siger Erhvervsstyrelsen det jo meget klart, altså at hvis man vedtager det her lovforslag, kommer det til at betyde »væsentlige administrative konsekvenser for dansk erhvervsliv«. Det er ikke noget, jeg står her og finder på; det er ikke noget, ordførere før mig har stået og fundet på. Det er regeringen, der skriver det; det er myndighederne, der skriver det om deres eget lovforslag.

Så kan man vælge at følge trop og sige, at det er skønt, vi får noget mere bureaukrati. Jeg har noteret mig, at der er en offentlig debat, der handler om, at vi gerne vil have noget mindre, og det er vi i Dansk Folkeparti i den grad klar til og bannerførere for, og det er vi jo glædeligvis sammen med flere af de partier, hvis ordførere har været på talerstolen før mig. Personligt havde jeg håbet, at noget af det, der kunne forene blå blok, så der var et lys i det bureaukratiske mørke, var, at når vi forhåbentlig har haft et folketingsvalg på et tidspunkt og vi kan tælle til 90 blå mandater og gerne flere, at vi kan gribe fat i det her uvæsen og gøre noget ved det. Vi må ikke lade bureaukratiet få mere overhånd, end det allerede har. Det er en udvikling, der fodrer sig selv.

Den her regering er djøfernes regering. Den her regering er den regering, der har givet los, når det kommer til ansættelse af statslige administratorer. Det er vel steget med 12.000-14.000 bare i staten. Det viste den sidste opgørelse, jeg så. Og nu kaster man lovforslag, der vil medføre væsentlige administrative konsekvenser, ned over hovedet på dansk erhvervsliv. Det ønsker vi ikke at bakke op om.

Jeg slog det lige op før, og der findes allerede 2.100 EU-direktiver og omkring 6.000 forordninger. Papir, papir, papir. Det er det, vi kan bruge EU til. Det er ren bureaukrati, og jeg føler ikke nogen som helst forpligtelse til at hjælpe nogen regering med at vedtage endnu mere EU-lovgivning, som vi ikke har brug for, så det bliver et nej tak fra os i den her runde. Tak for ordet.

Kl. 15:35

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Peter Kofod, Dansk Folkeparti. Næste ordfører er fru Katrine Robsøe, Radikale Venstre.

Kl. 15:35

(Ordfører)

Katrine Robsøe (RV):

Tak for ordet, formand. Der er ingen virksomheder, der skal gå rundt og sælge sig, som om de var grønne, hvis ikke de rent faktisk er det. Det kan ikke nytte noget, at vi ikke kan stille krav til, at de virksomheder, der går ud og siger, at de er bæredygtige, rent faktisk også skal kunne bevise, at de er det, altså at man, hvis man siger, man er CO₂-neutral, så rent faktisk også kan bevise, at man er CO₂-neutral.

Det synes jeg er et fair krav at stille til de virksomheder, der stiller sig op og sælger sig selv på det. Det mener jeg er en fair ting at du som forbrugere kan gennemskue, altså at vi har en gennemsigtig lovgivning, der sørger for, at virksomheder ikke kan sælge sig på at være bæredygtige, hvis de rent faktisk ikke er det.

Vi skal ikke tillade, at man bare kan greenwashe alle mulige ting og så gå ud og markedsføre sig på det. Derfor synes jeg også, at det er en rigtig god ting, at vi står med et lovforslag, der rent faktisk kommer til at sørge for at tage nogle skridt i den her retning. Det er en retning, som mange danske virksomheder, som jeg i hvert fald forstår det, allerede har været med inde på, nemlig danske ansvarlige virksomheder, som nu kan være sikre på, at de ikke urimeligt står over for andre EU-virksomheder, som bare siger, de er bæredygtige, men faktisk ikke er det, og som bare går ud og lader, som om de er grønne, men uden rent faktisk at gøre arbejdet for at sørge for, at de leverer. Det synes jeg er en rigtig god udvikling, og derfor støtter Radikale også forslaget her.

Men når det så er sagt, synes jeg også, det er vigtigt at diskutere, hvordan vi implementerer det her. Vi er jo naturligvis glade for den direktivnære implementering, men vi er nødt til at diskutere, præcis hvordan det så direktivnært er implementeret. Og jeg synes, det er noget af det, som en del af erhvervsorganisationer har rejst af bekymringer i deres høringssvar, nemlig lige præcis hvordan og hvor bøvlet det her rent faktisk er formuleret sammen.

Altså, der er f.eks. et afsnit, som jeg ved at både Dansk Industri, Dansk Erhverv og Kreativitet & Kommunikation har gjort opmærksom på er ret uforståeligt. Der er tale om lovforslagets § 2, nr. 2, som foreslår en definition på handelsmæssig garanti for holdbarhed. Jeg vil ikke engang gå i gang med at læse de næsten fem linjer op her, men bare sige, at det jo er en lille smule underligt, at erhvervsorganisationerne har påpeget det her, altså at det er en meget underlig formulering, mens der så ovenikøbet står, at man bare kunne henvise til købelovens § 86 om handelsmæssige garantier i stedet for. Det fremgår nemlig i lovbemærkningerne. Så hvorfor er det, at vi skal have skrevet en ny kringlet formulering ind i lovforslaget og gøre det mindre gennemsigtigt for virksomhederne og sværere rent faktisk at forstå, hvilken lov de opererer under?

Det er en lille smule dobbelt, at vi, mens vi siger og står ved og meget gerne vil kæmpe for, at det er gennemsigtigt for forbrugerne, er i gang med at lave noget, der er mindre gennemsigtigt for vores virksomheder. For jeg vil rent faktisk gerne have, at danske virksomheder, der gerne vil være grønne, gerne vil gøre det rigtige og gerne vil sørge for at være foran, rent faktisk forstår, hvilken lovgivning de opererer under. Derfor synes jeg, der er nogle ting her, som vi i udvalgsarbejdet og med spørgsmål til ministeren gerne vil grave ned i og se om vi ikke kan forbedre, så det rent faktisk kommer til at fremstå mere klart, også for vores virksomheder, hvad det er, de arbejder under.

Men overordnet set støtter Radikale Venstre jo lovforslaget, for jeg anerkender, at der virkelig er mange steder, hvor man har lyttet til erhvervsorganisationerne og flere af høringsparternes indvendinger til nogle ting, der kunne ændres i forhold til første udkast af lovforslaget. Tak for det. Vi synes også, det er nogle rigtig gode tilrettelser, der er kommet. Men der er altså også nogle steder, hvor det stadig virkelig halter, og dem vil vi utrolig gerne være med til at få ryddet op i, så vi rent faktisk får lavet en lovgivning, der er til at forstå.

Så skal jeg hilse fra Alternativet og sige, at de også støtter. Tak for ordet.

Kl. 15:40

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til fru Katrine Robsøe, Radikale Venstre. Da jeg ikke ser flere ordførere i salen, er turen nu kommet til erhvervsministeren. Velkommen.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Tak. Tusind tak for den positive modtagelse af lovforslaget fra en stor del af Folketinget. Jeg tror, at mange kender det, som jeg nu vil forsøge at beskrive, nemlig når man står i det lokale supermarked og man betragter hylde efter hylde, hvad enten det er med vaskemiddel eller shampoo, eller det kan også være fars i køledisken. Hvad er det mest miljøvenlige valg? spørger man jo ofte sig selv. Jeg synes faktisk, det kan være relativt svært at gennemskue. Betyder en grøn etiket eller et billede af en jordklode f.eks., at produktet er miljøvenligt? Ikke nødvendigvis. Men en grøn etiket kan påvirke, hvad der ender i indkøbskurven. Det tror jeg også rigtig mange har prøvet.

Det er problematisk, når mange forbrugere gerne vil bidrage til den grønne omstilling og derfor forsøger at træffe et grønt valg. Samtidig stiller det de virksomheder, der reelt er grønne, dårligere i den her meget afgørende konkurrence, simpelt hen fordi forbrugerne ikke kan skille fårene fra bukkene, om man vil. For hvad er fup eller fakta i de her situationer, som man som forbruger ofte står over for, når man f.eks. er i det lokale supermarked for at købe ind? Og det er det, der er pointen. Det er ganske enkelt konkurrenceforvridende, og dermed har det faktisk været vildledende, og så har det faktisk mere vildledende konsekvenser end den direkte skade, det påfører klima og miljø.

Det er derfor, vi fremsætter det her lovforslag, som er en implementering af et EU-direktiv. Helt konkret betyder det, at virksomheder fra den 27. september næste år, altså 2026, bl.a. ikke må bruge ord som miljøvenlig, grøn eller bæredygtig, hvis de ikke kan dokumentere det. Jeg synes faktisk ikke, det er noget urimeligt krav at stille til virksomheder, som jo lægger kød og andet i køledisken for os alle sammen, at de skal kunne dokumentere det, hvis der står, det er grønt, det er bæredygtigt, eller det er miljøvenligt. Virksomheder må f.eks. også kun bruge udsagn som CO₂-neutral i 2050, hvis de kan dokumentere, at de rent faktisk har en konkret plan for at nå det mål.

Forslaget betyder også, at virksomheder ved nogle bestemte forbrugeraftaler skal oplyse om produkters reparationsmuligheder og om bæredygtige leveringsmuligheder. Vi skal sikre, at arbejdet med grøn omstilling ikke strander på tom snak eller spil for galleriet. Vildledende grøn markedsføring fører ingen vegne. Virksomheder skal tage ansvar for deres grønne udsagn, og de skal også hjælpe forbrugerne med at træffe et grønt valg.

For regeringen er det også vigtigt, som det fremgår af lovforslaget, at forbrugerklagesystemet er velfungerende, tidssvarende og jo selvfølgelig også effektivt. Derfor foreslår vi også mindre justeringer af forbrugerklagesystemet. Vi vil med andre ord fjerne bøvlet og byrder for forbrugerne og også for erhvervslivet. Det drejer sig bl.a. om, at Forbrugerklagenævnet ikke bruger sin tid på at behandle sager, hvor der ikke er udsigt til en løsning. Det gavner ikke nogen eller noget for den sags skyld.

Vi ved godt, at vi ikke løser alle udfordringerne, og jeg er helt enig i mange af de synspunkter, der er, når det handler om den generelle kamp mod overimplementering og EU-bureaukrati, som også er nævnt her fra salen og talerstolen i dag. Jeg ved godt, at vi ikke løser alle de udfordringer med det her lovforslag.

Men det her lovforslag handler om at sikre, at forbrugerne har det rette grundlag at træffe et valg på. Det handler om at sikre, at det bliver nemmere for virksomhederne rent faktisk at gøre en forskel for den grønne omstilling, og at det kommer til at ske på et klart grundlag, og det betyder, at dem, der rent faktisk vil det, også kommer til at stå bedre i konkurrencen om at være grøn. Det synes jeg er den rigtige vej at gå, og derfor ser jeg frem til at arbejde videre med lovforslaget i vores folketsudvalg. Tak for ordet.

Kl. 15:44

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Der er en kort bemærkning til fru Helle Bonnesen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:44

Helle Bonnesen (KF):

Tak. Vi har alle sammen en fortid, og nu nævnte ministeren, at når vi står i supermarkedet og vælger vaskepulver, vil vi gerne tage det grønne valg. Jeg er faktisk tidligere nordisk marketingchef for et vaskepulvermærke og har arbejdet med mærkning af vaskepulver igennem lang tid. Det var rigtig, rigtig svært, for hvem definerer, hvad der er grønt? Der er forskellige definitionsregler: Skal man bruge fra vugge til grav-strategien, strategien med ingrediensliste, skal man bruge brugsejeblikketstrategien, er danske regler lig med EU-regler, eller er de lig med globale regler? Der er en myriade af regler.

Derfor er det bare vigtigt, at det, når vi laver det her, er så specifikt som overhovedet muligt, og det er derfor, at konsekvenserne vil arbejde er vigtigt, altså hvad det er for nogle konsekvenser, vi pådutter erhvervslivet.

Nu er det jo et EU-direktiv, og derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge, om ministeren kan fortælle, hvilken tidshorisont andre lande har med det her, altså hvor langt de er nået. Er vi det første land, er der andre, der har indført det, hvad er samarbejdet omkring det, og hvad er erfaringerne, vi kan dele med andre lande i implementeringen?

Kl. 15:45

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 15:45

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Det kan vi svare på eksplicit i vores udvalgsbehandling. Når det handler om den her diskussion om implementering, tror jeg, man skal være opmærksom på en ting, nemlig at den proces, vi har valgt her, netop handler om at hjælpe virksomhederne. Det handler netop om at sikre, at når det her er vedtaget, ved virksomhederne, hvad det er, de skal indstille sig på, og så har de god tid, inden fristen for implementering indtræffer, til at indstille sig på det. Det er sådan set derfor, vi gør det, det er sådan set for at give virksomhederne en hjælpende hånd i implementeringen.

Hvis man udskyder det, bliver der kortere tid, og der vil være virksomheder, som står med de udfordringer, som spørgeren selv har stået med i sit tidligere arbejde. Så det er for at hjælpe virksomhederne, at vi gør det, som vi har lagt op til her.

Kl. 15:46

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 15:46

Helle Bonnesen (KF):

Nu er det jo, fordi vi har et par direktiver, som har en lidt skummel fortid, fordi vi netop var nogle af de første og dermed har slået nogle kolbøtter, når vi har rullet det ud. Så jeg tror altså, det er ret væsentligt, at vi ligesom balancerer de her ting, så vi giver noget til virksomhederne og ikke laver noget, der ikke holder.

Nu nævnte ministeren også det her med forbrugeren, og at det ville være en god idé, hvis Forbrugerklagenævnet ikke bruger unødigt tid på håndteringen af det, men er det ikke også netop der, hvor man så mister noget retssikkerhed for forbrugerne, hvis der er opgaver, der bliver sværere for forbrugerne at få anket eller analyseret?

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 15:47

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Nej, det mener jeg faktisk ikke, for det, der er formålet, er, som jeg sagde i min tale, at Forbrugerklagenævnet ikke bruger sin tid på at behandle klager, der ikke er udsigt til en løsning på. Det er det, der er pointen. I andre sammenhænge vil vi gerne have, at sager kommer hurtigt igennem vores klagesystemer. Det synspunkt deler vi også i andre sammenhænge, og det er det, der er pointen her. Så jeg synes faktisk, at det hensyn er helt rigtigt her. De sager, som skal behandles, skal selvfølgelig behandles, men er der sager, som ikke har udsigt til at blive løst eller ligner andre, synes jeg, at den model, vi har lagt op til her, er den rigtige.

Kl. 15:48

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Det næste korte bemærkning er til fru Pernille Vermund, Liberal Alliance.

Kl. 15:48

Pernille Vermund (LA):

Tak for det. Da vi behandlede implementeringen af det direktiv, der handler om bæredygtighedsrapporteringen, altså CSRD, sagde ministeren fra talerstolen, at ministeren mente, at bæredygtighedsrapporteringen ville øge danske virksomheders konkurrenceevne. Nu siger man så fra EU's side, at man hellere må udskyde implementeringen af det, at man bliver nødt til at skubbe det lidt, fordi man har erkendt, at der er enorme byrder forbundet med implementeringen for virksomhederne i Europa, og at det risikerer at ramme konkurrenceevnen.

Et eller andet sted må man jo sige, at det ikke både kan være sådan, at ministerens udmelding om, at det vil forbedre vores konkurrenceevne, og EU's vurdering af, at det vil hæmme vores konkurrenceevne, kan være rigtige. Jeg vil ikke gøre mig til dommer over, hvad der ender med at være det rigtige, men i Liberal Alliance var vi imod det, fordi vi var bange for, at det ville hæmme dansk konkurrenceevne og også europæisk konkurrenceevne. Nu står vi med et lovforslag, hvor Erhvervsstyrelsen selv siger, at det med stor sandsynlighed vil medføre væsentlige administrative konsekvenser for dansk erhvervsliv.

Vil ministeren med det her lovforslag lægge hovedet på blokken og sige, at det også kommer til at forbedre dansk konkurrenceevne? Eller kommer man også til at bakke på det?

Kl. 15:49

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Ministeren.

Kl. 15:49

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Jeg tror da helt sikkert, at det her har konsekvenser for erhvervslivet. Men det er da klart, at det, hvis der er uklarhed om, hvad der er grønt, miljørigtigt, bæredygtigt i dag, så gælder om at få skabt klarhed, og derfor skal de spørgsmål jo – i forlængelse af den konservative spørgers spørgsmål lige før – ikke opstå. Så selvfølgelig har det da konsekvenser for erhvervslivet at indstille sig på det – det indrømmer jeg gerne – og det tror jeg også er det, som Erhvervsstyrelsen lægger til grund for deres svar.

Er det så godt, at vi gennemfører det her lovforslag? Ja, det er godt for forbrugerne, og det er godt for de virksomheder, som rent faktisk gerne vil gøre en grøn forskel. Det bliver lettere og mere

enkelt, og man ved, hvad man har at holde sig til. Derfor skærper vi jo så også konkurrencen om kundernes grønne valg i køledisken, om man vil, og det synes jeg er rigtigt. Det kan Liberal Alliance være imod, men jeg synes faktisk, det er en rigtig måde at gå fremad på.

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:50

Pernille Vermund (LA):

Man skulle jo ikke tro, at det var ministerens eget lovforslag, ministeren stod og talte om nu. For det høringssvar, der kommer fra Erhvervsstyrelsen, er et høringssvar til den anden del af direktivimplementeringen, og det handler ikke om den del om greenwashing, men det handler om at indføre nye dokumentationskrav, og det er jo også krav, som ministeren i hvert fald i sit lovforslag selv siger at EU endnu ikke har stillet. Det er jo også derfor, at både Dansk Industri og Dansk Erhverv spørger, om vi ikke kunne skubbe behandlingen af den del, til vi kender EU-kravene, og så vi ved, hvad det er, vi skal forholde os til.

Så det er, som om ministeren ligesom blander de her ting sammen, og jeg er med på, at det er enormt populært er bunke en masse ting sammen, og så kan man jo tale i øst og vest og altid få svar og alting. Men det gør det jo altså ikke lettere for os andre at lovbehandle det.

Kl. 15:51

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Tak. Ministeren.

Kl. 15:51

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Altså, der er en, der taler i øst og i vest. Hvis det er mulighederne for at udskyde implementeringen af den her del af direktivet, som Liberal Alliance spurgte til, så er regeringen ikke indstillet på det, og det er vi ikke ud fra fuldstændig det samme hensyn, som jeg også sagde i mit svar til den konservative spørger. Det handler grundlæggende om at give virksomhederne længst mulig tid til at indstille sig på det her, inden implementeringsfristen indføres. Det er det, der er pointen, altså at virksomhederne får tid til at indstille sig på de nye tilstande. Så det gør det mere enkelt for virksomhederne, og det gør, at man som virksomhed ved, hvad man har at holde sig til.

Kl. 15:51

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til fru Katrine Robsøe, Radikale Venstre.

Kl. 15:52

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Jeg vil egentlig bare lige meget kort spørge ministeren, om ministeren vil være indstillet på, at vi går ned og kigger på nogle af de her meget konkrete forslag, der stadig væk er udestående, med nogle lidt uhensigtsmæssige måder at implementere direktivnært på og nogle lidt kludrede formuleringer. Måske kunne der findes nogle bedre veje frem, som det bl.a. er blevet påpeget af nogle af erhvervsorganisationerne, så vi rent faktisk gør det mere gennemsigtigt, hvad det er, man har med at gøre, så virksomheder, der gerne vil være grønne, faktisk har de bedste forudsætninger for at være det.

Kl. 15:52

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:52

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Vi bidrager hjertens gerne til at skabe klarhed, hvis der er uklarhed; det er helt klart. Så det synes jeg er noget, vi kan kigge på i udvalgsbehandlingen.

Vi har jo alle sammen en interesse i, at det her bliver så enkelt og nemt at håndtere som overhovedet muligt. Der er ingen, der ønsker at stille unødige barrierer op for virksomheder, som rent faktisk vil gøre en grøn forskel, og derfor skal vi selvfølgelig sørge for, at det her kommer til at hænge ordentligt sammen, og vi skal sørge for, at de krav, der kommer til virksomhederne, er til at håndtere. Så vi deltager selvfølgelig hjertens gerne i at skabe klarhed om det. Men det er også klart, at der også godt kan være en årsag til, at de synspunkter, virksomheden har givet udtryk for i høringssvarene, er blevet afvist, og det ved De Radikale selvfølgelig også godt.

Men vi svarer på tingene, og vi vil meget gerne være med til at skabe klarhed, hvis der er uklarhed.

Kl. 15:53

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ønsker spørgeren en anden runde? Nej. Så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til erhvervsministeren

Kl. 15:53

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 20. marts 2025, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 15:54).